

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemaj:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izloži vnaš dan zvečer izvečer nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parle in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju) levo, telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica: št. 5 telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 6. decembra.

Uspeh obstrukcije v justičnem odseku je velik v stvarnem, pa tudi v političnem oziru. Vlada, ki je tako ostro poudarjala svojo nedostopnost glede zakona o vojnih služnostih ter zakomandirala parlamentu, da mora do 9. t. m. predlogo sprejeti, sicer da... je morala to svoje stališče opustiti. Grof Stürgkh je uvidel, da podpirajo velike češke in deloma tudi nemške stranke obstrukcijo sicer ne dejansko, pač pa moralno, in vedel je, da je revolver, s katerim grozi parlamentu — prazen. Zato se je uklonil. Uspeh obstrukcije je zato uspeh parlamenta. Kdor se zave vlog, ki jo je morala naša zbornica v vojaških vprašanjih vedno igrati, kjer je veljalo kot nekako sveto pravilo: **sprejeti ali poginiti**, ta bo vedel primerno oceniti izredni pomen dejstva, da se je moral včeraj grof Stürgkh udati baš pri vojaškem zakonu. Pozicija parlamenta je od snoči silno ojačena. Za ministrskega predsednika pa postane snočnji poraz morda usoden.

Že danes se zatrjuje, da se bo morala vlada odločiti še k nadaljnim koncesijam ter pripustiti tudi primerno ublaženje § 9., ki postavlja vse k vojnimi službami pozvane pod disciplinarno in kazensko pravosodstvo vojaštva.

V tej nadi nadaljujejo obstrukcionisti svojo taktiko in zopet imajo na svoji strani tihe simpatije mnogih poslancev, ki jih sicer niti k opoziciji ne moremo prištevati. Grof Stürgkh ima popolnoma zasigurane le poljske, kršćanske socialce in šusteršičeve ljudi, ki so mu obljubili, da glasujejo za predlogo in naj bo že taka ali taka. Obljubili notabene že prej, predno se je vlada uklonila obstrukciji. Grof Stürgkh je moral te glasove sicer drago plačati, toda item, pridobil si jih je. Odkupil si je zlasti hrvaško - slovensko obstrukcijo, kar pavšalno — tudi glede budžeta in drugih eventualnosti.

Pakt se uveljavlja že danes. Klerikalci so sicer priredili v budžetnem odseku poseben manevar, toda preveč prozoren. Zahtevali so, da naj se nadaljuje razprava o proraču-

nu tam, kjer je bila pred 14 dnevi po njihovi obstrukciji prerušena. Bili so preglasovani in laudabiliter so se podvrgli večini; dr. Korošec je sicer še radi lepšega zahteval »konec seje«, toda s tem mu je obstrukcionistični smodnik definitivno pošel... Na vrsto bi naj prišla na to predloga o budžetnem provizoriju. Toda poprej je bilo treba speljati Italijane, ki so hoteli predvsem razpravljati o italijanski fakulteti. Želja se jim je izpolnila — toda po silno kratki debati bo italijanska fakulta zopet položena v subkomitē k počitku, na kar bo odsek povsem nemoteno odobril budžetni provizorij ter ga pripravil za plenum.

Obstrukcija v justičnem odseku ni iz klerikalnega lesa. Navzlic velikim političnim in stvarnim uspehom nadaljuje s svojimi »vojnimi operacijami«. Danes je zadel vlado drugi veliki poraz. Dočim je grof Stürgkh želel, da reši odsek predlogo v ne-pretrganem delu, tako da bi jo bilo mogoče že začetkom prihodnjega tedna sprejeti tudi v parlamentu, ter je tudi že sklical gosposko zbornico za 10. in 12. december, da votira vse vojaške predloge — so narodni socialci danes izsilili, da se razprave odseka prekinijo do torka, koncedirali pa so, da se naj v torek generalna debata zaključi. Tudi to je oster nauk za vlado, odgovor na njen ultimatum; grof Stürgkh je zahteval zakon do 9. t. m. in sme biti vesel, ako ga dobi do konca prihodnjega tedna!

Že brzojavno sem poročal, da je vlada, ki je vedno z raznimi tajnimi sredstvi (spominjamo se na vlogo, ki so jo v tem oziru vedno igrali naši klerikalci, katere smo upravičeno dolžili, da gredo z vlado roko v roki) zavračevala službeno pragmatiko, sedaj pripravljena poravnati svoj veliki dolg napram uradništvu; seveda le na podlagi, kakor jo je določila gospodarska zbornica. Vlada izjavlja, da uveljavlja službeno pragmatiko že s 1. januarjem ter uredi plače oficijantov in železničarjev ob istem terminu s posebno naredbo, ako se zbornica poslancev pridruži votu gospodarske zbornice. Večina poslancev je prišla do prepričanja, da velja tudi v tem oziru pravilo, **dva-krat da, kdor hitro da**. Čuti pa hočejo predvsem mnenje zastopnikov uradništva; zato je sklicana za torek

enketa, ki bo v mnogem oziru odločilna za stališče, ki ga zavzame parlament, napram zgoraj omenjeni ponudbi vlade. Ako pristane uradništvo, tedaj bo cela zadeva silno naglo rešena, od nobene strani ne bo odpora, saj je celo zastopnik najostrejših nasprotnikov službene pragmatike dr. Korošec pri današnjem prvem branju predloge odtrbil ter naznanil, da zapušča tudi njegova stranka svoje dosedanje intrinsigentno naziranje.

Plenarna seja je bila kratka. V malo minutah je bilo končano prvo branje službene pragmatike. Predloga je bila izročena odseku za državne nastavitve, ki se je že popoldne sestel k seji.

Popolnoma stvarna je bila debata o prvi »vojniški predlogi«, o vzdrževalnem prispevku za svoje mobiliziranih.

Brambni odsek je bil vladno predlogo v nekaterih važnih točkah izboljšal, ter ji predvsem že v naslovu vzel značaj milošćinskega zakona, nadomestivši označbo »v podporo pomoči potrebnih« z besedo »vzdrževalni prispevek«. Debata je dospela do generalnih govornikov in predloga bo v torek z veliko večino sprejeta.

Brambni odsek je predložil že tudi poročilo o rekrutnem kontingentu za leto 1913. Novi brambni zakon določa, da je odbrati za leto 1913. (izvzemši Bosno in Hercegovino) 154 tisoč novincev k skupni armadi. Od teh odpade po ključu ljudskega štetja na avstrijske dežele 88.327 mož. Rekrutni kontingent avstrijske domobranbe znaša 22.316 mož. Kakor znano, je treba, da dovoli parlament nabiranje zakonito že določenega števila rekrutov vsako leto posebe.

Zanimiv je bil konec današnje seje. Poslanec dr. Diamand je z ne-pobitnimi dokazi utrdil staro sodbo, da je Hochenburgerjev režim z ozirom na svobodo tiska **najreakcionarnejši**, kar smo jih imeli v ustavnih dobi, mnogo bolj nazadnjaški, kakor pa od Nemcev toliko »obžalovana« reakcionarna Badenijeva era. — Hochenburger se poslužuje svojih državnih pravnikov ne le proti vsaki svobodni besedi v slovanskem in socialističnem časopisu, temveč je postavil pod njihovo kontrolo tudi parlament in njega predsedništvo.

Dr. Diamand je pokazal danes **konfiscirano** interpelacijo poslanca Cingra. Interpelacijo je cenzuriral zbornični predsednik, ter jo pripustil; državni pravnik pa si je dovolil cenzurirati predsednika ter jo konfisciral. Tako postopanje je najeklatantnejše ustavolomstvo. Nemci so v silni zadregi poslušali uničujočo kritiko dr. Diamanda, njihov ljubljenelec jim dela čim dalje večje neprimlike...

Kako se postopa sedaj na našem slovanskem jugu, kako se okoli nas in vsakega našega dejanja in nehanja plazijo žalostne postavbe denuncijantstva in obrekovalcev, to je strmeči zbornici na naravnost klasičnem primeru pokazal dr. Smolaka. Župan razpuščene občine šibeniške Katalinič je prišel v sodno preiskavo — radi veleizdaje. Sodišče ga je na podlagi **uradne ovadbe komisarja Persicha** dolžilo, da je svoj govor ob priliki manifestacije za balkanske Slovence zaključil z besedami, ki jih ne kaže ponatisniti.

Preiskava pa je dognala, da **Katalinič sam sploh govoril ni**. Njegov nagovor je bil dan poprej tekstiran v seji občinskega sveta, napisan, od-dan listom; o vsebini, ki je bila v vsakem oziru lojalna, je bil obveščen tudi okrajni glavar. Pri manifestaciji je bilo že precej temno, ko je hotel Katalinič govoriti. Ker ima slabe oči, je njegov tajnik napisani govor prečital.

Ovadbja Persichova je torej od kraja do konca zlagana. Preiskava proti Kataliniču je sicer **ustavljena**, Persich je obtožen obrekovanja, toda vse to so srečni slučaj, ker se je osumljenemu posrečilo, dokumentarčno dokazati zlaganost ovadbe. — Posl. Smolaka je poudaril, da se gotovi krogi očitno pripravljajo, obnoviti na jugu čase Friedjungovih »dokumentov«...

Predbožična sesija državnega zbora bo trajala do 18. decembra. V tem razmeroma kratkem času bo morala biti zbornica pridna, da reši svoje najnujnejše zadeve, ki prihajajo na dnevni red: vojniške predloge, proračunski provizorij, službeno pragmatiko in končno provizorični poslovnik, katerega veljavnost potече z 18. decembrom. Vse difference, ki danes še obstajajo, se bodo morale izravnavati, ako naj predsednik vošči poslanec zadovoljne počitnice.

Zanimivosti iz državnega proračuna.

Priobčuje poslanec dr. Ravnihar.

Pravosodno ministrstvo.

Pravosodno ministrstvo zahteva iz državnega proračuna blizu 91 milijonov, ki jim stoji nasproti blizu 5 milijonov dohodkov. V teh dohodkih niso vštete sodne pristojbine, kar bi bilo po mojih mislih umestno in pravilno, ampak se z dohodki iz sodnih pristojbin, kolekov in dr. ponaša finančni minister sam.

Vrhovno sodišče, ki ima osebja z generalno prokuraturo vred 172 oseb, proračuna svoje izdatke na 1.683.600 K, na sodno upravo v posameznih kronovinah pride 80 milijonov, kaznilnice stanejo blizu 8 milijonov. Za višje konzularno sodišče v Carigradu dajemo prispevka 52.071 K.

Centrala šteje 111 oseb, vsa pravosodna uprava pa 20.019 oseb, med temi 3889 oficijantov, 73 oficijantini ter 4317 slug, paznikov, poduradnikov itd.

Za pravne praktikante obstoji 275 ustanov v znesku 231.000 K, na Kranjsko jih pride pet z zneskom 4200 K. Kdo jih uživa?

Višja potrebščina v letu 1913 za osebe se utemeljuje za **grško nad-sodišče** s sistemiziranjem enega mesta prvega državnega pravdnika, z ad personam imenovanjem dveh deželnosodnih svetnikov v VI., dveh okrajnih sodnikov v VII. in treh sodnikov v VIII. razred; za **tržaško nad-sodišče** s sistemiziranjem po enega deželno-sodnega svetniškega mesta za trgovsko in pomorsko sodišče v Trstu ter za okrajno sodišče v Gorici; enega okrajno - sodniškega mesta in enega sodniškega mesta v Gorici; po enega sodniškega mesta v Cervinjanu in v Trzinu, enega avskultanta in pisarniškega uradnika v Voloskem, ter z ad personam - imenovanjem enega državnega pravdnika v VI. in enega državnega pravdnikovega namestnika v VII. razred.

Dругih posebnosti v tem resortu ni, kakor da je minister še vedno — vitez Hochenburger.

LISTEK.

Sleparska ljubezen.

Zavita prigodba. — Spisal Blaž Pohlin.
(Dalje.)

»Saj je res čeden človek!« vsliknila je, dvignila dlani na čelo in zrla v pismo; »zakaj nisem takoj spočetka občutila do njega nagnenja, ampak se norčevala iz njega? Ali ni vreden ljubezni po vsem, kar vem o njem? Čemu bi ga puščala Zofki, ko je bil vendar od prvega začetka z menoj v pismeni zvezi in si še danes dopisujeva! Kaj se vtika Zofka v najino razmerje? Ako do-slej ni vzklikla od moje strani ljubezen do njega, je še čas, da zdaj vzklije. On mi je vedno zatrjeval ljubezen — verjameš mu, da je resni-co govoril — in čemu bi jaz to njegovo ljubezen zametavala in je ne vračala? Jaz hočem imeti Piščanca, ker je moj!«

Tako je govorila Milka Burkeljca in ni ga bilo človeka, ki bi ji te misli mogel ovreči, tako trdno je bila prepričana o njih pravilnosti.

Istočasno pa, ko je tako zagorelo novo čuvstvo v njeni duši, vzbudila se je mržnja do tekmice. Ta mržnja se je razvila v pravo sovraštvo, ko se je spomnila, s kako slastjo ji je dopovedovala prijateljica o

srečnih urah, ki jih je preživela s Krnavžljem. »Moj je Josip!« vsliknila je znova, »in nikdar več Zofkin. Jaz ga hočem in moram imeti, bodi to na kakršenkoli način!«

Ljubosumnost je najhujša ženska strast. Ljubosumnost je nevoščljivost, in ženska ne privoščiti moškega telesa svoji tekmici, kateri ga je prevzela ali ga skuša prevzeti. Divje deluje ta strašna moč v srcu premaganke s pekočim ognjem in plamenom, ki ga ne ugasi nič drugega kot zmaga nad tekmico.

Tudi Burkeljca je bila nevoščljiva Krnavžlja svoji prijateljici, nevoščljiva prav iz dna svoje na novo ljubečje duše.

Vendar je znala prikrivati to svoje notranje razpoloženje. Ko jo je posetila Zofka, sta kramljali tako prijazno in ljubeznivo kot najboljši prijateljici in pri odhodu sta se celo poljubili tako odkritosrčno in pristrčno kot zaljubljenki.

Ženska je kača!

Tudi v drugih dveh prepisoval-cih ljubzenskih pisem, namreč Srečki Strniši in Amaliji Koželjevi se je razvilo poželjenje po idealu Feliksu Mrcine oziroma Lucije Butara s tako silo in močjo, da ga Strniša r-mogel več prikrivati in da sta se sprla s prijateljem, odpovedavši si prijateljstvo brez vsakršnega termina. Amalija Koželj in Lucija Butara sta se na zunaj še ljubili, v srcu prve je pa že gorelo grozno sovraštvo do

prijateljice, pomešano z živo željo osvoboditi ljubljene mladenci Antona Ropotca iz krempljev Butarinih.

Ženska je kača!

IX.

Planinski plesi, ki jih prireja Slovensko planinsko društvo v Ljubljani v Narodnem domu vsako drugo leto ob Svečnici, privabljajo vselej od blizu in daleč na tisoče posetnikov. Izredne zanimivosti se namreč vidijo na teh prireditvah — navadno sicer šele drugo jutro — vendar ljudje so že zvečer tako sijajno razpoloženi, da nihče ne zamudi, če le more, priti koj ob napovedani uri na ples in uživa tam vse zabave, ki jih nudi taka zimska veselica, ki se godi vsa v hribovitem gozdu in zelenju, pribežališču vseh zavednih planincev.

Tudi letošnjo Svečnico je bil planinski ples v Ljubljani. Prihiti so nanj privrženci planinstva od vseh strani, posebno pa se jih je veliko pripeljalo iz Trsta. Slavno občinstvo je vriskalo vesela in marsikakšno staro prijateljstvo se je tu oživilo in utrdilo.

V mali dvorani v prvem nadstropju sta pila Kovaček in Krnavželj. Ob rujnem vincu sta se spriznaila spet pred štirinajstimi dnevi in ta dan sta obhajala štirinajstidnevno obnovljenega prijateljstva.

Precej Tržačkanov sem opazil danes tu,« meni Krnavželj, »tudi nekaj ženskih obrazov je med njimi.«

»Tebe zanima samo en obraz, kaj ne?« vpraša Florijan, bistro motreč prijatelja.

Ivan nekoliko zardi, zlije pol kozarca rdečine v se in odvrne: »Gotovo! Nekaj mi pravi v srcu, da ga bom še danes videl.«

Kovaček se je zasmel, kot bi se hotel rogati prijateljevi naivnosti in dejal:

»Tudi mene bo to veselilo.«

»Pogledat grem nekoliko v veliko dvorano na plesišče,« pravi Krnavželj čez nekaj časa, »vrnem se v kratkem, saj počakaš tu?«

»Pridi kmalu!« veli je Florijan, in Ivan je odšel.

Kovaček je obsedel sam. Čudno dolgčas mu je postalo, prižgal si je svežo cigareto in ko je motril dim, ki se je izvijal iz goreče svalčice, zdelo se mu je, da se je strnil v podobno Tržačanki, s katero je imel Krnavželj v Postojni sestanek in ki jo je Florijan poznal po sliki. Tudi on je zahrepenel po njeni prisotnosti.

Iztočil je vino v kozarec, je izpil do dna in se namenil oditi za Krnavžljem. Ko je vstal in stopil par korakov proti izhodu, stopila je predenj mlada tujka.

»Oprostite, gospod, govorila bi rada nekaj z vami,« nagovorila ga je, »nekaj važnega je, nujnega.«

»Kaj tajnega?« vprašal je rado-vedno Kovaček.

»Tajno je in netajno,« odvrnila je neznanica nekoliko v zadregi.

»Ako vam je, gospica, prav, vse-

diva se k tej mizi, ki je prazna,« predlagal je Florijan in ona je bila s tem zadovoljna.

Predstavil se jej je in tudi ona mu je povedala svoje ime: »Milka Burkeljca iz Trsta.«

»Iz Trsta ste, gospodična?« vprašal je hlastno Kovaček.

»Da, in prišla sem sem s prijateljico. Hotela sem vas vprašati, kako se zove vaš prijatelj, s katerim ste pravkar sedeli tukaj.«

»Ivan Krnavželj.«

»Krnavželj?« začudila se je Tržačanka, ponovivši počasi to ime. Zamislila se je za trenutek in rekla:

»Zmotila sem se, vidim, oprostite! Menila sem, da je drug gos-pod, kajti na has sta si podobna.«

»S kom si je podoben moj prijatelj?« vprašal je Kovaček.

»Z nekim gospodom tudi iz Ljubljane.«

»Ali smem vedeti za njegovo ime?«

»Josip Piščanec!«

Kovačku je zaprlo sapo za hip, takoj je bil pa spet pri polni hladno-krvnosti in rekel:

»Ne poznam tistega gospoda in tudi še nisem nikdar čul njegovega imena. Ali ste gospica, znani ž njim?«

»Osebnost ne,« odvrnila je Tržačanka, »videla sem njegovo fotogra-fijo, brala par njegovih pisem in ker je kot vinar vinarju podoben vašemu prijatelju, dovolila sem si nadlego-vati vas, kar upam, da mi oprostite.«

(Dalje prihodnje.)

Ministrstvo za deželno brambo.

Zahteva tega ministrstva znaša 108.949.196 K, vsled brambene reforme za 7 milijonov in pol več nego letos.

Vojaški del centrale ima 195 gazistov in 66 oseb moštva, politični del 147 uradnikov, 58 slug.

Za deželno brambo samo je izdatkov blizu 72 milijonov. Za vojaške vzgojevalnice obstoji 73 drž. ustanov v znesku 70.000 K, od teh je določenih za Kranjsko 9, za Primorsko 5 mest. Opusti se kadetnica v Welsu, v njenem poslopu na nastani c. kr. Franca Jožefa vojaška akademija z 80 in c. kr. vojaška višja realka s 100 gojenci.

Orožništvo stane blizu 30 milijonov kron, na Kranjsko pride 889.111 kron, na Primorsko 1.114.675 K. — Orožniškega osebja je v Avstriji z višjimi častniki vred 14.557 oseb, porazdeljenih na 145 oddelčnih poveljstev in 3970 postaj. Na Kranjskem je 116, na Primorskem 126 postaj. Osebo stanje se v letu 1913 pomnoži za 160 oseb, namreč 6 stražnih mojstrov, 54 postajevojdij in 100 orožnikov. Poleg orožništva obstoji vojaška policijska straža v Krakovu, Přemislju in Lvovu.

Finančno ministrstvo.

Največ mesta ima v državnem proračunu finančno ministrstvo. Ono reklamuje zase vse državne dohodke, v kolikor jih ne moremo podvreči kakemu izmed ostalih resortnih ministrstev. Zato pa izkazuje tudi visoke, z upravo finančnega ministrstva vezane izdatke in stroške.

Finančna uprava obsega centralo, finančne oblasti, urade in blagajne, finančne prokurature, davčni kaster in njega evidenco, carinske urade in finančno stražo. Vsa ta uprava stane glasom proračuna 107 milijonov 675.116 K napram 8.109.089 kron dohodkov iz te uprave. Centrala z ravnateljstvom državnega dolga in osrednjim računskim departementom vred šteje 1391 oseb.

Finančne oblasti, namreč fin. deželna ravnateljstva, inšpektorati, uradi za odmerjenje pristojbin, davčni referati pri glavarstvih ter tehnična finančna kontrola zahtevajo iz prejšnjega navedene vsote nad 34 milijonov; na Kranjsko pride blizu pol milijona (122 oseb), na Primorsko 1 milijon 362.521 K (347 oseb).

Finančna prokuratura proračuna svoje izdatke na 2.351.200 K, dohodke na 315.200 K. Od tega pride na Kranjsko blizu 50.000 K izdatkov, 3500 K dohodkov, na Primorsko 92 tisoč kron izdatkov, 9200 K dohodkov. Vsega konceptnega osebja šteje prokuratura 274 oseb, pisarniškega osebja 137 oseb in 34 slug.

Finančni uradi, davkarje in dr. proračunajo izdatke na 2.217.770 K, in sicer za Kranjsko 483.780 K (138 konceptnih uradnikov, 32 slug), za Primorsko 708.380 K (155 konceptnih uradnikov, 30 slug). Pri osebnih prejemkih je višja potrebščina 150.000 kron zara že izvršenih in še nameravanih ad personam imenovanj »velikega števila« uradnikov, oziroma praktikantov, zaradi imenovanj pisarniških pomočnikov za oficijante ter pomožnih slug za definitivne uradne slug.

Finančne blagajne (državne glavne blagajne in finančne deželne blagajne) zahtevajo 1.405.000 K, v tem »deželni plačilni urad« v Ljubljani 33.448 K. V tej točki se zahteva 152 tisoč 150 K manj nego leta 1912 z ozirom na reformo izplačevanja, ter z ozirom na reorganizacijo državnih glavnih blagajn, zvezano z zmanjšanjem blagajniških agend, Opusti se več sistemiziranih mest, med drugimi eno mesto XI. razreda v Ljubljani, dve mesti X. razreda v Trstu.

Kataster za zemljiški davek, ki šteje 1463 oseb, določa izdatke na 6.354.359 K, dohodke na 1.339.769 K. Osebnost potrebščina je višja za nad 142.000 K vsled sistemiziranja 5 novih geometrijskih mest za tri okrožja na Češkem in eno na Kranjskem. — Vseh okrožij je 517, na Kranjskem 18, na Primorskem 21.

Tudi carinski urad, ki proračunava zase blizu 6 milijonov izdatkov, pa skoro ravno toliko dohodkov, izkazuje višjo potrebščino blizu 109 tisoč kron zaradi več imenovanj ad personam (sistemiziranje 12 višjih nadzorniških mest proti opustitvi ravno toliko mest višjih oficijalov). Carinski urad šteje 1623 konceptnih uradnikov, na Kranjskem 8, na Primorskem 323.

Finančna straža, ki šteje 809 uradnikov in 11.051 moštva, stane 27.825.000 K. Na Kranjskem je 7 uradnikov, 65 stražnikov; na Primorskem 52 uradnikov, 1340 stražnikov.

V splošni blagajniški upravi je omenjati postavko 3 milijone kron za podporo v sili, 900.000 K za višjo potrebščino za pomaknitev posameznih krajev v višji razred aktivitetnih doklad; med dohodki pa vojaško takso v znesku 4.150.000 K, prispevek 360 tisoč kron kot del 60 milijonov zna-

šajočega dolga avstro - ogrski banki, znesek 416.573 K kot od kitajske vlade dani del odškodnine za stroške ob nemirih v letu 1900 in 1901, delež na dobičku pri avstro - ogrski banki 11 milijonov, prebitek iz blag. uprave v letu 1911 — 42.448 K, čisti dobiček iz izdaje kovane denarja kronске veljave 7 milijonov in končno vračilne obroke aktivnih državnih terjatev po 1.017.427 K. V tej zadnji postavki so tudi obroki takozvanega potresnega posojila za Kranjsko, namreč od trgovcem in obrtnikom danega predjuma 1.200.000 K, od hišnim posestnikom danega, v 15 letnih obrokih vračilnega posojila po 5 mil. 659.600 K, od kranjski deželi danega 3% posojila 3 milijonov kron.

Direktni davki izkazujejo izdatkov nad 25 milijonov in pol, v tem pa znesek 22.397.000 K, ki je predokazan deželnim zakladom, to je 1281% od davka od nepremičnin; Kranjska dobi 249.800 K. Direktni davki so: davek od nepremičnin (realni davki) in osebni davki.

Realni davki so proračunani na 174.840.000 K, za 6 milijonov in pol več nego v letu 1912. Od teh pride na zemljiški davek 52.990.000 kron (Kranjska 970.000 kron), hišno - razredni davek 10.660.000 K (Kranjska 264.000 K), hišno - najemniški davek 101.580.000 K (za 6 milijonov več nego v letu 1912; Kranjska 640 tisoč kron); 5% davek od davka oproščenih posestev 9.610.000 kron (Kranjska 76.000 K).

Osebnosti davki so splošna pridobina (36.900.000 K, Kranjska 440.000 kron), pridobina iz krošnjar. (Hausier) obrti (180.000 K, Kranjska 17.000 kron), pridobina od podjetij, ki so dolžna polagati račun javnosti (72 milijonov 40.000 K, štiri milijone več nego v letu 1912, Kranjska 794.000 kron), rentnina (12.370.000 K, Kranjska 180.000 K), osebno - dohodniški davek (93.270.000 K, 6 milijonov in pol več nego leta 1912, Kranjska 680.000 K); davek od plačarine (4 milijone 442.000 K, Kranjska 14.000 K). Vsi osebni davki proračunavajo dohodke na 219.202.000 K, v tem pa so tudi stroški eksekucije skoro 2 milijona in pol in zamudne obresti 1 milijon 356.000 K.

Vsi direktni (realni in osebni) davki naj torej donajajo 397 milijonov 892.000 K (Kranjska 4.125.900 K). Največ davka plačuje Dol. Avstrija (Dunaj) 155.800.000 K, najmanje Predarlška 1.455.400 K; Češko 94 milijonov 108.000 K, Moravsko 30 milijonov 868.000 K, Galicija 35.200.800 K. Najbolj zamudna v plačilu davkov je Galicija, kajti eksekucijski stroški so določeni na 1.360.000 K, razmeroma najmanje zamudna je Dol. Avstrija, koje eksekucijski stroški znašajo samo 145.000 K.

Carina donajajo v letu 1913. — čistih 173.195.000 K, ki pa se porabijo, kakor navajam kasneje za skupne izdatke monarhije. Na izvoz pride 181.550.000 K, na uvoz 40.000 K.

Užitnina (indirektni davek) izkazuje izdatkov 39.356.000 K, dohodkov pa 402.600.700 K, za 10 milijonov in pol več nego letos. Med izdatki je 7.600.000 K kot užitninska bonifikacija za kmetijske žganjarne in predkaz iz davka na žganje deželni zakladom 21.100.000 K.

Užitnina od žganja je proračunana na 98 milijonov, za pol milijona več nego letos; od piva 80 milijonov, za 3.800.000 K več nego letos; od sladkorja 157.700.000 K, za 7 milijonov več nego letos; od petroleja 25 milijonov; od vina 13.800.000 K (v l. 1911 je znašala ta davščina na Kranjskem 679.206 K); od mesa 17 milijonov 500.000 K (v letu 1911 je znašala ta užitnina na Kranjskem 181 tisoč 161 K).

Uprava kolkov proračuna izdatke na blizu 2 milijona, dohodke pa na 62.720.000 K. Na Kranjskem se jih porabi (z golicami vred) za 685.920 kron, v Dol. Avstriji za 22 milijonov kron.

Pristojbine izračunajo čistega dohodka 150.852.000 K, in sicer od dohodkov v mali loteriji 3.240.000 K, od premoženjskega prenosa med živimi 72 milijonov (za 13 milijonov in pol več nego letos), za slučaj smrti 29 milijonov, iz vpisnine v zemljiških knjigah 9 milijonov, od sodnih pristojbin en milijon; davek od vozniških listkov naj bi znašal 26 milijonov (za dva milijona in pol več nego letos). Kranjska bo dala pristojbin za 1 milijon 469.400 K. Takse nam izkazujejo čistih prihodkov 7.672.200 K.

Loterija izkazuje čistega prihodka 16.948.000 K, pri tem se seveda ni še upoštevalo poslovanja razredne loterije, ki se uvede z novim letom.

Kovanje denarja za čistega dohodka nekaj nad 300.000 K. V letu 1913. se bo kovalo 2000 komadov 20kronskih zlatov, 2000 komadov 20kronskih zlatov, 7.500.000 komadov 2kronskih zlatov, 15 milijonov kronskih komadov, za 50 milijonov dvovinarških komadov in za 20 milijonov vinarških komadov, skupaj torej kovanje denarja za 35.400.000 kron. Razen tega se nakuje za trgo-

vino namenjenih levantinskih tolarjev za 1.500.000 K, navadnih zlatov za 450.000 K in četvernih zlatov za 100.000 K.

Dvorna in državna tiskarna, ki zaposluje 122 oseb, izkazuje 7 milijonov 322.600 K potrebščine, dohodkov pa 8.412.000 K.

Solni monopol imej dohodkov 49.602.830 K, stroškov pa 20.788.200 kron; tobačni monopol dohodkov 331 milijonov 644.500 K, izdatkov pa 117 milijonov 769.070 K. Med stroški je 61 milijonov in pol za nabavo inozemskih tobačnih vrst ter 21 milijonov in pol za nabavo tuzemskega tobaka. Na Kranjskem se proda tobačnih izdelkov za 4.363.000 K, na Primorskem za 14.022.000 K.

Najvišji dvor zahteva 11.300.000 kron, kabinetna pisarna pa 193.519 kron kot polovico prispevka, drugo polovico za Ogrska.

Državni zbor za gospodsko zbornico, delegacijami in komisijo za kontrolo državnega dolga vred stane 4.181.766 K.

Državno sodišče proračuna izdatke na 71.195 K; vrhovni računski dvor na 719.900 K; upravno sodišče na 1.020.138 K.

Ministrski svet proračuna svoje izdatke na 4.852.900 K, dohodke pa na 3.447.100 K. V teh postavkah je predsedstvo ministrskega sveta in 3 (!) ministri - krajani (sedaj imamo samo ministra - krajana za Galicijo, dočim sta mesti za češkega in nemškega ministra - krajana nezasedeni) z zahtevkom 918.800 K; dispozični fond 200.000 K; oficijalni časopisi 2.689.000 K (dohodki 2.714.100 K); brzojavni korespondenčni biro 915 tisoč kron (dohodki 733.000 K, izdatki za 51.000 K več kakor letos, vsled ustanovitve več poročevalskih mest v inozemstvu, ter ene ekspoziture v tuzemstvu), in končno 130.000 kron za komisijo upravne reforme.

Pokojsnine državnih uradnikov in uslužbenecv znašajo 127.018.983 kron (na Kranjskem 2.684.506 K). — Prispevki za pokojnine znašajo 10 milijonov 802.827 K.

Državni dolg zahteva samo na obrestih 437.133.965 K, na odplačilu pa 72.122.904 K, dočim se dohodki iz uprave skoro da krijejo s stroški uprave drž. dolga po 1.065.757 K. Državni dolg se deli v splošni ali skupni državni dolg (stari dolg pred letom 1868., enotni rentni dolg, namreč notna in konvertovana renta, loterijsko posojilo, na dunajsko in konvencijsko veljavo se glaseči dolg), od kojega pride na totrantsko državno polovico obresti 149.670.792 K (na Ogrsko 58.339.340 K), odplačila pa 22.616.600 K, ter na državni dolg v državnem zboru zastopanih dežel in kronovin, od kojega znašajo obresti 287.463.173 K, odplačilo pa 49 milijonov 506.173 K. V tem dolgu je n. pr. rentni dolg (avstrijska zlata renta, avstrijska kronska renta, investicijska renta itd.), odplačljivi dolg državnih železnic (Rudolfova železnica 292 milijonov 173.600 K, prioritete obilicije Kamniške železnice 1 milijon 520.000 K in dr.), specijalni dolgi (n. pr. za regulacijo Donave, posojilo, vzeto od zavarovalnih družb 112.500.000 K), parcijalne, hipotečne nakaznice itd.

Za nova poslopja, stavbno režijo, popravila, nakup objektov je proračunana vsota 26 milijonov 76.349 kron. V tem je med drugim za zgradbo novega uradnega poslopja v Postojni 5. in 6. obrok 15.100 K, za nakup dosedanjih uradnih poslopij v Krškem 90.000 K, v Kranju 80.000 K, v Ljuti 38.300 K (1700 K je bilo dovoljenih že v l. 1912). Za ureditev poslopja, ki bo v njem nastanjeno ljubljansko policijsko ravnateljstvo, se zahteva 5000 K, za prizidek k l. drž. gimnaziji v Ljubljani 10.000 K (kot prvi obrok), za zgradbo novega poslopja za okrožno sodišče v Celju 100.000 K (kot prvi obrok).

Za skupne zadeve monarhije prispevamo 427.634.787 K. V tem znesku so prebitki iz carine v tej državni polovici (glej gori pod »carina«) 173 milijonov 195.000 K; dalje kvotni prispevek za kritje skupnih prihodov 188 milijonov 62.753 K, za izredne vojne potrebščine v Bosni in Hercegovini 8.882.634 K, ter za izredne potrebščine vojne in mornariške uprave 57 milijonov 494.400 K. — Kvotni ključ je, kakor znano, 63:3% — 26:7%. Izredna vojna potrebščina za Bosno in Hercegovino znaša n. pr. 13.966.405 kron, od tega 63:3% = 8.882.634 K.

Od totrantski in ogrski drž. polovici skupnih zadev zahteva vnašanje ministrstvo 17.692.097 K, na redni in izredni potrebščini 197.619 K, vojno ministrstvo za redno vojsko 394.771.612 K, redne in izredne potrebščine 1.197.000 K, za mornarico 69.627.810 K, redne in izredne potrebščine 4.629.400 K.

Odnos 489,419.385 K

Prenos 489,419.385 K
skupno finančno ministrstvo 4,923.008 K
računska kontrola 361.776 K
Vsa potrebščina znaša torej 493,400.322 K
od te je odšteti skupne prihodke iz carine 197,704.169 K

ostane 295,616.153 K
63:3% kvota od tega zneska daje gorenji znesek 188,062.753 K.
S tem so obdelane vse važnejše postavke našega državnega proračuna. V finančnem zakonu za l. 1913. je potemtakem vsa potrebščina izračunana:
zneskom 3.137,202.566 K
pokritje pa z zneskom po 3.137,481.539 K

torej prebitka 278.973 K
Rednih izdatkov je 2.799,063.052 K
rednih dohodkov 2.943,804.420 K
izredni izdatki pa 338,139.514 K
in izredni dohodki 193,677.119 K

Prebitek 278.973 K, ki ga izračuna finančni minister, je že na prvi pogled le nekaj »Schönheitspflaster«. Mogel ga je izračunati le na način, ki je protiven normalnemu budgetovanju in protiven načelu, ki ga je bil postavil prednik sedanjega finančnega ministra in rojak njegov, nepozabni Dunajevski: izdatke nastaviti visoko, prihodke nizko. Seveda, ako bi se bil vit. Zaleski držal tega principa, dobil bi bil deficit mnogih milijonov. Saj smo videli pri posameznih postavkah, da izračunava prihodke kar za več milijonov višje, nego so bili proračunani za letos, dajši je ob proračunu mogel vzeti v podlago in prvi vrsti računski zaključek za leto 1911. in le deloma uspehe letošnjega leta. Prebitek iz leta 1911. po 42.448 K (glej gori pod »splošna blag. uprava«) nas ne sme varati, ker se moramo vprašati, koliko in kateri krediti se niso bili uporabili v letu 1911? Sicer pa le želimo, da se optimistične nade fin. ministra vresničijo, saj bo to najboljši dokaz za izredno finančno silo avstrijskega prebivalstva, ki mora prenašati titansko težo milijardnega budgeta.

Slovenska politika.

II.

S trnjem sv. Tomaža kronani Argonavti kranjski namerili so galero svojo čez Črno morje parlatarnih intrig v oni bajkoslavni pristan, odkoder se blesti čarobno zlato runo. Slovenec Schemua načeljuje generalnemu štabu, Missia postal je kardinal in na široko odpirala so se celo dvorska vrata pred njega eminenco. Schwegel, odlični naš rojak, dosegel je skoro mesto cesarskega kanclerja; zakaj bi ne smeli mi Slovenci upati, da bo vsaj enemu izmed nas dovoljen vstop v pobožni red zl. runa! Na delo, krojači! treba bo vzeti mere od vratu do pete in dva metra po tleh za vlečko!

Mnogo časa bo še minulo, predno se najde oni zgodovinar fenomenalne pridnosti, ki bo vestno raziskal in zabeležil vse toliko spretnih manevre političkih matadorjev klerikalne stranke kranjske. Kdor nima direktne brzojavne ali vsaj telefonske zveze z dunajskim parlamentom, mora tavati v nevednosti. Možata opozicija, hrupna obstrukcija in servilno ministriranje menjavajo v mrzlični naglici, celi katekizem političke taktike se producira v preširni dvorani avstrijskega parlamenta od ravno istih burkežev, ki doma v Ljubljani tradirajo vlogi strogih Katonov. Zastopniki slovenskih klerikalcev zanesli so robato svoje obnašanje v odseke državnega zbora, valjajo se po mizah, lučje tintnike, besne in rjovejo in tulijo v blazni strasti, in čudom se vprašamo, so-li to isti gospodje, ravnoisti, ki v ljubljanskem dvorcu kličejo k redu poslanca Galléta, kadar seže le-ta s tresočo roko v žep po ruto, da si obriše znojno čelo!

Kdo bi jim zameril sredstva, če je cilj, za katerim stremé, tako vzvišen! V istini morala lojalni človek priznati, da je klerikalna delegacija na Dunaju dosegla mnogo uspehov za svojo stranko, in po vsej pravici se ponašajo s svojimi pridobitvami. Koliko ministrstev je že trepetalo pred njimi, koliko mogočnih državnikov se je skesano bilo na prsa, koliko Slovonom sovražnih vlad je že skoro padlo preko nastavljenega noge. Vlada, Dunaj, Evropa se trese pred hijeno, ki išče mrliča, da mu obere otrple ude!

Bosanske kmete so rešili Madžarov, iz rok prodirajočih Vsenemcev iztrgali so koroške in štajerske Slovence in poskrbeli za vljudno železniško uradništvo v Celovcu. Slovenski živelj gospoduje na Kranjskem tako v deželnem sodišču, kakor v palači na Bleiweisovi cesti. In vsa teleta not' do pozabljené bele

Kranjske so odlikovana s premijami in uhani. Gospodarsko življenje v Ljubljani in na plani deželi doživelo je vesel preporod, in celo denarni zavodi procvitajo tako bujno, da rade volje žrtvujejo petino čistega dobička lačnemu deželnemu kasirju!

Izoginiti se satiri ni več mogoče, kamor se ti ozre oko, ne vidiš nego šarlatanstvo, korupcijo in pogubonosni diletantizem. Vsako zdravo idejo, ki so jo izbrskali kje v socialistiški književnosti, kompromitirajo in delo njih rok je neplodno, uničujoče. In cela ta menažerija zajcev, lampetov in jarcev se šopiri in ponaša v imenu naroda, v imenu mladenišstva in v imenu katoliškega duha. Amen.

Ne, ne smemo se obupati! Ni mogoče, da se vzdrže dalj časa na površju puhle te pomaranče. Pretežka je mōra, ki tlači na prsa spečega naroda. In kadar se bo zganil in prebudil slovenski narod; šel si bo enkrat ali dvakrat z roko preko čela in pozabil bo te zle sanje, pozabil skoro samega genialnega Susteršiča in njega efemerno slavo.

Za enkrat pa stoji še velik del slovenskega ljudstva pod strogim režimom klerikalnih prvakov, in s tem dejstvom je nam treba računati. Kako neki je mogoče, da so se pri nas oživile razmere, ki so v boljših, srečnejših krajih že zdavna nepoznane? Res, velika je moč vere in gore prestavlja, vsekakor je čudno, da nam je solnce zastalo za goro in da živi naš narod nazaj v temno prošlost. Kedor z bistrim očesom opazuje, uveril se bo, da so sredstva katoliških politikov zelo enostavna, njih metoda primitivna. Oni postopajo po receptu: »Ljudstvo naj se uri v pokorščini. Pustimo, naj prevzame skrb za njega moralo kaplan Peter Natlačen, za državljanski pouk pa naj poskrbita baron Goglia in vitez Rehbach.« (Opomba: Sic!) Tako je vse v dobrih rokah, in vse je v lepem redu. Zgodi se pa le včasih, da se tako registrano ljudstvo vpraša, je li vse zlata resnica, kar ga uče njegovi valpeti. In tedaj pošljejo po velike kanone, ki so vedno ultima ratio vladujočih: V era je v nevarnosti! — Državi proti poguba! Ob času volitev podpihujejo žene in dekleta, češ, liberalci bodo vpeljali — horrible dictu — poligamijo! Imeli bodo kar po tri prileznice! Razume se, da je za mirnejše čase taka budalost neprikladna. Takrat pa si pomagajo s framasoni, ki sploh igrajo zelo važno vlogo v najivnem »Slovencu«.

Potres v Mesini je bil kazen za brezversko framasonsko prebivalstvo, framasoni so zakrivali, da je podleglo turško cesarstvo, framason je ubil ministra Canaleja, kar se zgodi na svetu defraudacij, umorov, koder se zatira svoboda in se ponarejajo volilni zapisniki, vse in posvso so na delu framasoni, kojih prvi svečenik je bil sam bratomorni Kaj! Žal, da o tej točki ne morem meritorno razpravljati. Mnogo ljudi, dobrih in tudi dokaj podlih spoznal sem v dolgem svojem življenju, a nisem imel še prilike seznaniti se s zastopnikom nevarne te struje. Nekeč sem že skoro upal, da sem vsaj enega reprezentanta te sodrge zalotil, a bil je le član tretjega reda, in up mi je šel po vodi. Veliko spretnost svojo pa dokazuje dični »Slovenec« še z drugo potezo. Ker namreč le ne kaže zabavljati čez balkanske pravoslavne junake, zato se je požužil, da anektira vse vprek za katolicizem. Tako je tudi ta nevarni vzgled vesele zmagonosne osvoboditve izgubil, kar bi utegnilo slabo vplivati na verno naše ljudstvo.

Klerikalni vzor — katoliki dobro vedo, da lažejo. Oni dobro vedo, da je krščansko naziranje obvladalo nad celim evropsko - civilizovanim svetom, da so se njemu podvrgli i vsi Judje, v kolikor participirajo na naši civilizaciji, da celo pretežna večina akonfesionalcev načeloma priznava krščanski nauk o absolutnem prvenstvu. Edino teoretiški anarhisti — a tudi ti ne v celoti, in pa ravno klerikalci naši sami so v bistvu protikrščanski. Ravno oni propovedujejo sovraštvo proti bližnjemu, oni z nečuvno krutostjo preganjajo političke nasprotnike svoje, oni napovedujejo in izvajajo nedopustni politički in socialni bojkot proti vsakomur, ki se jim ne podvrže v slepi pokorščini.

Žal, da je tu vsaka poštna beseda zaman. Neštevilno imamo na Slovenskem farnih cerkva in družnic, ogromno imamo duhovnih gospodov, da jih celo eksportiramo po vsem svetu, in če vse to ne zadošča našemu znano vernemu ljudstvu, tedaj je to le dokaz, da se od njega preveč zahteva. Da se ne gre za versko - pravno življenje naroda, da se marveč edino-le stremi po zaslužnjenju ljudstva pod diktat fanatiških rimovskih privržencev. To delo je eminentno protinarodno.

Novodobne rimske legije, rekrutirane iz pobožnih ženic in rezgodo izžetih mladeničev, ne bodo

marširale v Rim. Pretegnjena struna počasi sama, in tu lahko upamo v skorajšnjo sanacijo. Nevarnejša pa je klerikalna taktika v drugem oziru.

Klerikalna gospoda, ki kaj rada obstruira proti vladi, dokler ne iztisne v krvavi kupčiji osebnih ali strankarskih dobičkov, ona vzgaja naše ljudstvo do poslednjega v nekem strastnem lažipatriotizmu. V teh usodnih dnevih, ko visi nad nami vse temne oblaki, nasičen pogubne elektrike — v tem času grozeče krize, ko vlada izsiljuje v parlamentu s neverjetnim pogumom sprejetje zakonskih predlogov, kakor jih zgodovina novega veka ne pozna — ravno sedaj zopet je pričela klerikalna stranka propagirati hurapatriotizem »proti vsakemu sovražniku«. Gotovo, mi vsi smo dobri patrijoti. Toda izpolnjujejo svoje dolžnosti do države ne smemo pozabiti na svojo narodno individualnost. Ne samo, da moramo zahtevati v vsi odločnosti odpravo vnebovpijočih krivic, katere se danes, kakor včeraj vrše nad nami pod Cuvajem na Hrvaškem, pod drugimi Cuvaji na Štajerskem in v Koroškem in Kranjskem. Ne samo to, temveč sveta naloga naša je, da vedno in povsod z neizprosno energijo in z vsemi postavnimi dovoljenimi sredstvi delujemo v narodno-federativnem smislu, v smislu pravične narodne avtonomije. »Dajte nam, kar je našega, in potem magari Albancem, kar je baže Albanskega!«

Vojna na Balkanu.

Kako je bilo v Makedoniji?

(Od našega posebnega poročevalca.)

Belgrad, 4. decembra.

Dan pred odhodom na bojno polje pred Bitoljem smo dobili žurnalisti od komandanta mesta v Prilepu konje, navadne rekvirirane konje, s katerimi nismo mogli paradiirati, ali smo lahko jahali in nosili sabo provijant.

Kupili smo ovsa in nahranili te naše »šarce«, potem smo pa odjahali v raznih smereh v okolico prilepske, da se navadimo na konje, oni pa — na nas.

Predlagal sem dr. Krulju in Nizozemcu Dietvorstu, da si ogledamo razvaline gradu Kraljeviča Marka, ker to je vendar edina zanimivost v tem blatnem Prilepu, v katerem ne bi hotel živeti niti kot okrožni načelnik, tako primitivno in dolgočasno življenje je tam.

Moj predlog je bil sprejet, zajahali smo konje in ker se je grad, ki stoji na hribu, videl, smo jahali po ulici, za katero smo mislili, da vodi iz mesta proti gradu, ali za večjo sigurnost sem vendar vprašal nekega novopečenega srbskega državljana, t. j. domačina iz Prilepa, kod se gre na grad Kraljeviča Marka.

Mož mi je pokazal neko čisto drugo ulico, mi razlagal, kje naj se obrnem na desno itd.

»Ali prijatelj, meni se dozdeva, da je pot, po kateri se grem, krajša,« rečem novopečenemu srbskemu državljani, ki mi hitro odgovori, da je to sicer res, ali da vodi ta pot skozi — turški oddelek mesta!

Grozno, skozi turški oddelek mesta! Strah pred Turki je pri teh ljudeh tako velik, da se jih bojijo še sedaj, ko je srbskih vojakov v Prilepu kot lista v trave, Turki pa ne samo da nimajo nobenega strelnega orožja, temveč ne smejo nositi niti — pipev — — —!

Nasmejal sem se in dr. Krulj tudi, Dietvorstu sva stvar razložila in tudi on se je nasmejal, potem smo pa mirno jahali proti turškemu oddelku mesta. Kmalu smo bili pri džamiji in tam začenjajo turške hiše in hišice, ki se razlikujejo od krščanskih samo po tem, da imajo zamerjena okna, da ne bi kdo videl bledeh lic turških buh, ki jih smejo gledati samo njihovi možje, otroci in menda tudi sorodniki, ali za te poslednje že ne garantiram več.

Pred hišami so se igrali otroci, Turki so pa sedeli na pragih nekam otožni in zamišljeni in so kadili cigarete. Na levih rokah so imeli vsi prišite srbske trobojnice, znamenje lojalnosti in — resignacije — — —

Ko so nas zagledali, so vstali in nas ponižno, prav ponižno pozdravljali, ravnotako kot je še pred par dnevi krščanska raja pozdravljala mimoidoče Turke. — Studilo se mi je to in sramoval sem se — mesto njih. Ti ljudje ne razumejo novih razmer, oni ne vedo kaj je to ravnopravnost in mislijo, da mora biti vedno nekdo gospodar, drugi pa suženj; do včeraj so bili oni gospodarji in Srbi sužnji, sedaj bo pa narobe. Srbske oblasti sicer pri vsaki priliki naglašajo, da so prinesle svobodo in ravnopravnost in to tudi dokazujejo z dejanji, ali Turki tega ne morejo razumeti, oni mislijo, da Srbi to govorijo samo tako, radi lepšega, kot so to delali Mladoturki. — No, s časom bo-

do ti Turki pač sprevideli, da so v resnici ravnopravni državljani, ki imajo sicer nasproti državi vse dolžnosti kot Srbi, za to pa tudi — enake pravice.

Tudi kristjani napačno razumejo nove razmere in mnogi so mislili, da smejo sedaj delati s Turki kar hočejo, ravnotako kot so poprej Turki delali z njimi in bilo je slučajev, da so kristjani začeli Turke ropati. Ali srbski vojaki so jim hitro dokazali, da so v zmoti, prišli so vsakega takega »kristjana« in ga javno kaznovali s tem, da so mu udarili petindvajset »vročih« po onem delu telesa, kjer hrbet izgubi svoje častljivo ime, pri večjih pregreških so pa govorile tudi — puške — — —

Kot nositeljica reda in pravičnosti se Srbija naravnost imenitno vpeljuje v osvojenih krajih. Stroga, odločna in pravična je srbska uprava v Makedoniji in za to živa zupanje prebivalstva.

Ko smo prišli iz mesta, smo zapazili takoj ob cesti vse polno mrtvih konj, ki so jih cigani sicer odrli, zakopati jih pa nihče ne mara in videli smo, da so nekega konja trgali psi. Vojaške oblasti zahtevajo od občine, da mora te konje zakopati, ali ljudje iz občinskega urada očitno ne razumejo, da tiči v teh mrtvih konjih, ki ležijo tudi po samem mestu, velika nevarnost za prebivalstvo. Prava sreča je, da je zima, da ni velike vročine in tudi dejstvo, da je povsod po Turškem veliko psov, se mora v tem slučaju smatrati za srečo, ker ti lačni psi so edini pogrebci mrtvih konj, oni jih oglojejo do kosti, ali naravnost oduren je pogled na ta konjska okostja, ali pa celo na konja, ki ga po več psov istočasno mesari.

Na razvalinah gradu kraljeviča Marka je kar vrvelo vojakov, ki so občudovali staro, debelo zidovje in citirali verze iz narodnih pesmi o raznih junaških delih tega narodnega junaka. Tudi meni sta prišla na misel dva verza in sicer — ker sem videl nekega močnega vojaka, kako je vino pil — ravno naslednja:

»Vino pije kraljeviču Marko, polja pije, polja šarcu daje — — —«

Ko smo se vračali proti mestu, se je spuščala noč, od Bitolja sem se je pa slišalo gromenje topov; začela je velika bitoljska bitka, v kateri je čakala Srbe težka naloga, da zada poslednji udarec turški makedonski armadi. Zamolklo je bilo to gromenje topov, ker daleč od Prilepa se je začel razvijati krvav ples, daleč od nas je tekla kri in napajala zemljo makedonsko, ki je ječala več kot 500 let pod turškim jarmom, sedaj ji pa gromenje srbskih topov oznanja svobodo, rešitev, vstajenje!

Le naj grmijo topovi, le naj pokajo puške in bliskajo naj se bajonet — saj cilj je plemenit in velik: milijonov ljudi se hoče izvojevati življenje, dostojno — človeka, vstvarjenega sicer po podobi božji, ali so ga azijski divjaki trpinčili hujske, kot se v Evropi trpinči — živina.

Zadnja, odločilna bitka! Kaj, ko bi Srbi bili tukaj premagani? Nihče na to niti pomislil ni, ker vera v srbsko zmago je bila tako velika, da nihče niti za trenutek ni hotel dovoliti niti v svojih mislih, da bi mogla biti srbska armada poražena, četudi se je dobro vedelo, da je turška moč, zbrana pri Bitolju, prav velika, da je tam najboljša turška armada in da ima ta armada naravnost izborne pozicije.

Nismo se motili: po štiridnevni bitki so bili Turki pri Bitolju popolnoma poraženi, peti dan je pa zmagovalna srbska armada ponosno in veselo prikorakala v to lepo mesto.

Grki niso junaki in za to so bili od zaveznikov oni edini, ki so jih Turki parkrat nabili. To se je zgodilo tudi pri Lerinu, kakih 30 kilometrov južno od Bitolja, kjer se je zgodilo nekaj strašnega, naravnost neverjetnega in ko bi to ne bilo splošno znano kot resnica, ne bi mogel verjeti.

Grški oficirji so se bali, da ne bi vojaki zbežali, ko bi zagledali Turke in privezali so topničarje za topove. Začel je boj in turške granate so začele padati na grške baterije. Grški oficirji so se vstrašili in zbežali, pozabili so pa odvzeti topničarje in tako so Turki zajeli dvanaest grških topov s topničarji vred. Te topove in topničarje so potem vlačili Turki triumfalno po Bitolju, potem so pa z grškimi topovi — streljali na Srbe in sicer so imeli Srbi ravno od teh grških topov — največ škode — — —

Srbi so potem zajeli od Turkov tudi teh dvanaest grških topov in govorilo se je, da jih bodo smatrali za bojni plen, brez ozira na to, da so lastni zavezniki, ali prestolonaslednik Aleksander, poveljnik prve armade, je zelo duhovit in ko ga je v Bitolju posetil grški prestolonaslednik, mu je — velikodušno dal te topove — — — Bog ve, ako je bilo grškega princa kaj sram?

Orki so Lerin (Florino) že imeli v rokah, ali so jih Turki poglani nazaj in bi jih še preganjali, da se niso približevali Srbi Bitolju in za to so Turki Lerin zopet pustili in odšli proti Bitolju. Ali Orki si vseeno niso več upali zasesti Lerina, temveč so čakali na izid bitoljske bitke nekaj kilometrov dalje od Lerina in šele ko so Srbi pobili pri Lerinu one turške oddelke, ki so zbežali izpred Bitolja, so prišli odpočiti in sili Orki v Lerin, kjer so jim Srbi takoj prepustili mesto, da v njem prenočijo, sami so pa — pred mestom kampirali. — Orki niti te ironije niso razumeli in so res prenočili v mestu.

Srbski vojak govori o grškemu vojaku samo z ironijo, bolgarskega vojaka pa zelo hvali, posebno oni srbski vojaki, ki so se vojskovali okoli Stipa in Odrina skupno z Bolgari, hvalijo bolgarske vojaške pravice: »niso Bolgari zastopali iste slovanske krvi kot mi.« Srbski vojaki se zelo jezijo, da morajo pomagati Grkom, ki bi lahko sami opravili, zdi se jim pa čisto prav, da pomagajo Bolgarom pri Odrinu, ker vedo, da je tam prevelika turška sila, ki se more streti samo z združenimi močmi!

Ko bi Orki ne imeli vojne morarice, ne bi imeli zaveznikov od njih čisto nobene koristi, tako mizerno se držijo na kopnem — širokoustijo se pa najbolj! Ravno taki so kot Italijani, da, še veliko slabši! Samo navduševati se znajo in deklamirati, za boj pa absolutno niso. Solun so zavzeli, ker so Turke podkupili, da so se udali brez boja, Bitolj, ki bi ga po programu morali zavzeti Orki, so zavzeli Srbi in ravnotako tudi Lerin. —

Da, da, prav mi je rekel ujeti turški oficir Riza: »Ko bi Srbov ne bilo, bi bili mi (Turki) že zdavnaj v Atenah — — —«

Zvezdan.

Zadnji boji pred primorjem.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Cetinje, 3. decembra.

Izpred Taraboša in Skadra.

Težavno je v poslednjem času pisati o črnogorski vojski pod Tarabošem in Skadrom, kajti vse je zavito v skoro neprodno meglo, tako da je rešitev uganj, ki joti vprašanje, kaj je s premirjem, popolnoma nemogoča. Čuli so se namreč glasovi, da je sklenjeno premirje, petnajst-dnevno premirje, čulo se je celo nad vse neverjetno govorico, da je Crna gora za ta čas prevzela nalogo preskrbovati Skader s potrebno količino hrane, toda uradnega potrdila ni bilo. Istočasno je pa prišla vest, da obstreljuje črnogorska artilerija Taraboš, slišalo se je celo v bližini Cetinja votlo gromenje topov, a danes pripovedujejo prišleci iz Grude, da so Turki včeraj zopet poskusili napad izpod Bardanjola na črnogorske pozicije okoli Grude, še več, pripeljalo se je na Cetinje celo nekoliko lahko ranjenih. Uradne brzojavke, ki so postale sicer jako redke, poročajo skoro samo to, da se vrše neprestane inspekcije vojske, kar je pa mogoče le v primerno mirnem času. Gotovo je, da je bila črnogorska vojska zelo utrujena od mnogih spopadov, dolgih pohodov in večnih naličkov, ki nečejo prestat. Treba ji je bilo počitka, ako je mogoče govoriti o počivanju lovca pred brlogom, v katerega se je skril medved, preganjan, obkoljen od vseh strani in pripravljen za drago ceno predati svoj kožuh. Videti je, da se pripravlja vojska na izvršitev svoje glavne naloge, zavzetje Taraboša, Skadra in drugih turških pozicij, z vso resnobo, največjo natančnostjo in odločnostjo. Ako bi se ponesrečil prvi poskus, — mislimo, da se ne motimo, ako trdimo, da bodo Črnogorci poskusili v nasprotju s prejšnjimi vestmi zavzeti v prvi vrsti Taraboš na juriš —, bi bil drugi poskus skoro nemogoč, da, skoro izključno. Treba je enega udarca, a ta mora biti izdaten. Da se pripravlja glavni napad na Taraboš, to je dejstvo, ki stoji trdno, in ki ga v prejšnjih besedah naznanja tudi današnje uradno poročilo iz Muričanova od dogodkih na bojišču primorskega odreda. akoravno ne izreka besedice »juriš«: »Na bojišču primorskega odreda vlada nekoliko dni sem tišina. Vse kaže, da nevihta ni daleč. Razum obilnega bombardiranja Taraboša ni bilo drugih spopadov. Nj. kr. V. knez Mirko je minule dni obšel tudi one bataljone, ki so se povrnil z generalom Martinovićem iz Medue in Lješa. Ob tej priliki jim je sporočil pozdrave kralja-gospodarja in prestolonaslednika, pohvalil njih junaštvo na Luarzi, Medui in Lješu, govoril jim primerne govore in nasvete, da se pametno varujejo, a da naj najbolj čuvajo obraz. Od vseh bataljonov je bil pričakan z burnimi »živjo«-klici. General Martinović je s komandanti brigad in arti-

lerije dolgo konferiral in ko je bil izbral vse pozicije in inspiciral odrezane čete, je izdal primerne naredbe. Vse kaže, da so dnevi obleganja štet in da je prišel čas zavzetja Taraboša in utrdb okoli Skadra, a s tem tudi predaje mesta.«

Boj severno od Skadra.

Kar mi je že dopoldne pripovedoval neki prišlec iz Vrake, to potrjuje tudi uradna brzojavka, ki je došla na Cetinje okoli štirih popoldne. Uradna brzojavka veli lakonično: Turki so poskušali predreti črnogorsko bojno črto, ki se vleče od reke Kiri do Vrake, toda bili so odbiti z velikimi izgubami. Prej omenjeni informator je vedel povedati, da je trajala bitka od sedmih do dvanajstih ponoči in da je bila zelo ljuta. Da je znašalo število mrtvih in ranjenih na črnogorski strani 17, je brezdvomno netočno, ker kaže izkušnja, da ni na take podatke polagati mnogo važnosti. Pristaviti je, kot je samoumevno, da so Turki napadali od Bardanjola.

Zavzete pozicije pri Širočki gori.

Zdi se, da so stopile črnogorske čete v živahno akcijo. Iz Grude se namreč poroča, da so snoči (2. t. m.) zavzele pozicije, katere ime se pa ne navaja, poleg Širočke gore, ki je igrala nekaj časa tako odlično vlogo, ker je bila neprestano tarča turških napadov. Snoči zavzeta pozicija je velike važnosti, ker dominira, ravno tako kot Širočka gora, nad Tarabošem. O turških izgubah uradna brzojavka ne javlja ničesar, pač pa omenja, da je poginil eden črnogorski častnik in šest vojakov; dva sta ranjena. V Skadru vlada silna draginja. Najvišjo ceno je dosegel kruh in drva. Sploh je stanje v obleganem mestu težko in nevzdržljivo.

Izpred Odrina.

(Dopis »Samouprave«.)

27. novembra.

Borbe okrog Odrina trajajo neprestano. Ne preide dan brez ljutih kanonad, ki so tu zares strašne, ker se z ene, kakor z druge strani strelja s teškimi topovi.

Toda zavezniške vojske polagoma, a tem sigurneje bolj in bolj zožavajo oblegovalni krog, dočim ga na drugi strani Turki skušajo razširiti, ker jih je jel že dušiti. Ponajveč se borba završuje s kanonado, semtertja pa sodeluje tudi pehota.

Dne 21. novembra so Turki skušali s tremi svojimi polki zopet pridobiti svoje izgubljene pozicije na gori Kartal. Zavezniške vojske so junake odbile napad in zadale Turkom ogromne izgube. Tako se je njihov poskus, da zopet dobe v svoje roke Kartal tepe, končal z občutnim porazom. V noči od 21. do 22. novembra se je borba nadaljevala. En polk turške pehote je zašel v strelno daljavo naše in bolgarske artilerije in je bil enostavno decimiran (desetkovan). V eni izmed turških redov smo našli na kupu več kakor sto mrtvih Turkov. Turki niso imeli niti toliko časa, da bi vzeli te mrtvece sabo, kar sicer vedno store.

Tudi 22. novembra se je boj nadaljeval. Naši voji so napredovali za 500 metrov in se tudi vzdržali v teh pozicijah. Ob tej priliki so zavezniške čete zavzele turško pozicijo Doncaros, odkoder je mogoče bombardirati Papaz tepe, kjer so demontirani že trije topovi.

V noči med 22. in 23. novembrom so bili samo artilerijski boji. Število mrtvih in ranjenih Srbov v bojih od 21. do 25. novembra znaša 250.

Kanonada se je nadaljevala 24. in 25. novembra. Granate naših težkih topov so padale v mesto Odrin in so zažgale več hiš v bližini Selimove džamije. Razume se samo ob sebi, da nismo imeli namena bombardirati mesto samo, zato smo na tej točki ustavili nadaljno kanonado.

Splošnega naskoka na Odrin od sedaj še nismo poskusili. Vse vesti o kakem neuspehu obleganja ali o nemožnosti zavzetja Odrina, ako so se pojavile v tujih listih, izvirajo od nezadovoljnih dopisnikov, ki so od tukaj morali oditi. Večina njih je umirala od dosadnosti, ker niso mogli ničesar poročati svojim listom. Bolgarska vojna cenzura namreč popolnoma upravičeno ne dopušča, da bi se karkoli javilo listom, kar se tiče čet, ki operirajo pred Odrinom, števila vojske, utrdb in pozicij. Ne sme se pač pozabiti, da je to oblegovalna vojna in da se o vsem tem lahko obveste oblegani turški voji, ker imajo Turki v Odrinu brezlični brzojav. Zato je treba o operacijah čuvati najstrožjo tajnost.

V času, odkar traja obleganje, so naše čete izvojevale znatne uspehe. Blokada je izvedena popolnoma; oblegovalni krog je vedno tesnejši. Vsak hip lahko bombardiramo mesto samo in porušili bi lahko mostove na Marici in Ardi, toda na to sedaj še

ne mislimo. Vojaški razlogi bodo odločili, da - li naj Odrin vzamemo v še tesnejšo blokado, ali pa s splošnim napadom.

Vsak dan vjemo naši voji po več Turkov, ali pa pribego k nam turški askeri — kristjani.

Oni delajo mučen vtisk obupanih, iznemoglih ljudi z fiziognomijo globoke resignacije ali nervozne preplašenosti. Vsi pripovedujejo, da trpe pomanjkanje na hrani in da je morala čet že globoko padla. Samo vojaško samoljubje Šukri paše še vzdržuje odpor.

Obleganci vedo, da se med oblegovalno armado nahajajo tudi močne srbske čete.

Dasi je zavladal silen mraz in dasi lije dež kakor iz škafa, vendar je stanje naših čet odlično. Iznenadilo me je, s kako filozofsko ravnodušnostjo prenaša naš vojak vse strahote in težkoče vojne. S kakšno požrtvovalnostjo in s kakšnim samozatajevanjem se naši vojaki izpostavljajo vsem nevarnostim, kaže najbolje tale zgled:

Naš štab je potreboval turškega ujetnika, od katerega bi se dalo izvedeti karkoli o neki turški utrdbi. Poveljnik enega izmed naših bataljonov je vprašal svoje vojake, ako bi kdo izmed njih hotel prevzeti nalogo, da skuša ujeti kakega Turka. Javila sta se takoj dva prostaka, Toma Nikolić in Nikola Arangelović iz Požarevca. In res sta svojo nalogo izvršila odlično. Prikradla sta se k turški predstraži, napadla nenadoma enega izmed turških nizamov, ga zvezala ter ga živega in zdravega privedla pred svojega poveljnika. Oba prostaka je vojna oblast priporočala, da se ju nagradi in odkljuje.

Takšnih zgledov izredne hrabrosti je mnogo v srbski vojski.

Turške grozovitosti v Stari Srbiji.

Pravkar je v francoskem jeziku izšla knjiga »Extrait de la liste des crimes et delits commis en Vieille Serbie de 1899 a 1912«, ki nam v suhih podatkih našteva turška grozodejstva v Stari Srbiji od leta 1899 pa do danes. Historični dokument je to, ki nam kaže, kake barbarske razmere so že v 20. stoletju vladale v južni Evropi. Da so — upajmo vsaj — prenehale, in zasluga vevlasti in njih tolikokrat naglašane kulturne misije, zasluga je to balkanskih narodov, ki so zastavili zadnjo silo, da rešijo svoje brate trpine. Ko listamo v tej knjigi, razumemo ves srd, ves gnev in vso smelo hrabrost balkanskih junakov. Poravnali so račun, ki je bil pisan z njih srčno krvjo!

Knjiga obsega v veliki četrtinki 87 strani in je razdeljena na več pododdelkov, ki navajajo posamezne vrste zločinov. Tako štejemo v kratki dobi 12 let in le v Stari Srbiji 349 umorov, 224 poskušanih umorov, 229 ropov, 6 oskrnutih cerkva in svetišč, 150 nasilstev, 63 požigov, 35 spolnih posilstev, 71 slučajev, v katerih so Turki krščanske prebivalce s silo zadržali v ujetništvu in slednjic le v letu 1912 48 slučajev, v katerih se je od ogroženih prebivalcev s silo zahtevala in iztirjala odkupnina. Pomisliti pa moramo, da to niso vse grozovitosti. Koliko jih niti ni prišlo do vednosti in knjiga sama se imenuje le izvleček grozodejstev, ki so jih v imenovani dobi našli v Stari Srbiji. Pri vsakem slučaju navaja knjiga ime žrtve, kraj in čas zločina, ime zločinca, če se je za njega izvedelo in okoliščine, pod katerimi se je zločinstvo izvršilo. Kulturni človek, ki lista po tem seznamu, stoji pred pravo uganko. Z začudenjem se poprašuje, ali je mogoče, da so se taka zločinstva vršila v Evropi in v sedanjem času. Niti v najtemnejši Afriki se ne gode tako barbarsko — živinske grozovitosti, ne med tamošnjimi rodovi in ne nasproti tujcem, kakor so jih Turki stoletja sem pa do današnjega časa uganjali napram balkanskim narodom.

Žal nam prostor ne dopušča, da bi obširno poročali o stvari. Navedemo naj torej iz vsakega oddelka le par značilnih slučajev. Ti kulturna Evropa, ki še danes nima srca za balkanske narode, pa jih čuj!

Izmed umorov naj navedemo slučaje:

Št. 38. Atanazij Delov, Kaličnik, 8. maja 1907, storilci neznani. Ustreljen blizu Skoplja, kjer je obstal s konjem, da se ta ob robu ceste napa-se malo trave. Pri tem so ga dobili oboježeni Turki, ki so zahtevali, naj poplača travo, polkor jo je pozobal konj. Ker ni imel niti vinarja pri sebi, da bi ustregel njih zahtevi, so ga na mestu ustrelili.

Št. 58. Premča, stavec 75 let, Sušica pri Prištini, 28. julija 1907, storilci neznani. Zločinci so ga odvedli v gozd in so ga tu zadržali, dokler jim sovaščani ne prinese kruha, opank, tobaka in 20 turških funtov denarja. Ko so ti to prinesli in prišli na določeno mesto, niso dobili nikogar. Par dni na to so našli Premčevo

truplo razkosano, roke odrezane, glavo strto in zmečkano s kamnom, odrezano in vrženo daleč v stran.

St. 112. Danilo Hečerovič, Plevlje, 1. marca 1909, storilec Turki. Danila so našli umorjenega pred hišo nekega Turka. Mesto da bi iskali morilce med Turki, so zaprli bližnje sorodnike Danila in so jih do danes držali v zaporu.

St. 122. Rasko Londović in njegova mati, Seljančica, 15. aprila 1909, storilec Turki. Štirje Turki so zadavili Rasko, ki je doma ležal bolan, njegovo mater pa so zaklali z noži. Raskov brat je zadobil šest ran, a se je vendar še rešil.

St. 170. Abram in njegov sin iz Sinaje ter Bojko iz Poljane, 18. oktobra 1909, storilec Arnaut Said Dobnica. Pri belem dnevu je Said ustrelil Abrama in njegovega sina in dve uri na to Bojka, čegar otroka je bil pred dvema letoma umoril. Oblasti se ne ganejo in ne zasledujejo tega razbojnika, ki zakrivi vsak dan kako grozodejstvo.

St. 182. Vaso Perič, Paralo, 12. decembra 1909, storilec Arnaut Nézvi Clokba iz Brasnice. Vaso Perič je storil grozovito smrt. Glava mu je bila razbita s kolom. Njegovo truplo je 15 dni ležalo v gozdu »Lekovita voda«, dočim so njegovo torbo našli v bližini muzulmanske vasi Brusnica.

St. 185. Jęta Popović, Verhejma, 26. novembra 1909, storilec Turki. Vračajočega se s semnja so Jęto blizu mlina Avše Popuna, v okraju Bukovik umorili štirje Turki, ki so mu preje vpletili 50 zlatnikov. Ta umor je političnega značaja.

St. 194. Ilija Snagrevič, njega sin in vnuk, Obišane, 9. aprila, storilec Šerif, Zemen, Fazlia, Monslin in Kasel, muzulmani (Arnauti) iz rodu Ljuma. Ti muzulmani so čakali Ilijo, njegovega sina in vnuka v gozdu, so jih umorili, jim odrezali glave in trupla razmesarili na kosce.

St. 232. Sin Krsta Sipka in oni Trpka Tsinovskega, Galičnik, 25. maja 1911, storilec muzulmani. Četa muzulmanov je vdrla v pašnik Krsta in Trpka in je umorila pastirja, sina prvoimenovanega, na to še sina Trpka, štiriletnega otroka.

St. 318. Janko Savič, Bondrija, 17. junija 1912, storilec muzulmani. Proti polnoči napadla je četa muzulmanov hišo Janka na povelje Rašid age, predstojnika v Guilani. Ko so oropali stanovanje, vlekli so Janka na konec vasi in so ga zverinsko umorili. Njegovo truplo je bilo raztrgano od krogel, na to so ga še razmesarili na kosce.

Izmed poskušanih umorov poročamo naj o sledečih slučajih:

St. 12. Josip Kijametović, Vučitrn, 10. julija 1902, storilec Arnaut Djema el Redjep. Prebodel ga je z nožem in mu je odrezal prste.

St. 58. Raka X... in njegov brat ter dve ranjeni ženski, 23. aprila 1907, storilec Safia Nakič ter dva druga ustaška muzulmana. Ta napad je bil posebno grozovit. Muzulmani so užgali hiše in na to streljali na prebivalce, ki so se skušali rešiti. Isti razbojniki so zahtevali od Grčaniških prebivalcev 70 funtov denarja in so jim grozili s smrtjo, če ne plačajo določeni dan. Oblast, bodisi da je bila nezmožna, bodisi da se je zbalala, ni ničesar ukrenila.

St. 195. Spasa Jovanović, Gotovuh pri Perizoviću, 22. aprila 1912, storilec neznani. Na dan Spasove poroke so streljali na njegovo hišo, hoteč usmrtiti njega in njegove goste. Spasa je obvestil žandarje, toda brez uspeha.

Izmed ropov objavimo naj naslednje slučaje:

St. 3. Radisav Milenković in trije drugi Srbi iz Krušice, 26. marca 1909, storilec Murzel s šestimi pajdaši iz Seljence. Uplenili so Srbom za 50 K vrednosti, so jih na to skozi 24 ur trpinčili, zvezali in pustili zvezane ležati v potoku.

St. 15. Vas Sojca v okraju Prizren, 23. septembra 1900, storilec muzulmani (Arnauti) rodu Ljuma. Uplenili so vasi 160 konj, 140 glav govedine in 100 ovac.

St. 16. Vas Stenčec, okraj Tetovo, 7. septembra 1900, storilec muzulman Azir iz vasi Oručec. Uplenil je vasi 500 glav živine.

St. 19. Vas Lučka Reka, okraj Mitrovica, 2. julija 1900, storilec Arif in njega sodruzi. Ko se je približal Arif s svojo druhaljo, pobegnili so vaščani in gore. Arif je na to skozi 5 dni ropal po vasi in jo je slednjič užgal.

St. 22. Vas Tsrepulja, 9. septembra 1901, storilec Mara Kambarović, njegov brat Rama ter Azir Ahmetović s sodruzi. Odnesli so vso krmo, kar jo je bilo v vasi.

St. 86. Dobrosav Kuzmanović, Vrboštica, 26. aprila 1906, storilec muzulman Rodja Barda. Našel je na paši 150 ovac in koz. Zahteval je 25 piastrov za vsako, če naj jih vrne lastniku.

St. 130. Cerkev sv. Arhangela, Leopardincu, okr. Gostivar, 20. sep-

tembra 1908. Storilec muzulmani. Napadli so cerkev, zrušili vrata in uplenili razne predmete v vrednosti 50 turških funtov.

St. 188. Radovan iz Kosareva, Vučić iz Brnaka, Jovanović iz Brnaka in Kuković iz Deljana, 21. oktobra 1909. Storilec Nure Oungić in Alil Canković. Nure in Alil sta napadla Radovana in sta mu s silo vzela tri najlepše konje. Orožila sta mu, da ga ustrelita, če bi se pritožil. Nure se je na to podal v Johanico in je tamkaj ustrelil Vučića. Na poti je srečal Jovanovića in Kukovića. Prvega je ustrelil, na drugega je oddal pet strelcev. Akoravno je grozil, da bo pomoril še druge Srbe, se oblast ni ganila.

St. 221. Mahomet Pelivanović, srbski muzulman iz Zopotoka, okraj Prizren, 25. decembra 1910. Storilec Ismael Ibić. Ismael vstopi oborožen nanaglo v hišo Mahometa in odnese 100 turških funtov v denarju in mnogo dragocenosti.

St. 222. Josip Cvetanović, Lupišče, 2. januarja 1911. Storilec muzulmani iz okolice. Josip je otvoril konja s sadjem, ki ga je hotel prodati v Kičevu. Na potu ga napadejo štirje muzulmani, mu vzamejo sadje in konja. Na to ga zvežejo, neusmiljeno bičajo in ga puste na pol mrtvega ležati na cesti. Josip je napravil ovadbo, a ni dobil nikakega zadostčenja.

St. 291. Štiban Milenković, župan v Osiču in pet drugih Srbov, 1. avgusta 1912. Storilec Dostan in Ramadin. Naletela sta na srbsko družbo, ko je ta počivala ob potu in jedla kruh. Napadla sta jo brez vzroka, vrgla kruh na tla in ga poteptala z nogami. Na to sta zvezala Srbe in sta jih gnala proti Kumanovemu. Med potjo sta zahtevala po 5 do 6 turških funtov odkupnine, da ne peljeta Srbe naravnost pred sodnijo. Srbi so morali zložiti ves svoj denar, da so se oprostili.

St. 297. Arzen Mitrovič, Peč, 15. avgusta 1912. Storilec muzulmani. Demolirali so mu prodajalno in odnesli vso robo v vrednosti 100 turških funtov. Pritožba pri policiji brezuspešna.

(Dalje prihodnjic.)

Po premirju.

»Jugoslovanska korespondenca« priobčuje intervju s turškim zunanjim ministrom Noradunghianom, ki se je o nastopu bolgarskih delegatov pri sklepanju premirja izrazil sledeče: Nastop bolgarskih zastopnikov je napravil tako izboren vtisk, da sem prepričan, da bo mogoče najti pravo podlago za naše prihodnje razmerje. Iz sovražnikov nastanejo prav pogosto najboljši prijatelji, če se doseže sporazum. Bolgarska in Turčija bosta v prihodnje dobra sosedata.

Zdi se, da se hoče sedaj Turčija tudi v upravnem oziru reformirati in se otresti nemškega jeroštva. Na nasvet Rusije in Angleške je namreč sklenila turška vlada, sprejeti v svojo službo 16 ruskih in angleških upravnih nadzornikov za službo v Anatoliji in Mezopotaniji. Tamošnje občine dobe tudi svojo posebno samoupravo. Baje pride v Turčijo tudi več Avstrijcev kot poljedelskih inštruktorjev.

Kakor smo že poročali, dospe predsednik bolgarskega saborja Danev danes v Bukarešto, ter se odpelje od tam direktno v London k mirovnim pogajanjem. V London se odpeljeta tudi general Savov in finančni minister Teodorov, mogoče pa je, da bo finančnega ministra nadomestoval bolgarski ministerski predsednik Gešov. Pri pogajanjih za premirje je stavila Bolgarska zahteva, da morajo biti pogajanja za mir končana najkasneje v sedmih dneh. Turčija je ta pogoj sprejela. Vsi merodajni politiki izjavljajo, da bosta Solun in Odrin brezopojno bolgarska. Solidarnost med Bolgarsko in Srbijo je tako velika, da bi Srbija, če se londonska pogajanja razbijejo, ramo ob ramo pomagala zavajevati Bolgarski Odrin.

»Novoje Vremja« prinaša intervju z bolgarskim poslanikom Bobčevom, ki je kljub temu, da ga petrogradska brzojavna agentura demantira, vendar zelo interesanten. Glasom tega poročila se je izrazil Bobčev baje, da je upiranje Grške podpisati protokol o premirju, napravilo vtisk, kakor bi ne vladalo v Balkanski zvezi medsebojno zaupanje, kar je slabo vplivalo v Evropi, zlasti glede naziranja o zvezi, ki je vzbujala upravičeno začetje v Evropi. Orki so posvetili vso svojo pozornost Carigradu in mislijo, da bi ga bili mogli zavzeti od morja sem. Mi Bolgari nikakor ne zahtevamo Carigrada in smo mnenja, da je tudi za Rusijo boljše, če ostane Carigrad v slabih turških rokah, kakor če pride kot prosto mesto pod vpliv mogočnih držav. Z Grško smo sklenili samo vojaško pogodbo in smo bili prepričani, da nam bodo Orki priznali to, kar je spadalo pred sedanjim patriarhom Joahimom k našemu eksar-

hatu. Smo mnenja, da bo velikogrška ideja kmalu prenehala in da bo potem faktično prišlo do politične konfederacije. Kar se tiče Albanije, bo ostala najbrže pod suvereniteto sultana. Ljubša nam je sultanova suvereniteta, kakor da se udrži tam Italija ali Avstro - Ogrska.

Isti list prinaša tudi izjave, ki jih je baje podal srbski poslanik Popović, ki je izjavil: Vprašanje srbskega pristanišča visi v zraku. Od kar je srbski ministerski predsednik Pasić odgovoril avstro - ogrskemu poslaniku, da je treba pristaniško vprašanje odgoditi do konca vojne, se ni storil niti v Belgradu, niti na Dunaju kakor korak. Mi se ne oborožujemo proti Avstro - Ogrski, ker smo prepričani o upravičenosti naše zadeve in ker vemo, da se interesi tripelentente krijejo z našimi interesi.

Mirovna pogajanja.

Poročevalec »Morningpost« v Sofiji izve baje iz zanesljivega vira, da se bodo mirovna pogajanja v Londonu bavila najprej z novo ureditvijo mej Turčije, pri čemer bodo sodelovali tudi turški delegati. Nato se bo konferenca zastopnikov balkanskih držav bavila z razdelitvijo zavzetih provinc, pri čemer pa delegati Turčije ne bodo prišli do besede. V Sofiji so mnenja, da bo ravno ta drugi del londonskih konferenc prinesel velika presenetanja za Evropo in da se bo tam izkazalo, kako dobro je razumela Balkanska zveza upoštevati vse upravičene interese drugih držav.

Kakor poročajo iz Aten, bo poslala Grška k mirovnim pogajanjem v London grškega poslanika na Dunaju dr. Streita, poslanika v Londonu Gennadiusa, poslanca Sculidisa, šefa generalnega štaba Dabylisa in tajnika vojaške pisarne ministerskega predsednika stotnika Mexto.

Črnogorski zastopniki pri mirovnih pogajanjih bodo Lazar Mijusković, Jovo Popović in Luj Vojnović. Ti delegatje so že nastopili pot čez Trst in Dunaj.

Štajersko.

Usoda štajerskega deželnega zbora. Z ozirom na težavni zunanji politični položaj monarhije se štajerskega deželnega zbora ne boče sklicalo med Božičem in Novim letom. S tem se bo tudi še razpust zavlekel. Vendar pa moramo opozoriti svoje somišljenike, da imamo računati z razpustom štajerskega deželnega zbora kot z gotovim dejstvom in da je tedaj nujno potrebno konsekventno pripravljati na nove volitve. Zlasti se morajo razvzeti in uživeti v svoje delo naša politična društva.

Iz Celja. (Narodna čitalnica) je priredila v četrtek zvečer v veliki dvorani Narodnega doma običajen Miklavžev večer. Nabralo se je toliko gospode in priproste ljudstva, da je bila dvorana natlačeno polna. Miklavž (g. I. Rebek) je nastopil s sijajnim spremstvom angeljev in hudičkov in imel na slovenske starše in otroke prekrasen nagovor. Nato je sledilo obdarovanje in izpraševanje otrok. Sodelovala je pri tem lepem in zabavnem večeru celjska narodna godba pod vodstvom g. Seiferta.

Iz Celja. (Ogenj v »Narodnem domu«.) Snoči okrog 7. ure zvečer so pričela goriti tla v eni izmed podstrešnih sob blizu stolpa in sicer v onem traktu, ki gleda na Jožefov trg. Nekateri gg., ki so šli ob tem času proti »Narodnem domu« (knjigovodja A. Kunej, odvetnik dr. Josip Vrečko in dr.) so opazili, da se je iz podstrešja kadilo in so hiteli s posojilniškim slugom g. Videnškom takoj v podstrešje. Pokazalo se je, da niso tlela le tla, temveč tudi že lesene stene in strop v dotični podstrešni sobi in da se ogenj ni dal kratkim potem pogasiti. Prihitele je mestna požarna bramba in vojaški 87. pešpolka iz grajske vojašnice, ki leži poleg »Narodnega doma«, ki so morali več ur trdo delati, da so ogenj, ki se je med tem znatno razširil, omejili in pogasili. Uničene so 4 podstrešne sobe in tudi g. Salmič, čegar stanovanje leži ravno pod njimi v 2. nadstropju ima vsled vode veliko škodo na pohištvo. Posebna hvala, da se je ogenj hitro omejil in pogasil, gre poleg mestne požarne brambe našim vrlim vojakom od 87. pešpolke. Veliko se je trudil župan dr. Jabornegg sam in pa gg. častniki Nechvatal, Orel, Hostner in Fio. Skupno škodo cenijo na 20.000 K, ki je pa pokrita z zavarovalnino. Sreča, da ni izbruhnil ogenj ponoči, drugače bi lahko nastala velika nesreča.

Iz Velenja nam pišejo: V Skalath se vršilo v ponedeljek občinske volitve. Pričakovati je, da bodo izvoljeni sedanji občinski odborniki. Narodniki se volitev ne bodo udeležili, kar je velika škoda, a je razumljivo, ker jim manjka tod vsakega pravega vodstva.

Iz St. Petra na M. s. poročajo, da so zgorale dne 4. decembra vsa poslopja posestnika Gregorja Škorca. Zažgal je triletni otrok, ki si je igral z vžgalicami. Režež ni bil zavarovan in je posebno z ozirom na neprijetni letni čas izročen veliki bedi.

Iz Šmarja pri Jelšah nam poročajo: Za tukajšnje Aškerčevo slavnost, ki se vrši v nedeljo, dne 8. decembra, vlada povsod veliko zanimanja. Da bo ustrezno zunanjim gostom, bo vozil iz Šmarja ob 1. ponoči poseben vlak v smeri proti Grobelnemu. Na slavnosti bo govoril prof. dr. Ilešič iz Ljubljane.

Narodna čitalnica v Slov. Gradcu priredi v nedeljo, dne 8. decembra 1912 ob 4. uri popoldan v dvorani »Narodnega doma« Miklavžev dan. Vsi starši, kakor ljubitelji otrok se prosite, da se kolikor mogoče množitevno udeležite in pripeljate otroke, katerim je v prvi vrsti ta dan namenjen, s seboj. Vsi se prosite, da morebitna darila za lastne otroke oddate zavita in z naslovom obdarovalca v nedeljo od 9.—4. ure v čitalniški sobi. Prostovoljna darila za uboge otroke se isti čas hvalježno sprejemajo. Pridite torej vsi, kateri se zavedate svoje dolžnosti in pripeljate deco s seboj. — Čitalniški odbor.

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu ima v torek, dne 10. t. m. v društvenih prostorih svoj II. redni občni zbor z običajnim sporedom.

Drobne novice. Iz Maribora. Lastniku menezarije Jožetu Kludskemu sta ukradla hlapca Hochauf in Žitek iz spalnega voza denarja in zlatnine za skupno 2000 K ter s svojim plenom neznano kam zbežala. — Iz Celja. V četrtek dopoldne so našli v nekem vozu dopoldanskega vlaka iz Celja v Maribor dinamično patrono. Zaprli so nekega sumljivega človeka, ki je v Štorah izstopil in se hotel peljati v mariborskim osebnim vlakom v smeri proti Celju nazaj. — Iz Celja. Porotno sodišče je oprostil bivšega agenta Andreja Drevenška, ki je bil obtožen zneznega vloma v pisarno celjske kaznilnice, ker si porotniki niso mogli dobiti o njegovi krivdi trdnega prepričanja. Drevenšek je bil že zaradi tatvin in goljufij večkrat kaznovan. Poseben rad je odpiral cerkvene pušice. — Narodna šola v Cezanjevcih priredi na Štefanovo dne 26. decembra ob 6. zvečer v gostilniških prostorih gospe Marije Murkovič svojo tombolo. Domačini in sosedje so vljudo vabljani. — Umrl je v Jarenini 78 let stari Radekega veteran Juri Lorhek. Bojeval se je svoječasno na Italijanskem. — Štajercijanski šoh v Ptuj opisuje »Slov. Gospodar« tako-le: »Štajercijanci so zbornali skupaj nekaj postopcev in šnosarjev iz Ptuja, ki se jim je pridružilo nekaj zaslepljenih kmetov.« To pa niso posebni komplimenti za g. Orniga in Linhart! — V Tolstem vrhu, okraj Konjice, je bil za župana izvoljen g. Janez Selih. Ta občina je vrlo narodna. — V Braslovcah je bil za župana izvoljen posestnik Florijan Rak. Prejšnji župan Plaskan je zopetno izvolitev odklonil. — Iz St. Jurja ob J. ž. poročajo, da je umrl v Razkožah 85letni starček Jožef Rihič, p. d. Kruhek. Lani je obhajal dne 20. novembra s še živico ženo hiserno poroko. — Iz Celja. V sredo dne 11. decembra se vrši ponovno občni zbor celjskega godbenega društva v čitalniških prostorih. Skledečno bo ob vsakem številu navzočih članov. — Od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah poročajo: 30. novembra so našli 68 let staro viničarko Jožefo Štifter v Sp. Jakobskem dolu mrtvo v njeni koči, v kateri je sama stanovala. — Umrla je v Poličanah Jožefa Franc. roj. Kodrič, vdova po veleposesniku Francu. Bila je 70 let stara.

Koroško.

Kaj je to? Nemško bojno društvo znana »Südmarka« je izdala oklic za nabiranje prispevkov za takozvano Schillerjevo zbirko. Ta oklic »Südmarka« pa je koroška deželna vlada zapolnila zaradi hujskanija proti Slovincem. »Eдинost« komentira k tej vesti sledeče: Je že moral biti to grozno hud nemški tobak, ker doslej ne gospodje na koroški deželni vladi niso kazali posebno občutljivosti — vestni zaradi surovosti in brutalnosti, — če so letele na glavo koroškega Slovence. Ali pa je morda Heinov naslednik vendar mož, ki spoštuje zakone in skrbi za ravnopravnost? Po vladnih tradicijah na Koroškem bi bil tudi to — čudež. — Ali težko je verjeti v naši Avstriji v taka čuda.

Nezvest hlapec. Spedit. Schwarzer v Celovcu je poslal hlapca Francu Hesa v Borovlje s polnim vozom petroleja, katerega naj bi Hes pro-

dal tamošnjim trgovcem. Drugi dan, ko bi se imel hlapec vrniti in ga ni bilo se je prepričal špedit, da mu je hlapec res ves petrolej prodal, kupil si za skupček novo obleko in zimsko suknjo in se odpeljal v Gradec. Gospodar je obvestil o tem takoj žandarmerijo in že čez nekaj dni so prijeli veselega hlapca v neki gostilni v Ljubnem na Štajerskem. Pri njem so dobili še okoli 200 K denarja.

Uboj. V Milstatu je zaklal med gostilniškim prepirom delavec Walpitscher svojega tovariša 34letnega Lorenca Gričnika. Sunil ga je z nožem v vrat tako silno, da je Gričnik v kratkem času umrl. Walpitscherja so aretirali.

Bratovska ljubezen. V okolici Paternjana sta se naselila pred več leti iz Zilske doline brata Ivan in Peter Jošt. Bila sta zelo pridna, pridobila sta si precej lepo premoženje. Bila pa sta tudi vedno složna in vedno prijatelja. Znanec in prijatelj sta rekla večkrat, da ne želita končno drugega, da bi oba h kratu umrla, češ, da eden ne more brez drugega živeti. In res se jima je ta želja izpolnila. Predčvrčanjem so pokopali oba brata skupaj. Ko je obolel eden, je obolel drugi in ko je umrl eden, je umrl drugi vsled žalosti. Redek slučaj je to.

Primorsko.

Slovinci, pobrigajte se za svoje pravice. — Delavska zavarovalnica proti neizplačani v Trstu. Da so si Slovenci v Trstu s svojim odločnim, skupnim in samozavestnim nastopom ter z veliko poštrevnostjo že veliko pridobili, je nepobitno dejstvo in gotovo je tudi, da so nam na Kranjskem tržaški, odnosno primorski Slovenci lahko za vzgled, kaj in koliko se lahko pribori z resnim, odločnim in vztrajnim delom. Če pogledamo Trst danes in ga primerjamo s Trstom pred nekaj desetletji, vidimo kolosalen uspeh Slovencev, ki nas mora naravnost iznenaditi. V vseh panogah prodirajo Slovenci in postajajo, skoro bi rekli, odločilen element. In to so tisti Slovenci, ki so bili znani tržaškimi laškim irredentom in renegatom še pred časi le kot »ščavi«. Toda ta element se je nenehkrat zavedel svojih pravic, dobil je samozavest, izvedel je, da ima iste pravice kot njegov zatiralec in izkoriščevalec. Zdržal se je v narodni ideji za obrambo in pridobitev svojih pravic, spoznal je v sebi moč in dvigal se je od uspeha do uspeha. Za vse se je treba pobrigati, povsod iskati svoje pravice in ne ozirajo se na desno ali levo, če je treba potisniti nasilne nasprotnike v stran in si priboriti svoje pravno in postavno mesto. Našli so se voditelji in te je podpiralo ljudstvo z veseljem, ubogalo jih je in se vklonilo brez vsakega strankarstva njihovim nasvetom. In tu je uspeh. Vse oblasti, civilne in vojaške, morajo danes, hote ali nehotе, dasti so uradniki večinoama še vedno zagrizeni Lahi in mrzlični Nemci, vpoštevati Slovence in jim ugoditi, če zahtevajo svoje pravice, medtem ko so jih časih metali iz uradov, kakor so brcali časih po carigrajskih cestah nadležne carigradske pse, ki so smeli samo ponoči storiti meščanom to uslugo, da so označili ulice in ceste in požrli smrdljive odpadke. V sloji je moč in narodna samozavest tvori slogov v Trstu. Če pogledamo trgovino, denarni trg, povsod prodirajo na dan Slovenci in povsod prodajo. Slovenski denarni zavodi v Trstu, slovenska obrt in trgovina in slovensko časnkarstvo, vse napreduje, tako da postaja strah brezobzirne narodne zatiralce Italijane in Nemce. Toda, ni jih treba biti strah. Slovenci jih gotovo ne bodo zadavili in jim zavili vratove, izvajali si bodo le svoje pravice, ker jih sami niso ne le dali, marveč so svoje sosesčane in slovenske trpine — pri čemer so seveda največ trpeli srednji in nižji sloji — še nesramno izrabljali za svoje koristi. To bo seveda prenehalo in prost in z istimi pravicami bo hodil Slovenec ob Jadranskem morju, kot hodi gospodar po svoji zemlji, ki jo sam obdela. — Toda, ta boj še ni končan, še nimamo Slovinci tistih pravic, ki nam pristojajo. Od postojanke do postojanke je treba iti, dokler ne bomo mogli reči, istopravni smo z drugimi in to ne samo na papirju, marveč v resnici. — Tako važna postojanka pa je za tržaške in za vse Slovence »Delavska zavarovalnica proti neizplačani za Trst, Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo«. Ta zavarovalnica deluje sedaj že 23. leto in ima že jako lepo premoženje. Vsak, kdor količnik naš jug pozna, bo uvidel, da tvori glavni kontingent plačujočih članov Slovan. Kljub temu pa sede na odločujočih mestih v odboru sami nasprotniki slovenskega delavstva. Letos se in to je dne 20. decembra, bo dana prilika Slovincem, da se zopet izkažejo. Ta dan se vrši namreč volitev. V pošteved pridejo tri kategorije, prva

(promet, veliki obrat), druga (kovinarska obrt) in šesta (mala obrt). — Slovenci, pobrigajte se za svoje pravice. Slovensko delavstvo naj vztraja na agitaciji v svojih delavnicah za slovensko kandidatno listo, katero razglasi v kratkem »Volilni odbor« v Trstu v »Narodnem domu«, ki je tudi na razpolago vsem, ki žele kakih informacij.

Podbrdo, Gorisko. Postajenačelnikova gospa in gospodična učiteljica sta nabrali po hišah 120 K za »Rdeči križ«. Vrliema narodnjakinja nam želimo mnogo posnemovalcev.

Tržaško pristanišče preplitvo. Pred nekaj dnevi je obvestila parobrodna družba Cunard Line tržaško pomorsko oblast, da prispe v kratkem v Trst njen parnik »Laconia«. Tržaška pomorska oblast je odkazala parniku Franc Jožefov pristan. Toda kmalo so dognali, da je ta pristan preplitav za tak velik parnik in družba je odredila, da se ustavi »Laconia« na Reki in tam izloži za Trst namenjeno blago. Na tržaški borzi je povzročilo to dejstvo silno ogorčenje, kajti pred gradbo tega pristanišča se je poudarjalo, da mora biti tako globoko, da lahko peljejo največje ladje.

V slovo ji je podal roko. uradnik skladišč Rudolf Lack in krepko mu je stisnila desnico Marija Čukova iz Škorklje. Ko pa je prišel Lack domov, je opazil, da mu manjka na roki zlat prstan z dragimi kamni. Čukovo so aretirali, ona pa tatvino taji.

Neznanege utopljenca so potegnili iz morja v Trstu blizu svetilnika. Vtopljenec je možki, od 35 do 40 let star, čedno oblečen. Pri njem niso našli ničesar, s čemer bi mogli dognati kdo da je.

Velik požar pri Pulju. V puljski okolici je izbruhnil v tovarni za asfalt velik požar. Zgorel je kljub številnim ognjegascem, katerim so pomagali tudi mornarji, velik del tovarne. Ožgana je tudi nekoliko zdravov tovarne ležeča vila mornariškega zdravnika dr. Pelikana. Škoda cenijo sedaj nad 40.000 K.

Kako si pomagajo laški kanoristi v Kanfanaru. Kar si Lahji predrznejše na našem Primorju presega že vse meje. V Kanfanaru je umrl župan Basilio — seveda zvest pristajal pulske kamore —. Ker je prvi svetovalec Čerin — tudi kamorist — analfabet, drugi in tretji pa sta Hrvaata, so se spozabili kamoristi tako da le, da podpisuje uradne županske listine in vloge ne eden, niti drugi svetovalec, marveč komaj 21letni sin pokojnega župana. Njih predrznost je šla celo tako daleč, da je mlečnozobni fant podpisaval v imenu občine celo vloge na okrajno glavarstvo. Okrajno glavarstvo je izročilo to zadevo deželnemu odboru. Radovedni smo kaj bo ta napravil.

Dnevne vesti.

Operetni Balkan in prvi Balkan. »Armee - Zeitung« je list, ki mu lahko vse očitaš, le ne simpatij za balkanske države. Temu listu krvavi srce, kadar se spomni Balkana, a se razlikuje od drugih dunajskih listov po tem, da se vsaj upa pogledati resnici v oči. Tako je v najnovejši številki priobčil spis: »Der Operettenbalkan und der wirkliche Balkan«, ki ga je spisal bavarski baron Hans Reitzenstein - Hartungs. V tem spisu je rečeno: »Dunajčanje so instinktivno čutili, da jim bodo balkanske države še dale enkrat velike uganke rešiti in zato jim niso bili naklonjeni. Radi so se dali prepričati, da so balkanski narodi manj vredni. Turki so imeli dobre Kruppove topove, pruske inštruktorje in so celo kupili nekaj obrabljenih nemških bojnih ladij. General von der Goltz se je v »N. Fr. Presse« večkrat in obširneje izjavil o vrlih turške armade, kakor je bilo združljivo z njegovo službo in z njegovo veljavo kot pruski oficir... Turkom torej ni moglo nič manjkati. Dunajsko javno mnenje je bilo prepirano. Vpliv operete je našel prosto pot. Leto za letom so korakali po številnih dunajskih operetnih odrih kot lahkomišelniki uživalci, ki so se v Parizu zabavali in obdajali so jih bebasti ministri in stikale in preganjale so jih večne denarne stiske. Da bi občinstvo bilo popolnoma prepričano, da gre za balkanske države, so imeli oficirji in vojniki dotične operetne države, kakor n. pr. v »Ljubem Avguštinu« uniforme, ki so bile srbskim tako podobne, da bi jih lahko zamenjal. Dejanje, v kolikor se more o njem sploh govoriti, je zgrajeno na konfliktih, v katerih je spoznat znanji spor med rodovinama Karagjorgjević in Obrenović. Skratka, zgodilo se je vse, da bi bil Balkan postavljen občinstvu prav jasno pred oči... Ni se torej čuditi, da je balkanska vojska dunajsko in avstrijsko (le nemško!) občinstvo pripravila tako velikansko presenečenje. Ti isti lahkomišelniki knezi, dasi deloma tuji v njihovih deželah, so se izka-

zali kot nacionalni, smotreni voditelji svojih narodov. Tisti, kot tepci popisani ministri, so pokazali večjo politično dalekovidnost, kakor tisti na balkanskih dvorih akreditirani zastopniki evropske diplomacije po poklicu. Finančni ministri, ki so vsak večer v tridevtrinskem taktu prenašali na odru svoje denarne stiske, imajo dobro napolnjene blagajne. Tisti, vedno le kot tatovi koštrunov in piskrovezi predstavljani balkanski narodi, so pokazali tako narodno zavestnost, da zlasti avstrijskim narodom lahko vest obrusili. Ti tatovi koštrunov in piskrovezi so posvedočili tako domovinsko ljubezen in tako požrtvovalnost, da jih lahko zavidajo v udobnosti štiridesetletnega miru zadržani narodi cele druge Evrope. Operetni Balkan, ki si ga je napravilo javno mnenje dunajsko in cele Avstrije, se je prasketalo za njim...«

Osramočeni slovenski škofje. Ali ste slišali, da bi bili slovenski škofje in naj se ti zovejo Jeglič ali Napotnik, Karlin, Sedej ali Mahnič, izpregovorili samo eno besedo simpatij junaškim balkanskim boriteljem za »krist častni i slobodu zlatnu«? Ne, niste jih slišali! Pravijo sicer, da kri ni voda, toda pri naših cerkvenih knezih se zdi, da jim kri v žilah zvođeni v tistem trenutku, ko dobe v roko krivo palico. Od tega hipa postanejo marionete, mrtve figurice, s katerimi si po svoji volji igrajo tuje roke. Se kihniš ti ti gospodje ne upajo, v kritičnih časih, ker se boje zamere na zgoraj in na spodaj. In ti gospodje, ki nimajo ničesar moškega na sebi, bi naj bili narodni uporniki? Kako odlično se pač od teh marionet razločujejo — laški škofje! Zadnjič smo že navedli besede velikega kremenškega škofa Bonomellija kot zgled, kako govori vzpričo balkanske epopeje pravi Kristov namestnik, pravi krščansko-katoliški višji pastir, danes pa hočemo citirati dobro našemu slovenskemu ljudstvu v pouk, vzpodbujajo in primerjanje pastirski list laškega škofa v Pontremoli v južni Italiji Anžela. Tako-le se glasi pastirski list škofa Anžela: »Spoštovani bratje, otroci preljubljeni! Oči vsega izobraženega sveta so obrnne na vzhod: vsa krščanska srca bijejo v tem svečanem času za balkanske narode. Diven duh življenja je vzbudil energijo v onih blagorodnih dušah. Stiri kraljevine, ki plantje v eni veri in v svetem žaru krščanske svobode, so si podale roke in lomijo z nadčloveškim junaštvom sramotne verige ter se osvobodijo izpod nečloveškega petstoletnega jarma. Stiri krščanski kralji so dali blagosloviti zastave, prekrizali so se in vodijo sedaj z divnim umom in junaštvom svoje armade od zmage do zmage, kar je pravi triumf civilizacije. Grmenje topov se ni še nikoli tako sveto razleglo, kakor v tej veliki borbi med bleščecim križem Kristusovim in barbarskim polumeskom Mohamedovim. Nebo je že pokazalo, da blagoslovlja napore teh junakov, zato jim je podelilo zmago. Da pa se izpopolni njih triumf, hoče nebo, da molimo tudi mi, ki smo, — dasi se nekoliko razločujemo od njih v veri in ceremonijah, — njihovi bratje, ki obožujemo istega Krista in ki se klanjamo istemu križu. Ako bo z junaštvom njihovimi žrtvami triumfiralo krščanstvo nad mohamedanstvom, bo njihova zmaga tudi naša. Ako torej ne moremo onim junakom pomagati s vojimi mišicami, niti ne vselej s svojim denarjem, pomagajmo jim z našimi gorečimi molitvami, kipečimi k bogu vojsk in zmag. Molimo za nje v svetliščih naših hiš, molimo za nje na kolenih pred svetim oltarjem: naj bog vsega močnega vzame k srcu stvar bratov naših in naj jih dovede do popoldne zmage. Blagoslov božji, ki ga prosimo za krščanske vojske, naj se razlije tudi na vas! Pontremoli, 4. novembra 1912. Anželo, škof.« — Tako govori o bratih in jim prosi nebeškega blagoslova pravi krščansko-katoliški škof! In ta škof je Italijan! Naši škofje pa so Slovenci, Jugoslovani, kri iste krvi, ki se je v balkanski vojni prelivala v potokih za zlato svobodo in sveti križ! In ti naši škofje so molčali in molče še danes. Niti beda tisočih ranjencev, ki so prelivali svojo srčno kri za najvišje ideale človeštva, jih ni ganila, da bi vsaj odredili nabiranje milodarov po naših cerkvah za te junake siromake! O tako majhni, kako pritlikavi so naši slovenski škofje nasproti velikemu italijanskemu škofu v Pontremoli! Iz slovenske in hrvaške duhovščine, izvzet je pri tem edini škof v Kotoru Učellini, je izginil duh velikega vladike Strossmayerja! Kako bi hvalil boga in kako bi mu pel slavo nepozabni vladika Strossmayer, ako bi mu bil bog dodelil milost, da bi bil doživel balkansko epopejo!

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa, ko Turčija propada — je tudi vseeno. Na razvalinah vstajajo nove države. In zdaj gre za to, da bi Nemčija ugodno in dobičkanosno investirala svoje kapitalije v teh novih državah ter ustvarila trg za svoje trgovce in industrije. »Berliner Tageblatt« to javno priznava in s sledečimi besedami poziva Nemce: »Za nas Nemce je važno, da bi brez ozira na vesti, ki se vsako uro menjajo, gledali v bodočnost nove Bogarske ter se zavedali, da tu dozorevajo politične in gospodarske vrednote, pri katerih si moramo zajamčiti svoj delež. Francozi so to takoj izkoristili. Mnogi bolgarski regimenti, ki so šli pred osmimi dnevi pred Cataldo, so bili oboroženi s francoskimi denarji. Pariški bankirji, veleindustriji, spekulantji z zemljišči, že zdaj delujejo na Bolgarskem z vso paro. Hočejo se Bolgarom hvaležno izkazati, da bi pozneje napravili z njimi kar najboljšo kupčijo. Tudi nemški kapital se že začel na Bolgarskem gibati, toda previdno in počasi. Enkrat je že prišel prepozno. Ravno za pet dni in za petdeset milijonov...« To so torej načrti Nemčije. In pri nas v Avstriji delajo razni zagrozeni nemški listi in politika najboljše štimungo za razvoj naših gospodarskih interesov s tem, da hujšajo in blatijo...

Časopisi v Avstriji kar najbolj surovo napadajo slovanske zmagovalce na Balkanu, deluje nemško časopisje v »rajhu« mirno in smotreno. Nemci v »rajhu« so se takoj zvišili v novo situacijo. Prej so koketirali s Turčijo, dokler je gospodovala na Balkanu in bila dober konzument za blago, uvoženo iz Nemčije. Zdaj pa

pristno domače blago. Zato zahtevajte v prodajalnah vedno izrecno in odločno le Kolinsko kavno primes z znamko »Sokol« in priporočajte to izvrstno in pristno domače blago iz edine slovanske tovarne kavnihih primesti tudi svojim znankam in prijateljicam.

Nagrada za rešitev življenja v znesku 52 kron 50 v je dobil dijak kranjske gimnazije Franc Zupanec, ker je z lastno nevarnostjo rešil iz vode Josipa Pečarja.

Okrajna učiteljska konferenca za Radovljanski okraj se vrši dne 21. t. m. na Jesenicah. Na dnevnem redu je tudi volitev dveh zastopnikov v c. kr. okrajni šolski svet in dveh namestnikov. — Zadnji »Gorenjec« piše, da sta kandidata z liberalnega učiteljskega za mesto učitelja Ivan Šega v Radovljici in nadučitelj Valentin Zavrl v Begunjah. — No, mi pa javljamo, da sta klerikalna kandidata za to mesto nadučitelj iz Radovljice Julij Slapšak in značajni uskok Jožef Pleničar, nadučitelj iz Kroke.

Razstava izdelkov c. kr. pletarske šole v Radovljici se vrši v času od 11. do 21. decembra v prostorih zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani in sicer nasproti kavarni »Evropa«, Dunajska cesta. — Namen te razstave je v prvi vrsti pokazati širšemu občinstvu kako lepo se je razvijala c. kr. pletarska šola v Radovljici v teku svojega kratkega časa — namreč od 1. 1907, odkar se je ustanovila — in kako lepi uspehi so se dosegli v tem času: slednjič naj bo ta razstava jasen dokaz, kako lep vir dohodka bi lahko ravno pletarstvo, združeno z vrhorejo postalo Kranjskemu prebivalstvu, če bi se pričelo racionalno gojiti ravno vrhorejo. Povdarjati moramo, da so vsi izdelki, ki bodo razstavljeni na tej razstavi, delo domačinov — zaposlenih je namreč v tej šoli ravno 22 domačinov, učenec, oziroma pomočnikov, ki so izučeni na tej šoli. Tudi protje, ki se rabi pri teh izdelkih, je domače, kajti zrastle so v vrhorejnihah, ki jih tako Radovljčani kakor tudi okoličani kaj pridno pripravljajo. Z zadovoljstvom javljamo, da je zadnja leta nastalo v neposredni bližini prilazne Radovljice mnogo vrhorejnic in to na zemljiščih, ki prej niti vinarja niso nesla, a sedaj donosajo posestnikom vsako jesen stotake. In koliko vrhorejnic bi se lahko še napravilo po Kranjskem in to z malimi stroški. Ravateljstvo c. kr. pletarske šole je radevolje pripravljeno pomagati z nasvetom in dejanjem vsakomur, kdor namerava napraviti vrhorejnico. — Razstavljeni predmeti bodo vsi na prodaj. Ravnotako se bodo sprejemala naročila v razstavnem prostoru za vse predmete, kakoršne si kdo želi. Cena bo razvidna iz ličnih cenikov, ki jih je založila c. kr. pletarska šola.

Iz Golnika pri Trzinu. Naš kaplan je menda jako velik prijatelj rojakov in rojakinj, ki gredo v Ameriko, oziroma ki so se vrnili iz Amerike. Pred kratkim je bil naš kaplan v veselji družbi ter je tam zahteval od neke domačinke, ki se je vrnila iz Amerike, naj zapoje kako domačo. In ta je zapela znano domačo pesem »Sem mislil študirat...« To je pa kaplan, ki je bil tedaj sam dobre volje, zelo v zlo štel. Preteklo nedeljo je pridigoval namesto božjo besedo o rojakih, ki gredo v Ameriko, zlasti je napadal dekleta, češ da se tam sprijodi, izgube vero itd. Mi pa pravimo, da naši rojaki in rojakinje edinele to pridobe v Ameriki, da se precej bolj izobražijo nego doma pod komando gotovih ljudi in da postanejo samostojni in neodvisni. In to si naj zapomni tudi naš kaplan!

Avtomobilni promet z Idrijo se čedalje lepše razvija in izpolnjuje. V petek je dobil trgovec Valentin Lapajne že tretji avtomobilni voz, ki je prirejen izključno za osebni promet. Je od vseh strani popolnoma zaprt, tako da je varen pred cestnim prahom in smradom bencina. Voz ima dva predelka za I. in II. razred, ki imata skupaj prostora za 20 oseb. Z nabavo novega avtomobilnega vozu je podjetni gospod Valentin Lapajne izredno ustreget potujočemu občinstvu. To je sedaj že četrti avtomobilni voz v privatni posesti, ki posreduje promet med Idrijo in Logatcem, tretji je lastnik Lapajne iz Idrije in enega spediter Sichel v Logatcu. Čujemo, da bo podjetnik Lapajne uvedel tudi avtomobilno zvezo s Sv. Lucijo ob bohinjski železnici in Idrijo. To bo vsekakor velika pridobitev za Idrijo. Žal je, da poštna uprava ne mara ničesar slišati, da bi tudi poštne pošiljke dala prevajati z avtomobilom.

Iz Metlike. 90 let stari, vpokojeni učitelj metliški, Vencel Sturm, oče odvetnika dr. Karela in deželno sodnega svetnika dr. Henrika Sturma, tast vpokojenega bosanskega deželne šol. nadzornika dr. Nemanica, je 5. decembra tu umrl. Pogreb bo 7. decembra.

Umrli je gospa Ana Jeršino-vič, vdova po nadučitelju in šolskem nadzorniku v Črnomlju. Žalostno rodbini naše iskreno sožalje.

Iz Dragutina nam pišejo: Vseposod je znano, da je naš župnik Novak jako maščevan in da se jako rad toži, oziroma ovaja poštene župljane. Ni dolgo od tega, odkar je hotel potom sodišča preganiti poštenega kmetovalca I. Š. z Obrha z njegovega zemljišča. Toda župnik je vendarle pogorel. Navzlic raznim pričam in brezkončnim tožbam je dosegel župnik le prav majhen uspeh. I. Š. je moral plačati le 30 kron denarne globe, kar je pa župnika jako jezilo. I. Š. je bil pač le žrtva župnika. Ta ga je namreč obdolžil, da je govoril po vasi, da je šel župnik v Karlovac k puncam. Govorili pa so to pač drugi. Zdaj si je naš župnik zopet naprtil drugo delo. Noč in dan misli, kako bi dobil občinski lov v svoje roke. Toda to se mu ne bo posrečilo. Toliko za danes.

Elektroradiograf »Ideal«. Spored za soboto 7., nedeljo 8. in ponedeljek 9. decembra 1912: 1. Vidra. (Krasen naravni posnetek.) 2. Mona Lisa z brki. (Komično.) 3. Slika matere. (Amerikanska drama.) 4. M. lanska požarna bramba. (Naravni posnetek.) 5. Požar Standard Oil Companyja v Bayonni. (Amerika.) (Senzacionalna aktualnost.) 6. Krst novorojenca nadvojvode Franc Jožefa v gradu Wartholz. 7. Drama na morju. (Nordisk senzacijska učinkovitost. Požar na ladji na odprtem morju.) Samo zvečer! Velik smešni uspeh! S. Janko si napravi dober dan. (Velekomično.)

Prijet prisiljenec. Pred kratkim so dne 21. oktobra iz tukajšnje prisilne delavnice ubeglega Karela Spisa, rodno iz Inomosta, orožnik v Bolcanu aretirali. Pri aretirancu, ki so ga izročili okrožnemu sodišču v Bolcanu, so našli večji znesek denarja, ki ga je najbrže ukradel kje na Kranjskem.

Sam sodnik. Včeraj je prišel neki kleparski vajenec v stanovanje mestne ubožice Franciške Bratove in jo začel zaradi nekega besedičenja tako pretepavati, da jo je na levi rami znatno telesno poškodoval, vsled česar je morala iskati zdravniške pomoči.

Zopet Turki skozi Ljubljano. Danes ponoči se je peljalo mimo Ljubljane iz Soluna 400 turških podanikov, kateri nočejo pripadati Grčiji, marveč so rajši zapustili svojo prvotno domovino in se našelili v Bosni.

V Ameriko se je hotel danes odpeljati Ivan Štarkl, roj. 1894. v Sevnici ter se s tem izogniti vojaški dolžnosti. Nakano mu je pa preprečil na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Nikolaj Večerin s tem, da ga je aretirali. Izročili so ga sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Slovencev in 17 Hrvatov. 10 Hrvatov je šlo v Heb. 60 Macedoncev je prišlo pa iz Brijuna.

Izgubljeno in najdeno. G. Alojzij Počivalnik je izgubil srebrno verižico. — G. Vali Mornurgova je izgubila bankovec za 20 K. — Gdč. Marija Ramovševa je našla srednjo Počivalnikovo iz izgubila denarnico, v kateri je imela okoli 11 K denarja. — G. Alojzija Stenkova je izgubila baržunasto ročno torbico, v kateri je imela denarnico, 4 K denarja in rdečo otroško čepico. — G. Alojziji Bučar je izgubil bankovec za 10 K. — Služkinja Ana Ramovševa je izgubila dva bankovca po 10 K, neka gospa denarnico s 5 K.

V neprave roke izročeno je bilo na Sokolovem Miklavževem večeru neko darilo: okrogla škatulja v obliki tulca iz rdečega svilene atlasta s parkeljnovo glavo na vrhu ter napolnjena z velefinimi kos za kosom različnimi bonboni. Kdor je to pomočnoma dobil, naj nemudoma vrne Sokolovemu slugi v Narodnem domu, oziroma bi kak mizni sosed vedel dati kake podatke.

V kavarni »Central« koncertu je danes in prihodnje dni novo došla damska kapela »Gora«.

Društvena naznanila.

Čajni večer priredi danes zvečer društvo »Sokol I.« v Mestnem domu. Na sporedu je toliko zanimivih in lepih točk, da naj ne zamudi nihče priti na to prireditev. Vršil se bo promenadni koncert, koncert z izbranimi točkami, ki jih bo izvajal društveni salonski orkester, mešani zbori, solotočke, telovadske skupine itd. Po sporedu se bo pričel tudi ples, cela dvorana bo lepo okrašena na pristno japonski način, v paviljonih pa se bo nudila občinstvu dobra kava in čaj, a tudi za druge telesne potrebe bo najbolje preskrbljeno! Začetek točno ob 8. uri zvečer; vstopnina za člane in v družinah dole

osebe 60 v, za nečlane 1 K. — Vsakdo, ki se hoče dobro zabavati in imeti od tega užitek, naj ne zamudi pohiteti na prireditev vrlega »Sokola I.«, ki je znan po svoji agilnosti! — Na zdar!

Miklavžev večer Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj v četrtek zvečer pri Kavčiču na Privozu je mladini šentjakobskega okoliša prinesel par prav lepih trenutkov razvedritve, v telesnem oziru pa obilno daril za domače življenje. Miklavž in njegovo sijajno spremstvo se je vsled tehničnih ovir precej zakasnilo, pa je za to Miklavžev govor potem toliko bolj v srce segal, saj je poudarjal dolžnost, ki jih imajo slovenski starši do svojih otrok, da jih vzgoje v strogo narodnem duhu, da ne bodo hlapi tuju in da bodo jekleni značaji. Otroke je pa opominjal Miklavž, naj ljubijo svoj rod in svojo domovino in ko odrastejo, varujejo slovensko posest, da je ne ugrabi sovražnik. Z večerom so bili zadovoljni vsi navzoči, tudi društvo, akoravno ga je prireditev precej stala, zato se je z navdušenjem poudarjalo, da je dolžnost vsakega naprednega šentjakobčana, da je član tega društva, vsakdo naj pa agira, da se številno obiskovalcev in obiskovalk društvene knjižnice še pomnoži, ker ima ta knjižnica na razpolago prav vso slovensko leposlovje in večino ma vse druge naše knjige.

Opozorjamo vnovič na »Slavčev« zabavni večer, ki se vrši v nedeljo, dne 8. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma«. Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani priredi tudi letos, dne 31. decembra svoj običajni Silvestrov večer. Se vsako leto smo se veselili tako mnogobrojne udeležbe ljubli. občinstva in upamo, da letos ne bo drugače. Obetamo jako raznoličen spored: orkestralne točke, petje mešanega zbora in moškega okteta, da šaljivih nastopov ne sme manjkati, se razume. — Društvene ss. pevke in br. pevce pa opozarjamo, da so skupne skušnje ob nedeljah dopoldne ob polu 11. uri do 12. ure.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov priredi dne 14. t. m. v vseh restavracijskih prostorih in v salonu hotela »Ilirija« društveni večer z jako zabavnim sporedom. Omeniti moramo povsem burko »Trije ptički« ter lepe dobrote srečolova. Po petju in godbi bo ples. Vabimo vse gg. tovariše, da se udeležijo tega prijetnega večera in pripeljejo s seboj svoje prijatelje in rodbine. Na svidenje. Odbor.

Čatalniški tamburaški zbor v Spodnji Šiški priredi jutri 8. t. m. v prostorih g. Moharja družinski večer. Vabljeni so vsi člani Čitalnice in prijatelji tamburaškega zbora.

Sokol v Idriji ima v založbi tiskovino za pobiranje članskih prispevkov v mesečnih obrokih. Na eni polji je prostora za 20 članov in je sicer tiskovina zelo praktično prirejena. Priporočamo jo bratskim društvom v nabavo pred začetkom novega leta. Naroča se naravnost pri Sokolu v Idriji.

Odbor idrijske podružnice Slov. planinskega društva sklicuje na dan 18. decembra t. l. ob 8. zvečer v gostilni člana g. Vekoslava Kobala redni občni zbor. Ob nesklepnosti se vrši občni zbor eno uro pozneje, ne glede na število navzočih članov.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Danes v soboto (nepar-predstava) se bo prvič na slovenskem odru pela Zellerjeva dražestna opereta »Ptičar«. Glavne vloge pojo gdč. Fantova in Richterjeva in gg. Kovač in Vondra. Večje humoristične vloge so v rokah gg. Bukšekove, gdč. Peršlove in gospodov Bohuslav, Bukšek, Povhe in Skrbinšek. Režijo vodi g. Povhe, dirigira g. kapelnik Hrazdira. — V nedeljo popoldne bo velika tujska glasbena predstava (izven abonementa, za lože par), pri kateri se prvič ponovi opereta »Ptičar«. Začetek ob treh. — V nedeljo zvečer (par-predstava) se v spomin stoletnice velikega poraza, ki ga je 1812. l. Napoleonova armada doživela na ruskih tleh, vpripori vojna veseligr »Napoleonov vojni načrt«. Letošnji jesen je vse časopisje priobčevalo dolge članke, v katerih je ocenjevalo pomen grozne katastrofe, ki so jo Rusi prizadeli tistemu Napoleonu, ki si je domisljal, da ne bo nič lažjega, nego ukrotiti in v nič dati barbarske Slovence. Sami živimo v časih, ko se o ničemer toliko ne govorijo, kot o vojni. Zato bo zanimivo pogledati za kulise tistega sveta, ki odloča, ali bo vojna ali je ne bo, in videti diplomate na delu. Dejanje izberne in velezbavne veseligr »Napoleonov vojni načrt« se opira na zgodovinsko dejstvo, da je ruski car Aleksander v Parizu kot poslanec

ka imel nad vse pretkanega polkovnika Černičova, ki je imel vse pariške odločilne dame na žnorce, diplomate in policijo pa za norca. Cesar ni mogel zvičajno zvedeti od Napoleonovih novopečenih knežinj, je izvedel od Napoleonovih častnikov, ki jih je imel kar po vrsti podkupljene. Tako se mu je posrečilo iz vojne arhiva speljati tajni načrt, po katerem je Napoleon nameraval izvesti svoj gigantski pohod v Rusijo. Kako je pretkani Černičov z vso smelostjo varal policijo, ki mu je bila svoj pot za petami, in jo končno pripravil od tega, da mu je končno šef policije Savary sam izročil tisti ominozni vojni načrt — seveda ne hote in nevede — vam opisuje Wertherjeva veseligr z živim in svežim humorjem. Dejanje je skozinskoz napeto do skrajnosti, vedno zanimivo in zabavno. Kdor hoče pogledati za kulise svetovne diplomacije in bi se rad en večer dobro zabaval, priidi pogledat »Napoleonov vojni načrt«. Igra je aktualna; saj se tudi v današnjih težkih vojnih časih malodane dan za dnem čita o drznih špionažah.

Književnost.

— »Altserbien und die albanische Frage« von dr. Niko Zupančič (K. Gersin), II. unveränderte Auflage. Dunaj 1912. 55 strani. — To veleaktualno brošuro je napisal naš belokranjski rojak dr. Niko Župančič, ki je vsled svojih temeljnih študij o nekdanji toli perečem makedonskem vprašanju gotovo bolj kakor kdorkoli drugi poklican povedati svoje mnenje in svoje nazore tudi o albaniskem vprašanju, ki je postalo veleaktualno še le vsled svoje tesne zveze z makedonskim problemom, pravkar rešenim z ognjem in mečem. K zanimivi Župančičevi razpravi se še povrnemo.

— **Zemljevid avstrijsko-ruske meje.** Na Dunaju je izšel jako zanimiv zemljevid in sicer »G. Freitags Karte der Österreichisch-Russischen Grenzgebiete« 1:1 mil. v velikosti 70:90 cm. Na zemljevidu je obsežen rusko-avstrijski obmejni teritorij in velik del rusko-nemške meje. Zemljevid stane 1 K 20 v, s poštnino 10 v več. Dobi se v Narodni knjižarni v Ljubljani, Prešernova ulica.

Vse tri naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjižarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Razne stvari.

* **Nesreča v rudniku.** Iz Breslave poročajo: V rudniku v Neurode se je včeraj ponesrečilo 18 rudarjev vsled izbruha ogljikove kisline. Trije so bili takoj mrtvi.

* **Železniška nesreča.** Iz Štetina poročajo: Na progi Štetin-Pasevwalk, nedaleč od postaje Carentin, je lokomotiva zavozila v več delavcev, ki so šli po železniški progi domov. Štirje delavci so bili usmrčeni.

* **Rodbinska drama.** Iz Frankobroda poročajo: Poštni oficijal Balthazar Habermann je ustrelil svojo ženo in svoja dva otroka, nato pa še samega sebe. Baje je bil v disciplinarni preiskavi.

* **Pet oseb se zadušilo.** Iz Lvova poročajo: V hiši zraven opekarne, ki je last hipotečne banke, so našli predvčerajšnjim 90letno delavko Szymansko in njene štiri pravnuke mrtve. Zadušili so se vsled vdihavanja ogljikovega plina.

* **Nameravani atentat na smodnišnico.** Včeraj smo priobčili po »Tagespostu« vest, da je poskusil izvršiti neki vojak — Srb — 61. pešpolka atentat na smodnišnico v Temsevarju, vsled česar je bil na smrt obsojen in ustreljen. Ta vest je popolnoma neresnična. Mažarski in nemški listi zasledujejo s tem pač namen — da hujskajo.

* **Izgubljena Mona Lisa** se je pojavila — živi. Iz Pariza poročajo: Predvčerajšnjim popoldne je vzbujala neka mlada dama v Louvrju veliko senzacijo. Bila je oblečena in frizirana kakor Mona Lisa na sliki, ki je bila, kakor znano, ukradena. Čuvajem v muzeju je pripovedovala, da je Mona Lisa, in je zahtevala, naj jo vedejo k državnemu podtajniku. Dama je bila blazna in so jo odpeljali v sanatorij.

* **Praktično, dobro, ceno!** Pristna angorska krzna vseh barv za predloge pred klavir, pisalno mizo, divan, 75x40 cm po 7 K 50 vin., 85x45 cm po 9 K 50 v, 90x55 cm po 14 K. — Vreče za noge iz pristno kitajske kozje kože 50x70 cm po 12 K, pristna divja mačka, ris itd. 60x75 cm po 14 K, 22 K in 25 K. — Najpriljubnejša božična darila. Založba prepro in pohištva S. Schein, c. in kr. dvorni in komorni dobavitelj, Dunaj, I., Bauernmarkt 10, 12 in 14. Razpošiljanje samo po povzetju ob izrednem sklicevanju na ta list.

* **Vedno postružljivi so** boji za obstanek zahteva napenjanja vseh naših sil. Tembolj moramo skrbeti za

ohranitev svojega zdravja. Kdo naj bi tajil, da je prvi pogoj za to redna prebava. Svetovnoznana Franc Jožefova grenčica (vsak dan pol vinske kupice pred zajtrkom) ima neprecenljivo lastnost, da tudi zastarele želodčne in črevesne indispozicije zanesljivo, točno in na lahek način odstrani. »Pri premmogih trdovratnih za-gatenjih telesa« piše slovita bolnišnica usmiljenih bratov na Dunaju, »smo prirodno Franc Jožefovo grenčico rabili z ugodnim pogojem.« — Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Razpošiljalno ravateljstvo Franc Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budapešti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 7. decembra. Člani strank večine so sklicani za ponedeljek popoldne k seji, da se posvetujejo o službeni pragmatiki.

Avdijenca.

Dunaj, 7. decembra. Cesar je sprejel danes dopoldne prestolonaslednika Frana Ferdinanda v polurni avdijenci.

Spor v dunajskem občinskem svetu. Županska kriza.

Dunaj, 7. decembra. V snočni seji občinskega sveta je dr. Weisskirchner, ki želi postati župan, nagnal svoje pristaše proti županu dr. Neumayerju ter so ti kritizirali županovo postopanje kot moralično ne-kvalificirano tako, da bi ne smel nadalje ostati župan. Dr. Neumayer se izraža o tem napadu, da mu ni znan.

Požar v Narodnem domu v Celju.

Celje, 7. decembra. Kakor poročamo na drugem mestu, je izbruhnil danes ponoči v podstrešju Narodnega doma v Celju požar, kjer se nahajajo stanovanja ubožnih slovenskih dijakov vsled tega, ker se je nagnila zakurjena železna peč in je ogelje padalo na tla in jih zažgalo. V kratkem je bilo podstrešje v ognju. Gasilcem in vojaštvu pa se je posrečilo ogenj lokalizirati. Ogroženo je bilo tudi vojaško skladišče, v katerem je mnogo sena in slame. Škode je 20.000 kron, nesreča se ni pripetila nobena.

Nova nemška stranka.

Dunaj, 7. decembra. Predvčerajšnem se je ustanovila tu nova svobodomiselná stranka, »Veliki nemški blok«, ki obsega vse nemške svobodomiselné frakcije na Dunaju in ima namen organizirati volice proti socialnim demokratom. Program je bil soglasno sprejet.

Bosanski sabor.

Sarajevo, 7. decembra. Predsedstvo je odgodilo bosanski sabor do 9. t. m., ker je prišlo pri jezikovni predlogi do konflikta med Hrvati in mušlimani, ker so ti zahtevali ravnopravnost arabskega pisma. Predloga se bo predložila kot resolucija za vlado in ne kot zakonski načrt.

Srbske znamke.

Belgrad, 7. decembra. Sedanje znamke s podobo kralja Petra bodov kratkem potegnili iz prometa in jih nadomestili z jubilejnim znamkami s pogledi na razne pokrajine in mesta, ki so jih Srbi v vojni zavzeli.

Turško ministrstvo.

Carigrad, 7. decembra. Kakor se poroča, se bodo izvršile v kratkem v turškem kabinetu izpremembe. Zunanji minister Noradunghian bo baje v kratkem odstopil in ga bo nadomestil prijatelj velikega vezira, sedanji trgovinski minister Rešid paša. Za mornariškega ministra bo imenovan Halil paša. Tudi naučni minister bo baje odstopil.

Ruske vojaške priprave.

Berolin, 7. decembra. Iz Petrograda poročajo, da se Rusija mrzlično pripravlja na vse eventualnosti. Generalni štab dela takorekoč neprenehoma. V par dneh bo stalo 18 ruskih armadnih zborov ob zahodni meji pripravljene.

Belgrad, 7. decembra. Tu je bila objavljena izjava, glasom katere so vse vesti, da se je začela Rusija umikati, neresnične. Rusija bo zvesta svojim tradicijam podpirala Srbijo, opominja pa sedaj v Belgradu k miru in si prizadeva avstro-ogrski-srbski konflikt mirno poravnati.

Duma.

Petrograd, 7. decembra. Med strankami ruske dume je nastalo nesoglasje tako, da je morala biti volitev članov predsedstva odgodena na nedoločen čas.

Romunski prestolonaslednik.

Bukarešta, 7. decembra. Romunski prestolonaslednik se je vrnil iz Berlina v Bukarešto, ne da bi se bil ustavil na Dunaju, kar vzbuja na Dunaju pozornost.

Posledice kroka.

Lvov 7. dec. Neki delavec Dombrovski, ki je bil obtožen zaradi zločina in oproščeni je povabil svoje tovariše na krok, ter so popili toliko žganja, da so Dombrovski in njegovi tovariši umrli tekotom noči, 7. krokarjev pa je brezupno zbolelo.

Srpska skupščina.

Belgrad 7. dec. Srpska skupščina se bo sestala še le, ko bo sklenjen mir.

Jadranska banka.

Belgrad 7. dec. Državni svet je odobrila izplačanje honorarjev inženjerem, ki bodo v najbližjem času nadaljevali transiranje Jadranske železnice. Zatrjuje se, da se bo delo silno pospešilo.

Anglija in Nemčija.

London 7. dec. Politični krogi prinašajo vesti, da se vrše med Anglijo in Nemčijo pogajanja, da bi obiskal nemški cesar angleškega kralja v začetku prihodnjega leta.

Belgijska armada.

Bruselj 7. dec. Belgijska vlada je predložila parlamentu brambno reformo, ki predlaga splošno vojno dolžnost, ter bo štela Belgijska v vojnem času 300.000 mož.

Dette publique.

Carigrad, 7. decembra. Dohodki Dette publique so znašali meseca oktobra 555.350 funtov, to je skoraj za 250.000 manj kakor oktobra lanskega leta. V celotni igri Dette publique letos za 577.000 funtov manj dohodkov kakor lani.

Švedska vojna mornarica.

Stockholm, 7. decembra. Švedska vojna mornarica, ki je priredila demonstracijske manevre proti Rusiji, se je izkazala malo izurjeno. Čela vrsta vojniških ladij se je poškodovala. Oklopna "Tule" je zapeljala v neki parnik, dve torpedovki sta trčili, ena oklopna je nasedla na plitvino.

Angleško vojno brodogradništvo.

London, 7. decembra. Knezi in veliki trgovci v Zahodni Indiji Birmi in Singapuru so zbrali potrebne vsote, da zgrade za angleško vojno mornarico dva nadzadnjo-noughta. Tudi vzhodnoindijski knezi bodo podarili angleški vojni mornarici dva dreadnoughta.

Poneverjenje.

Helsingfors, 7. decembra. Bančni ravnatelj Idman je poneveril 4 milijone mark in izginil.

Rusija in Kitajska.

Mukden, 7. decembra. Mandžurska uprava je dobila iz Pekinga ukaz storiti primerne korake proti Rusiji sovražnemu gibanju in proti agitaciji časopisja v prilog oborožene rešitve mongolskega vprašanja. Južnokitajski poskusi bojkotirati ruski denar, rusko blago in ruske železnice so ostali vsled odklanjajočega stališča severe Kitajske brezuspešni.

Mirovna pegajanja.

Sofija, 7. dec. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da obstoja splošno namem med Balkansko zvezo, končati mirovna pegajanja še pred novim letom.

Dunaj, 7. dec. Nemški listi prinašajo iz Sofije vest, da črnogorski kralj ne bo podpisal mirovne pogodbe, če se Črni gori ne prizna Skader.

Berolin, 7. dec. Dunajski poročalec Vossische Ztg. poroča, da je med Bolgarsko in Turčijo sklenjen preliminarni dogovor, po katerem prepušča Bolgarska Turčiji Odrin, Turčija pa se zaveže uvesti v odrinskem blagetu obsežno avtonomijo. Bolgarska se je baje tudi zavezala pospešiti mirovna pegajanja in bo sklenila, če bi Srbija in Crna gora delali posebne težkoče s Turčijo separatni mir.

Sofija, 7. dec. "Mir" piše, da bo po končanem mirovnem sklepu v največjem interesu Turčije, da sklene najtesnejše prijateljstvo s balkanskimi državami. To je v skupnem interesu zaveznikov, ki vedo, da je njih glavna sila v kolikor možno ozki medsebojni prezi. Zavezniki ne bodo podlegli izkušnjam, ki bi mogle razbiti solidarnost. Podobno piše tudi grško časopisje.

Belgrad, 7. dec. Navzlic poskusom s tretje strani, da se povodom mirovnih pegajanj razbije Balkanska zveza, ne kažejo odgovorni krogi nikakršnega vznemirjenja ter naglašajo, da do tega nikdar ne pride. Zavezniki so sporazumni, da se bodo mirovna pegajanja vršila na ta način, da bodo avtili delegati svoje zahteve solidarno in kot celoto ter še le potem pred seboj razdelili vojne uspehe. Tudi Balkanska zveza zahtevala od Turčije denarno odškodnino, ki bo vsaj tako velika kakor oni del turškega dolga, ki ga bodo morali zavezniki prevzeti.

Belgrad, 7. dec. V političnih krogih delajo izjave solidarnosti v bolgarskem časopisju zelo ugoden vtisk. Člasi poudarjanje, da je Bolgarska v Jadranskem vprašanju popolnoma so-

lidarna s Srbijo in dejstvo, da bolgarski poslanik v Petrogradu, Bobčev, z vso energijo zagovarja srbsko stališče, zadovoljuje v Belgradu.

London, 7. decembra. "Daily Telegraph" poroča, da je med Turčijo in Bolgarsko sporazum dosežen. Solun postane mednarodno pristanišče. Bolgari prepuste Turčiji Odrin, pridržijo pa pravico, da pošiljajo svoje vojaške vlake preko Odrina. Glede zahodnih provinc bo Turčija sprejela pogoje Balkanske zveze, upa, da bodo velesile tozadevna pegajanja rektificirale.

Frankoford, 7. decembra. Frankfurter Ztg. piše, da sta sklenili Turčija in Grška pogajati se zaradi miru na Dunaju. Hilmpaša je dobil tozadevna pooblastila.

Bolgari in Carigrad.

London, 7. decembra. "Daily Telegraph" piše iz Sofije: Da se je Bolgarska ustavila pred Cataldo in da je pripravljena začeti s pogajanj, ni pripisovati vojaškim, marveč političnim vzrokom. Če bi bila imela Bolgarska proste roke, bi bila pretvorila Carigrad v svoje pristanišče in opustila utrdbe ob Dardanelah. Rusija pa je ugovarjala in Bolgarska se je udala.

Jadransko pristanišče.

Belgrad, 7. decembra. Trgovska zbornica in Trgovsko združenje sta poslala kralju čestitke povodom zasedenja Drača, katero mesto je treba v interesu srbske trgovine obdržati.

Albanija.

Rim, 7. dec. "Gazetta di Venezia" piše v odločilnih besedah proti zasedenju otoka Sasena pred pristaniščem Valono ter pravi, da bi bilo to ravno toliko, kakor paraliziranje avstro-ogrsko-italijanske pogodbe.

Rim, 7. dec. Prvi tajnik tukajšnjega srbskega poslanstva se je izrazil napram poročevalcu lista "Giornale d'Italia", da je za Srbijo vprašanje dohoda k morju rešeno. Evropa bo morala Srbiji priznati pristanišče ob Jadranskem morju v očigled gotovemu dejstvu.

Dobro znamenje.

Sofija, 7. dec. Finančni minister je izdal na podrejene urade naročilo, da naj dvignejo račune za potrebščine, ki so bile dobavljene za armado, da bo mogoče takoj izplačati dolžne zneske.

Sofija, 7. dec. Ministrski svet je sklenil odkloniti vse ponudbe inozemskih sanitetnih komisij, aviatikov in prostovoljcev. Ta sklep je simptomatičen za optimistično presojo situacije od strani bolgarske vlade.

Javer paša v Sofiji.

Sofija, 7. dec. Za Javer pašo, ki je dospel v spremstvu svoje žene in več ujetih turških častnikov v Sofijo, so bili rezervirani v vojaškem klubu najlepši prostori in posebni služabniki.

Srbija se pripravlja.

Orsova, 7. dec. Nasproti kolodvoru na srbskem bregu so postavili več baterij.

Srbsko posojilo.

Belgrad, 7. dec. Potom belgradske hipotečne banke "Uprava fondova" išče srbska vlada pri neki francoski bančni skupini posojilo 20 milijonov frankov.

Srbsko posojilo.

Belgrad, 7. decembra. Vesti, da je srbska poskusila dobiti 18 milijonov posojila so popolnoma neresnične. Srbski vojni zaklad je še dovolj močan.

Kralj Nikola o situaciji.

Petrograd, 7. dec. Napram poročevalcu "Birševije Vjedomosti" se je izrazil črnogorski kralj Nikola baje sledeče: "Nihče ne misli na to, da bi vzel balkanskim državam sadove njih zmag, katere pa bodo balkanske države tudi branile od skrajnega. Sandžak, ki ga je Avstro-Ogrska vrnila Turčiji, je sedaj zaseden od vojakov obeh kraljestev. Po končani vojni bo nastopila Crna gora pot mirnega dela in posvetila vso svojo moč delu napredka in kulture. Konflikt med Avstro-Ogrsko in Srbijo je neverjeten.

Slike z bojišča.

Belgrad, 7. decembra. Slikar Paja Jovanović bo izvršil slike iz bojišča po nalogu kralja Petra, ki bodo nameščene v kraljevem dvorcu.

Grška.

Atene, 7. decembra. Grki zbirajo svojo vojsko v Epiru in nameravajo vzeti Janino z nasokom. Od druge strani pa se zatrjuje, da je Grška že danes podpisala premirje.

Odrin.

Belgrad, 7. decembra. Zanesljive vesti vedo, da pritiska v Odrinu silna lakota. Hleb kruha stane 3 do 4 dinarje, vojaki dobe na dan samo en hleb kruha. Občutno je tudi pomanjkanje kuriva. Turki so poskusili ponovno vthotapati v mesto živila, vedno pa so jih Srbi in Bolgari iznesli.

Črnogorci in mirovna pegajanja.

Oetinje, 7. decembra. Snočni ministrski svet se je bavil z določitvijo pogojev, pod katerimi bi se mirovna pegajanja vršila. Glavna točka na katero polaga Crna gora največjo važnost, je priklapljenje Skadra. Črnogorski delegati se odpeljejo čez Pariz v London. V Parizu se sestanejo s srbskimi in bolgarskimi delegati ter nadaljujejo z njimi skupaj potovanje.

Turki se vračajo. — Kucovalahi.

Atene, 7. decembra. Grška brzajna agentura poroča, da se vračajo turške rodbine, ki so ob izbruhu vojne zapustile svoja bivališča, zopet v svojo domovino ter to dejstvo z veseljem pozdravljajo. Uprava novih pokrajin je že izročena civilnim uradom. Glavna naloga Grške bo, da ublaži verska in narodnostna ter politična nasprotstva v zasadenih pokrajinah. Brzajna agentura demantira ebenem tudi vse vesti, da so grški vojaki trpinčili Kucovalahi.

Neverjetna vest.

Berolin, 7. decembra. Iz Sofije poročajo, da so baje Grki v Solunu pozvali bolgarskega generala Theodorova, da naj se bolgarsko vojaštvo umakne iz Soluna.

Grška.

London, 7. decembra. Iz Carigrada poročajo, da namerava Grška izstopiti iz Balkanske zveze in se približati Turčiji.

Anglija in Balkan.

London, 7. decembra. Vojni minister Seely se je baje izrazil na nekem shodu, da je upati, da se napravi na Balkanu trajen red in mir. Anglija je silno močna in more poudariti svojo željo po miru. V svoji miroljubnosti pa gre Anglija do skrajnega.

Situacija. — Srbski spor.

Belgrad, 7. decembra. "Press-bureau" poroča uradno iz Belgrada, da je Srbija pripravljena o avstro-ogrsko-srbskem sporu disputirati o vsakem predlogu, ki ne tangira srbske politične in gospodarske neodvisnosti.

Pariz, 7. decembra. Listi poročajo iz Belgrada, da je srbski ministrski predsednik Pasić izjavil, da Srbija ne namerava po dosedanjih bojih, ki so jo stali mnogo denarnih in drugih žrtev, katerih Srbija ne more tako kmalu preboleti, začeti nobene nove vojne.

Dunaj, 7. decembra. Informirani diplomatski krogi zatrjujejo, da bo Rusija precizirala svoje stališče še le ko bo mir med Turčijo in Balkansko zvezo sklenjen. Gotovo je, da bo Rusija z vso odločnostjo podpirala srbske težnje po gospodarskem pristaniku za Srbijo ob Jadranskem morju. Ruska diplomacija upa, da se bo posrežilo ohraniti mir.

Dunaj, 7. decembra. V političnih krogih se smatra situacija za neizpremenjeno, dasiravno so se pojavila nekatera dejstva, ki dajo sklepati, da je napetost popustila še na drugi strani zatrjuje, da ni Srbija izpregovorila še niti ene besede, iz katere bi se dalo sklepati, da se je udala avstrijskim zahtevam.

Na Dunaju se poudarja, da so do sedaj vse velesile brez izjeme v Belgradu nasvetovale popustljivost in treznost in da so celo od slovanke strani prišli v Belgrad nasveti, toda brez učinka. Zato je smatrati, da ves spor danes še ni rešen in da monarhija, ki jo to stanje vznemirja in ji gospodarsko škoduje, ne bo mogla dolgo čakati, temveč bo morala če treba situacijo s silo razjasniti.

V dobro informiranih pol. krogih zatrjujejo, da je dunajska politika tudi sedaj silno nestanovitna. Dopoldne se merodajni faktorji odločijo k natančno določenemu postopanju opoldne to preključijo in zvečer so zopet sklenjeni drugi načrti, tako da se spreminja situacija od trenutka do trenutka ter se ne more niti optimistično niti pesimistično presojati.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za "Ciril-Met. družbo" France Oset v Trbovljah 10 K 80 v, kot izkupiček nar. kolkov, katere je prodala gca. Marica Lipovšek učit. v Trbovljah na gledališkem večeru v nedeljo 1. dec.

Za "Rdeči križ balkanskih držav" Ivan Demšar v Šmarjeti na Dol. 8 K, dar učiteljstva v Šmarjeti (i. s. Modic 2 K, Golli 2 K in Demšar 4 K), Karolina Gerbec na Igu-Studencu 4 K 80 v, nabrala v veseli družbi v hiši svojega očeta, dr. Karl Slanc, odvetnik v Novem mestu 10 K, vsled poravnave v kazenski zadevi Marije Cesar proti Rezi Pleško in Vinko Jamar iz Poljan nad Škofjokolo 84 K, (nabral s polo izročeno mu od g. Novaka in je temu vrnil polo z imeni darovalcev). Skupaj 109 K 80 v.

Za "Domovino" nabral T. S. 2 K.

Za "Narodni sklad" gospa G. Kuder v Novem mestu 3 K.

Zivel nabiranci in darovalci

Današnji list obsega 20 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Iskrinina in tisk "Narodne tiskarne".

Cena domače zdravila. Za uravnovo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega "Mollovega Seiditz-praška", ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 1 19

Kadar bi človek še psa ne poslal pred vrata, morajo pa otroci vendar ven — v šolo. Nevarnosti poti v šolo ob slabem vremenu so zdavnaj znane, pa se le malo da storiti proti temu. Najbolje je še vedno, da damo otrokom par Fayevih pristnih sodenjskih mineralnih pastilj, da jih po poti ližejo. Tudi v tem pogledu so sodenice davno preizkušene in bo marsikateri materi ustrezno z navajanjem na te pastilje.

Ne kupujte božičnih daril navidezno po nizki ceni, pa nimajo pravega namena. Taka darila so izredno draga, pri tem pa brez vrednosti. Svetiljka "Wiktorin" je pa darilo, ki z njim vsakega razveselite in vam bo vedno hvaležen. Cena od K 35— naprej. Ta svetilka vam olepša stanovanje, poleti pa nudi na deželi lepo luč, kakršne ste navajeni. Podružnice Trst, Via del Acquedotto 2, Dunaj I., Graben 29, Dunaj II., Taborstrasse 17, Dunaj V., Margarethenstrasse 120, Dunaj VI., Linke Wienzeile 4, Dunaj VIII., Alserstrasse 21, Brno, Lichtensteingasse 2, Budapešta VIII., Baross-utca 1, Praga, Zeltnergasse, Ecke Obstmarkt pošiljajo povsod zastoj propekte, na kar bralce opozarjamo.

Zapomni, ne zabi:

Bolan ali zdrav,

Le "FLORIAN" rabi,

Želodcu bo prav!

Želodčni likér

Je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zamaš kupoval draga in neprijetna zdravila!

Pristni "FLORIAN" se dobi edino od Rastlinske destilacije "FLORIAN" v Ljubljani.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

dec.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
6.	2. pop.	743.4	0-8	sr. svzh.	jasno
	9. zv.	744.9	-3.2	sr. svzh.	"
7.	7. zj.	744.8	-6.6	sl. jzjah.	megleno

Srednja večerajšnja temperatura -2.9°, norm. -0.4° Padavina v 24 urah 0.0 mm

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurzi dunajske borze 7. decembra 1912

Naložbeni papirji.	Dunaj	Bizgora
4% majevna renta	83—	83.20
4 1/2% srebrna renta	86.60	86.80
4% avstr. krona renta	83—	83.20
4% ogr.	83.05	83.25
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	88.65	89.65

Srečke.	442—	454—
Srečke iz 1. 1860 %	597—	609—
" " "1864	278—	290—
" " "1868	262—	274—
" " "1872	236—	248—
" " "1876	234.50	246.50
" " "1880	474—	486—
" " "1884	459—	471—
" " "1888	66—	72—
" " "1892	41—	47—
" " "1896	26—	32—
" " "1900	24—	28—
" " "1904	209—	212.50

Dunaj.	422—	428—
Ljubljanske kreditne banke	599—	600—
Avstr. kreditne banke	493.50	494.50
Dunajske bančne družbe	99.25	100.25
Južne železnice	663.75	664.75
Državne železnice	950.50	951.50
Alpine-Montian	345—	350—
Češke sladkorne družbe	261.75	262.75
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11.44	11.49
Cekini	118.40	118.70
Marke	96.10	96.30
Franki	94.70	94.95
Libre	253.50	254.50
Rubli	—	—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 7. decembra 1912.

Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	12.06
Rž za april 1913	za 50 kg	10.55
Oves za april 1913	za 50 kg	11.26
Koruzna za maj 1913	za 60 kg	7.78

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oziroma brat, svak in stric, gospod

IVAN AHLIN

posestnik

danes zjutraj, po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti 30. let, vdano in mirno v Gospodu zaspa.

Truplo dragega rajnika se bode v soboto, dne 7. t. m. popoldne v Leonišču v Ljubljani dvignilo ter prepeljalo v Cerklje na Gorenjskem.

Pogreb nepozabnega rajnika se bode vršil v nedeljo, dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Cerkljah na ondoto farno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Bodi mu blag spomin.

Cerklje na Gorenjskem, dne 6. dec. 1912.

Manica Ahlin roj. Murnik soproga. Fran Ahlin brat. Franciška Ahlin roj. Ahčin svakinja. Mici in Fran nečaka.

Syrup Sarsaparillae
compus s sidrom.
Čistilo krvi. Stekl. K 3.00 in 7.50.

Liniment s sidrom
Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom.
Bolečina ublažujoče sredstvo za vrgnjenje pri prehladu, revmatizmu, protini itd. itd.
Steklenica K 1.00, 1.40, 2.—.

Capsici compus.
Za malokrvnost in bledico.
Steklenica K 1.40.

Železnato beljakovinska tinktura s sidrom.
Za malokrvnost in bledico.
Steklenica K 1.40.

Dobiva se po lekarnah ali pa naravnost od
Dr. RICHTERJEVE
lekarnice "Pri zlatem levu", Praga I.
Silvastrska trida 5.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskrenoljubljena mati, oz. stara mati in tašča, gospa

Ana Jeršinović

vдова po nadučitelju in žolskem nadzorniku

danes zjutraj, po dolgi mučni bolezni previdena s tolažili sv. vere, v starosti 73. let, vdano in mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb nepozabne rajne se vrši v nedeljo, dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče, kjer se položi truplo v rodbinsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači cerkvi.

Bodi ji blag spomin!

Črnomelj, dne 7. decembra 1912.

Žalujejo ostali.

J. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Dolgorepe avstralske papigice (Wellensittich)
travnato zelene barve, z rumeno glavico, par 10 kron.

Kanarčki,
harcarji (Edelroller), izvrstni pevci po 8-12 kron.

Naročbe pod „Papigice“, Podbrezje Gorenjsko. 4332

Cena češko posteljno perie
1 kg sivga očiščenega 2 K,
boljše K 2-40, napolbela K 3-60, belo K 4-80, prima mehke K 6-—, veleprima K 7-20. Najboljše vrste snežno belo perie K 9-60. — iz neprodirnega rdečega, Izdelane postelje modrega, belega ali rmenega postelnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10-—, K 12-—, K 15-— in K 18-—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13-—, K 15-—, K 18-—, K 21-—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3-—, K 3-50 in K 4-—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50, K 5-50 in K 6-—. Nepovoljno se zmenja ali denar nazaj. — Natančni ilustrirani cenik gratis in franko. 2915

Benedikt Sachsel, Lobes št. 35, pri Plzinju na Češkem.

— Za božična darila —
si dovoljuje

turdka H. Suttner **Mestni trg št. 25**

svoje cenjene odjemalce opozoriti

na svojo najbogatejšo zalogo vseh vrst ur, kakor tudi draguljev, zlatnine, srebrnine in sploh vseh v to stroko spadajočih predmetov, katere je tako uvr-

stila, da bode lahko vsak cenj. odjemalec popolnoma postrežen po svojem okusu in se bo vsako naročilo rešilo v popolno zadovoljnost. Za solidno, rečno in točno postrežbo jamčim. :: Za obilen obisk se priporoča 3 velespoštovanjem

turdka H. Suttner :: Mestni trg šte. 25.

Proda se ozir. se odda v najem
dobro obiskovana 4338

gostilna in trgovina

z mešanim blagom v obljudenem lepem kraju na Gorenjskem; oddaljeno 3 minute od kolodvora, v kraju je tudi tovarna s približno 400 delavci.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Narod«.

Maslo, malisno štupo, suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za most, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne peske, koruzno slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljate sode, ter močnate solne in otrobne vreče kupi vsako množino

veletrgovina ANTON KOLENC,
Celje, Graška cesta 22. 3095

Pri ljubljanskem gradu!

Emil Dobrič, Ljubljana
Prešernova ulica št. 9, poleg c. kr. glavne pošte.

Povodom sv. Miklavža ter božičnih praznikov priporoča svoje vsesranksko bogato založeno

trgovino galanterije, igrač,
predmetov za darila, srečolove in spomine!

Solidno blago! Zmerne cene! Zmerne cene!

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.
Več se poizve pri lastniku Jos. Tribuč, na Glincah 37. 2416

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj, boljših pšeničnih mok in krmihi izdelkov ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 34
V Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Splitu, Ercegovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inostu, Bolcanu in Tridentu.

Brzjav: Valični mlin, Kranj.

P. n. občinstvu se priporoča 3616

velika zaloga pohištva lastnega izdelka,
iz finega suhega lesa, najmodernejši izdelek za hotele in vile, posebno se priporoča novoporočencem v nabavo popolne hišne opreme. Za vse izdelke jamči

Matej Gogala, mizar na Bledu.
Proračuni na zahtevo brezplačno. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. KUNC
Ljubljana

priporoča svoje izborne izdelke vsakovrstnih

zimskih oblačil.
Strogo solidna postrežba. Najnižje, stalne cene.
Ilustrovani ceniki na razpolago.

Visoko, moderno podoba, lepota linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof

stezniki
(Originalno amerikan. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,
Ljubljana, Cevljarska ul. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higien. perila Jägrovega in Tetra ter vse druge modne predmete najboljšje kakovosti.

Poštna naročila se izvršujejo točno.

Najfinejši

špirit

: iz žita, najboljša :
kakovost za žganje

se dobi edino v množinah
od 60 litrov naprej po nizki
:: tovarniški ceni pri tvrdki :: 1153

M. Rosner & Ko.
Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

Priporoča se domača najnovejša

konfekcijska trgovina

Maček & Komp.
Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri, er se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba. Najnižje cene.

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. Telefon šte. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 30. avg. 1912
K 70,147.763.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vagal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borskih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejša varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Osvobojeje Srbije.

(Dalje.)

Komaj je bila revolucija zoper dahije oznanjena se je razširila z bliskovito hitrostjo na vse strani, tako da je bil še predno je poteklo 14 dni ves pašalik v rokah Karagorgjevihih pristašev. Samo utrjena mesta Belgrad, Smederevo, Požarevac in Šabac so bila še v turških rokah. Revolucionarni Srbi niso imeli niti enega kanona, a vendar so zavzeli razen Belgrada vsa ta mesta z nasokom. Treba je bilo zavzeti še Belgrad. Karagorgje je zbral pred Belgradom vso svojo vojsko in se pripravil za zadnji boj. Tega pa ni bilo treba. Sultan je bil med tem spoznal, da zna srbska revolucija postati nevarna. Poslal je torej bosanskega vezirja Bečir-pašo z večjo vojaško silo v Srbijo, da napravi red. Čim je Bečir-paša prišel pod Belgrad so se provzročitelji vsega zla, janičarske dahije ustrašile tako, da so na ladji pobeželi po Donavi doli proti Rumunski. Z dovoljenjem Bečir-paše so Srbi zasledovali ubegle dahije, jih dohiteli na otoku Adakale in jih 25. julija ubili. Bečir-paša je zasedel Belgrad, pozval je Srbe naj se pomirijo in ustavijo revolucijo in jim ponudil obnovo ene avtonomije iz leta 1793., s katero so bili pred prihodom janičarjev in gospodstvom dahij zadovoljni.

Še predno pa je prišel Bečir-paša v Belgrad, so bili Srbi storili jako važen korak. Njihovi neprica-kovani uspehi so jih ohranili in pojavila se je med njimi misel na popolno osvobodjenje. Poslali so posebno deputacijo v Petrograd in prosili ruskega carja za pomoč. Z ozirom na ta korak, so na poziv Bečir-paše odgovorili, da jim avtonomija iz l. 1793. ne zadostuje, nego da v varstvo te avtonomije zahtevajo, da se postavi nad Srbijo vrhovni knez, ki bo posredoval med srbskimi knezi in vezirjem v Belgradu ter bo v obče predstavljatelj srbske avtonomije in dalje naj še kaka tuja država garantira Srbom njihovo avtonomijo in sicer Avstrija. Bečir-paša je zahtevalo, da naj kaka tuja država garantira Srbom njihovo avtonomijo odločno odklonil, glede drugih srbskih zahtev pa je stopil v zvezo s turško vlado v Carigradu. Toda iz Carigrada kar ni in ni bilo sultanovega fermana, ki bi potrdil srbske zahteve. Ko je potem sredi oktobra še Bečir-paša zapustil Belgrad in se je vrnil v Bosno, so Srbi spoznali, da turška vlada ali neče ali pa ne more zagotoviti reda in mira v belgradskem pašaliku in zasigurati srbsko avtonomijo. Aprila meseca 1805. l. so imeli Srbi shod, na katerem so se posvetovali o nadaljnjih svojih korakih. Sklenili so, poslati najprej v Carigrad posebno deputacijo, ki naj sultanu Selimu III. razloži narodne zahteve in ga prosi, da jih potrdi. Ta deputacija je meseca maja zaprosila od sultana sledeče: Srbi si svobodno izvolijo svojega kneza, davek je pavšalno odmeriti, vlada jim dovoli popolno versko in trgovsko svobodo, Turki pa se ne smejo vmešavati v notranje srbske zahteve.

Turška vlada je na te zahteve hitro odgovorila na poseben način: Ukazala je Hafiz-paši v Nišu, naj s svojo armado zasede belgradski pašalik in ukroti še vedno pod orožjem stoječe srbske ustaše. Tako se je leta 1805. začela srbska vojska za osvobodjenje. Prvi veliki uspeh so dosegli Srbi v bitki pri Ivankovcu dne 6. avgusta 1805. V tej bitki je bil Hafiz-paša popolnoma poražen.

Glas, da je prezirana in zaničevana raja pobila turško armado, je sultana hudo pretresel. Zaukazal je bosanskemu vezirju in rumelijskemu valiji, da udereta s svojima armadama od zapadne in od južne strani v Srbijo in zadošita srbsko revolucijo. Toda obe armadi nista nič opravili. Z 8000 možmi je Karagorgje 1. avgusta 1806. na polju Mišovu ne daleč od Šabca pobil 30.000 mož brolečo armado Bečir-paše, Petar Dobrujac pa je potolkel Ibrahim-pašo in njegovo armado pri Deligradu v južni Srbiji.

Prva posledica teh uničevalnih porazov turške armade je bila, da je Ibrahim-paša ponudil Karagorgju premirje. Med Srbi in Turki je bilo najprej dogovorjeno šesttedensko premirje. Ta čas je porabil Karagorgje da je sklical zaupnike naroda na skupščino v Smederevo. Tam je bilo sklenjeno, poslati novo deputacijo v Carigrad, ki naj bo pooblaščen skleniti s turško vlado definitivni mir in sicer pod sledečimi pogoji:

1. Srbi bodo plačevali sultanu davek pavšalno, to je, dajali bodo stalno določeni letni znesek, ki ga sami med seboj porazdele in pobero; 2. Srbi bodo svojo deželo sami upravljali; 3. v mestih bo poleg turške posadke tudi srbska posadka; 4. Turčija plača Srbom dva milijona njastrov vojne odškodnine,

Sultan je te pogoje sprejel, pač največ vsled tega, ker se je prav takrat bilo bati velike vojske med Rusijo in Turčijo. Toda Turki, ki so živeli na Srbskem, se nikakor niso hoteli ukloniti sultanovi volji in priznati sklenjenega mira, vsled česar se je vojska novič začela.

Karagorgjević se je zdaj pripravil, da zavzame Belgrad. Z nasokom je začel; najprej se je udalo mesto, namreč 30. novembra 1806., po hudih bojih se je pa 27. decembra tistega leta udala tudi belgradska trdnjava.

Zavzemši Belgrad so imeli Srbi v rokah ves belgradski pašalik in mu s srečnim bojevanjem še meje razširili. Srbska oblast je koncem l. 1806. segala na severu do Save in Donave, na jugu blizu do Novega Pazara in Niša, na zapadu do Drine in do Višegrada, na vzhodu pa do Timoka. Tako je srbsko junaštvo malo po malo premenilo belgradski pašalik in nanj meječe pokrajine, zavzejavane z izredno hrabrostjo, v Novo Srbijo. Pribiti je treba, da Srbi takrat sploh niso imeli posvetne inteligence. Vse so izvajali sami kmetje in z njimi združeni pravoslavni duhovniki, ki so bili sami kmečki sinovi in živeli kakor kmetje, vodil jih je pa kmet Karagorgje.

L. 1807. je nastala vojska med Rusijo in med Turčijo. Rusi so pozvali Karagorgja naj se jim pridruži v svrhu, da si Srbi pribore popolno neodvisnost od Turčije. Srbi so se zanašali na Rusijo in s tem je njih ustaja zadobila mednarodni značaj. Toda zveza z Rusijo ni prinesla Srbom tistih koristi, ki so jih pričakovali in po obljubi Rusije tudi smeli pričakovati. Zapovednik ruske armade je Srbe sramotno izdal. Že avgusta l. 1807. je zapovednik ruske armade sklenil s Turčijo premirje, pa je pustil Srbe na cedilu ter jih izročil sultanovemu maščevanju, kakor njegove nezveste podanike. To sramotno postopanje Rusije je bilo toliko grje, ker so Srbi prav na priporočilo in na pritisk Rusije meseca marca tistega leta sporočili sultanu, da se ne smatrajo več za njegove podanike, nego za popolnoma neodvisne. Ruski car Aleksander I. sicer ni odobraval postopanja njegove vlade ali to na stvari nič ne izpremeni. Posledice tega postopanja ruske vlade so bile za Srbe jako bridke. Najhuje je bilo pa to, da so vsled izdaštva Rusije nastali prepriji med voditelji Srbov, kar je bilo na veliko škodo skupni narodni stvari. Prvo je bilo, da so se začela nasprotovanja proti Karagorgju, ki v tistih težkih časih po vsi pravici ni hotel dati vrhovne oblasti iz rok.

Na srečo so nastali takrat veliki neredi in nemiri na Turškem. Janičari so ubili sultana Selima III. in so posadili na prestol v juliju l. 1808. Mohameda II., ki je bil takrat še otrok. Te notranje prekucije na Turškem so imele posledice, da so Turki pustili Srbe do spomladi l. 1809. popolnoma v miru, obetajoč jim samo, da jih bodo kaznovali, kadar bo na Turškem zopet vse v redu.

Med tem je poteklo med Rusijo in med Turčijo dogovorjeno premirje. Temu premirju ni sledil mir, marveč se je novič začela vojska. Rusi so zopet vabili Srbe, naj gredo z njimi v boj. Naznanili so jim v imenu carja Aleksandra I., da se bo on sam, car, kadar se začne zopet mirovna pogajanja, z vso svojo veljavo zavzel, da postane Srbija popolnoma svobodna in neodvisna ter da bo lahko pod zaščito ruskega carja vse zadeve po voji volji uredila.

Srbi so besedi ruskega carja verjeli. Postavili so na noge tri armade. Karagorgje je šel s svojo armado na Novi Pazar, Sima Marković je šel s svojo na Drin, Miloje Petrović pa s svojo armado na Niš. Med tem, ko je Karagorgje oblegal Novi Pazar in poskušal se združiti s Črnogorci, da prode v Staro Srbijo, med tem ko je Marković zmagovito prodril do Beljine in Srebrnice, je prišel od Niša žalosten glas. Tam je bila zbrana glavna turška armada, ki je štela kakih 80.000 mož. Ta velika sila je nesložne in med seboj prepirajoče srbske vojvode premagala in jih je razpodela na vse strani.

Ustna voda

KALODONT

Zobna krema

in modno blago za gospode in gospe, pripo- roča izven hila ::

PROKOP SRODOVSKI in SIN v Humpolcu na Češkem

Vseena zahvale br- hila. Zelo naravno, da na to, da tuji ingo- tovit oblike za gospo-

SUKNA ZEFIRE

Na mučne zimske bolezni, protin, revmatizem in ozeblino ugodno vpliva, bolečine tolažeče, vsrkavajo- če sredstvo za vteranje Contrheum- id iz lekarne B. Fragner v Pragi. (Glej inserat!)

Mnogo stotin napotil za nakup porabnostnih in priložnostnih predmetov obsega 270 strani obsežni glavni katalog s 4000 slikami c. in kr. dvorne firme Jan Konrad, razpošiljalnica v Mostu št. 2367 (Češko), ki se na zahtevo vsakemu pošlje za- stonj in poštnine prosto. Naj zatorej nihče ne zamudi, pri potrebi ur, zlat- nine, srebrnine, glasbil, manufaktur- nega, usnjatega, jeklenega, optične- ga blaga, gospodinjskih predmetov, kadilne priprave, toaletnih predme- tov, igrač, orožja itd. — si naročiti ta najnovejši glavni katalog od ime- novane firme. Vsakdo bo v nji dobil kaj primerne.

Vertex
je trpežna in hrani tok

Vsi oni, ki trpijo na kašlju, bronhijalnem katarju ter na zastarelem in zanemarjenem revmatizmu, naj čitajo sledeče.

Z lahko vestjo spričujem, da je zdravilo od „Goudron de Guyot“ uspešno sredstvo in deluje kar najbolje proti boleznim, za katere je bilo naročeno.

Ze več let me je napadal krvični kašelj, ki je začel redno v jeseni in je do- spel pozimi do take stopnje, da sem potreboval celo poletje, da sem se okrepčal, dasiravno me ta kašelj ni nikoli popolnoma zapustil.

No dobro: „Goudron de Guyot“ preka- ša vse druge preparate, sirupe, pastilje itd. Potem ko sem zavzel samo nekaj, je tako močan kašelj, ki mi je večkrat lom- ljenje provzročal in me je prislil da sem moral cele noči sedeti prebdeci, ta popolna prenehanje, in zato jaz na tem mestu iz- razam svojo hvalečnost. Vse moje zdravil- jenje je trajalo deset dni in ono zdravilo mi je zadobilo popolno zdravje, za katero sem se boril prej več let. Vsi oni, ki so v istem stanu, naj se zatečejo k temu sred- stvu, jaz sem gotov, da se bodo potem ve- selili z menoj, zadobili bodo zopet mirno spanje in dober tek, edina dva faktorja za pritožitev telesne moči.

Franc Berghelm.

Jaz sem pripravljen zgoraj omenjeno potrditi s prisego in izrekam še enkrat svo- jo hvalečnost izumitelju tega zdravila.

Naslov: Franc Berghelm, Kosselarm, Nemčija, 3. februarja 1896.

Zaporedno uživanje zdravila „Goudron- Guyot“ v vseh jedilih, v množini kavne žlice na kozarec vode ali kakršne si bodi pišče, ki se navadno pije, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj za- starele bronhite. Večkrat se namerava ustaviti napredek bolezni in ozdraviti pri hudih obolenjih sopol. Preprosto, toda res- nično.

Najmanjši zanemarjen revmatizem ima lahko za posledico bronhite in zato ne mo- remo nikoli zadostno priporočiti bolnikom, naj si v začetku pomagajo z zdravilom „Goudron - Guyot“.

Ako bi se Vam hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega „Goudron- Guyot“, ne zaupajte, ker se gre edinele za dobiček. Je brezpogojno potrebno, da hoče kdo ozdraviti od bronhitov, katarjev, sta- rih in zanemarenih revmatizmov, da za- hteva pravi „Goudron - Guyot“. Dela se iz- katrana, neke posebne vrste obrobne smre- ke, ki raste na Norveškem in je napravljeno od izumitelja raztopljivega katrana; in to zadostuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, da preprečite vsake zmešnjave, pazite na znamko. Pravi „Goudron - Guyot“ ima ime Guyot natisnato v velikih črkah in podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči po- rez kot naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privaditi okusa katrana, lahko nadomestijo „Gou- dron - Guyot“ s „kroglicami Guyot“ iz nor- veškega katrana obrobne smreke, vzemši po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred jedjo in tudi vmes, so te kroglice lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najbolj na želodec in telo sploh. Prave „kroglice Guyot“ so bele in podpis Guyot je črno natisnato na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz. Nadalje se še dobiva v le- karnah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. pl. Trnkozy, Ph. Mr. Jos. Cizmař in v vseh boljših lekarnah.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospe in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

pri c. kr. dež. sod. zaprišeženi strokovnjak in koncesionirani uglaševalec in trgovec glasovirjev

v Ljubljani, Poljanska c. 13.

Glasovirje, pia- nino in harmo- nije iz prvost- nih dvornih in komornih trvd- imam v lastni zalogi, bogato izbiro po solid- nih cenah. Jam- čim pismono deset let! Tudi stare glasovirje imam vedno v zalogi. Uglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Sva- rim pred nakupom event. falzifikatov in navidezno cenega pofelna, ter nudim vsakomur ogledati si mojo prvovrstno zalogo v Glasbeni Matici uglašuje izključno le G. F. Jurásek.

: Zastonj :
dobi vsako 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej

Automati že od 80 K naprej

tudi na prav primerne mesečne obroke.

Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih tvornic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

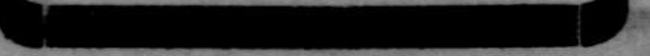
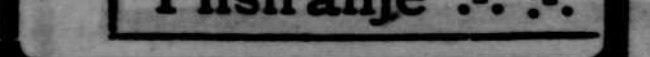
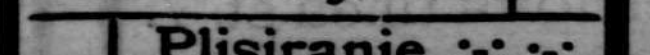
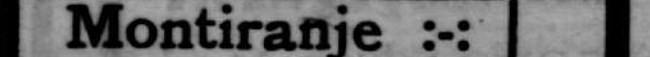
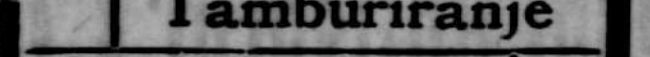
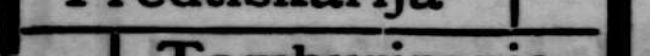
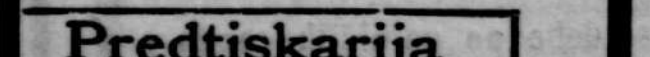
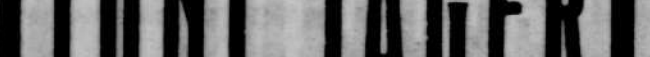
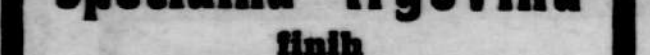
vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse

druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-

ščine, že obrabljene vozove in ::

konjske opravo.

500 kron!!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „ma- zilo Ria“ ne odstrani v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih očes, bradavic, otiščancev itd. — Cena lončka z jamstvenim pismom 1 K. — Komeny, Hošice (Kaschau) l. poštni predal 12/64 Ogrsko. 4206

Prve vrste vzajemna zavarovalnica za življenje nudi 3302

vestnim in podjetnim gospodom

ki jamčijo za uspešno akvizitorno in orga- nizacijsko sodelovanje, priliko, doseči

„dobro plačano mesto.“

Natančne ponudbe samo resnih, zane- sljivih reflektantov pod „Ausserst konkur- renzähige Einrichtungen“ na anončno ekspedicijo Edvard Braun, Dunaj I, Rotenturmstr 9

Pozor! Pozor!

Drože (Presgerm)

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozorjam pa, da moje materične drože so za 50%, boljše od vsakih spiritalnih drož. Spiritalne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož 3627

v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne pod- lage in mrežice — barva za laso in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

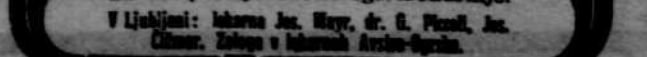
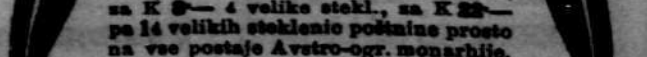
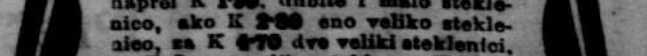
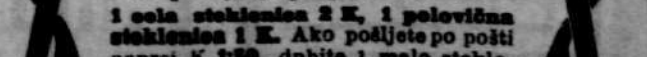
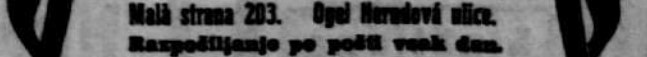
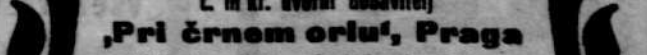
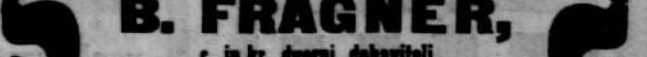
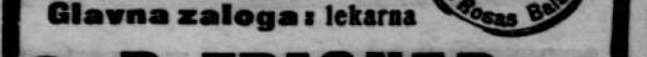
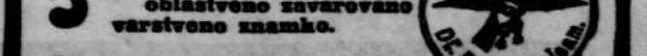
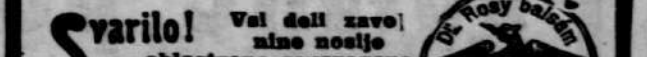
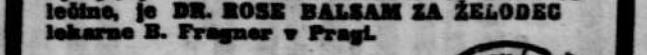
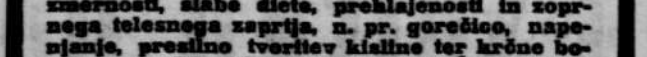
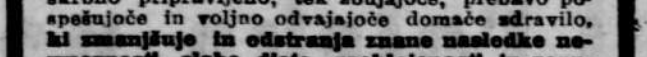
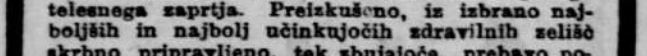
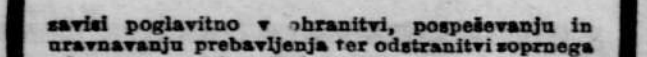
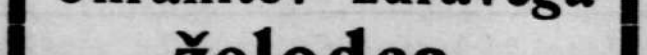
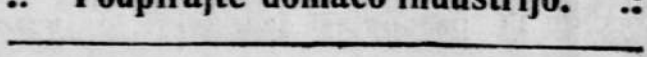
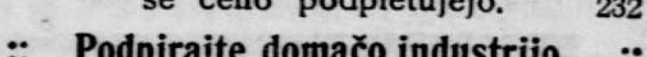
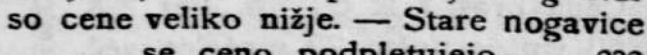
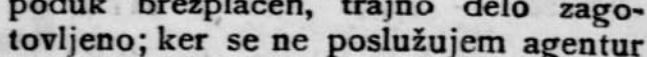
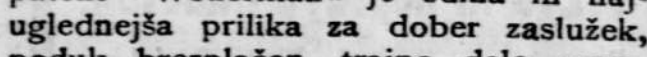
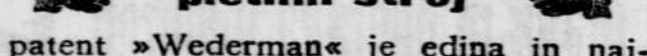
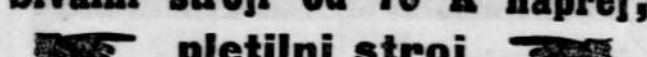
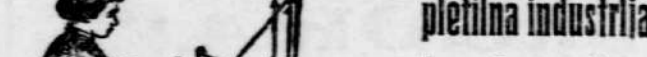
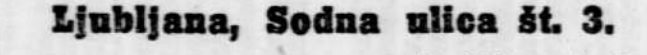
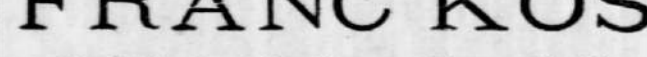
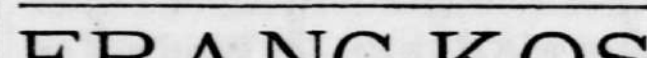
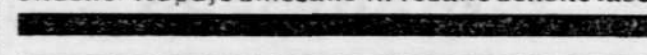
Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Brzjavka! 4349
V ponedeljek, 9. decembra se bodo stara, tudi zlomljena umetna
: zobovja :
ter vsaka množina starega zlata in plošč, tudi od zobnih zdravnikov kupovale po najnižjih cenah v Ljubljani, hotel pri Slonu. Do 5. ure popoldne.

Tilsitski sir

poltoista vefelina kakovost v hlebi po 5 kg dobavlja na vse strani najceneje
» parna mlekarica Louny, Češko. »
Največja izdelovalnica tilsitskega sira. 4348

Lepo mehlovana soba

v visokem pritličju, 4379
pripravna tudi za pisarno,
se odda s 1. januarjem 1913
na Slovenskem trgu 8.

Želim kupiti ali vzeti v najem
dobro starovpeljano 4361

trgovino

kje na deželi, poleg farne cerkve. —
Trgovina mora biti z mešanim blagom
Ponudbe pod „gotova eksistenca“
na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Iščem za boljše gostilno na deželi : dve ženski

eno, ki zna dobro kuhati in voditi
gostilno, drugo, ki bi tej pomagala
v gostilni. Lahko sta 2 sestri ali pa
mati vdova in hči. Nastop z novim
letom.

Kdo, pove upravn. »Slov. Na-
roda«. 4364

V kavarni „CENTRAL“ koncertuje novo došla tamburaška

damška kapela „GORA“

vsak dan od 9. zv. naprej.
Vstopnina prosta. Vstopnina prosta.

Kavarna je vso noč odprta.

Za mnogobrojni obisk vljudo prosi
Stefan Miholič, kavarnar.

J. WIDER
vrtnar v Ljubljani
sprejme takoj 4376
učenca.

Žlahtna jabolka

40 centov od 20 kg naprej po 12—26 h
kg (po kakovosti) proda Andrej
Osel, Tolsti vrh, pošta Guštanj,
Koroško. 4331

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K 3-40.
Ilustrovan cenovnik z
zdravniškimi nasveti
gratis in tranko (zaprt
30 h) — I. Singer,
higienična manu-
faktura, Dunaj 1,
Wiesingerstr. 8 F.

Za Božič

priporoča
**veliko zalogo
igrač**
in
**galanterijskega
blaga**
Anton Škof
Ljubljana
Dunajska cesta v hiši gostilne šteč. 6.

Nadležne kocne

na obrazu ali na rokah
odstrani v 5 minutah
Dr. A. Riza
odstranjevalec kocin.
Zaj. neškodljivo, gotov
uspeh. Pušica za 4 K
zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Riza, laboratorij, Dunaj IX., Bergasse 17/E.
Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem
jelenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Priprava za avtogenično varjenje

nova, se vsled pomanjkanja prostora
takoj proda.

Istotam je napredaj 1 nov lin,
voz z lestvicami in na peresih.

Poizve se na 4327
Dolenjski cesti šteč. 1.

Močni salon.

Častitim damam priporoča
litobuke
le najfinejšega črusa
Joža Škof-Vanek
26
Jož Frančo.

Šatni litobuki vedno pri-
pravljene. Tako tudi venci
o trakov in razne cvetlice
doma izdelovane.

Dobro ohranjen 4377 pianino

se cené proda na voglu Sv. Petra
cesta, vhod Radeckega c. 2, I. nad.

Proda se 4261

bencin-motor

10—12½ HP, prav dobro ohranjen.
Kje, pove upravnitvo »Sl. Naroda«.

Hiša v Trbovljah

z gostilno in več stanovanji
se proda po nizki ceni iz proste
roke. Potrebno je le nekaj denarja.

Naslov pove upravnitvo »Slov.
Naroda«. 4362

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.
I. zvezek:
Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških
in prestopkih z dne 27.
maja 1862 št. 117 drž. zak.
z dodatnim
tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d.
z. ex 1863 in drugimi no-
vejšimi zakoni kazensko-
pravnega obsega.
V platno vezan 6 K;
po pošti 6 K 20 vrn.
Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Izredno cené meso.
vsak dan sveže goveje, telečje ali košunovo meso 5 kg
K 5.—, la zadnje ali svinjako meso K 6.— franko po po-
zetju. Strogo solidna postrežba.
Sv. Farkaš, Horinovo 41. 4368

Sprejme se gospod ali gospodična na stanovanje in hrano

v boljši rodbini. Popraša se 4373
na Sv. Petra cesti 69, I. n. desno.

Šivilja 4367

po nizki ceni.
Elizabeta Poklukar,
» Rimska cesta št. 11. »

Naprodaj 4365

lepo posestvo

v sredi Savinjske doline. Hiša, gospo-
darsko poslopje in 14 oralov za hmelj.
Natančno se izve pri M. Sinkovič,
št. Peter v Savinjski dolini.

Gospodična išče službe knjigovodkinje ali blagajničarke.

Nastopi lahko takoj. Cenjene ponudbe
pod „Vestna št. 123“ 4336
na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Zanesljiv strojnik k parni žagi, 4374

se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme.
Vprašanja na upravnitvo »Sl. Naroda«

Vdova Metka Dobovišek Radovljica šteč. 30

se priporoča kot izdelovalateljica na
pletalni stroj.

Izdeluje sviterje, vrhnje in spodnje
jopice, modrčke, telovnike in če-
pice, nogavice nove, in stare se
ceno podpletujejo.

Goriška naravna vina 1912

Bela vina od 54—70 vinarjev
rdeča vina od 48—68 vinarjev
Teran krvno vino po 58 vin. za liter,
zajamčeno naravno pristni od 56 litrov
naprej. Tropinovec od K 1-20 naprej
za liter od 20 litrov naprej dobavlja
v posojenih sodih, ki jih ne zaračuna,
franko postaja Gorica po povzetju

And. Abuja, Gorica

lastnik vinogradov in vinskih kleti.

Vesela lica vesel otroški smeh Wiktorinova luč je predpogoj veselega ob sijajni svetlobi, ki ga povzroča Wiktorinova luč božičnega praznika. 4372

Vase stanovanje je pozimi ob dolgih večerih dnevno svetel raj, poleti na deželi je Wiktorinova luč neprecenljiv vir svetlobe,
ki vam daje dobroto mile, enakomerne svetlobe. — Wiktorinova svetilnica nahajate v zalogi v vseh uporabnostnih vrstah od
najpreprostejših pa do luksurijske izgotovitve, v naših podružnicah na Dunaju in na deželi, ali pa, če zahtevate, dobite
— zastoni in postnine prosto fino opremljen prospekt „V“ in prisilna pisma iz vseh krogov.
Prihranite več nego polovico dosedanjih najnižjih izdatkov za razsvetljavo. Blagovolite se obrniti na WIKTORIN & Co. centrala:
Dunaj V. Margaretenstrasse 120, ali pa na naše podružnice: TRST, ulica Acquedotto 2; PRAGA: Zeltnerjeva
ul., vogal Ovocnega trga; DUNAJ I. Graben 29; DUNAJ II. Taborstr. 17; DUNAJ V. Margarethenstr. 120; DUNAJ VI. Linke Wienzeile 4;
DUNAJ VIII. Alserstr. 21; Brno Lichtensteingasse 2; BUDIMPEŠTA VIII. Baros utca 2; Tovarne: DUNAJ Svatoborice, Starčice.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

:: Opatov praporščak. ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Blizu Celja se proda

posestvo

obstoječe iz hiše, gospodarskega po-
slopja in ½ orala zemlje. — Vprašanja
je nasloviti: 4378
„I. K. 6“, poste restante, Celje.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 šteč.
119 državnega zakonika z
dodatim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 80 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Šolske potrebščine

Ljubljana

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v
„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica št. 7.

Št. 38017.

Razglas.

Radi oddaje izvrševanja dimnikarskih del
v vseh mestnih in v magistratni oskrbi stoječih poslopih in dalje zaradi oddaje
snaženja pečij, ognjišč in dimnih cevij

v mestni pehotni in topničarski vojašnici za leta 1913, 1914 in 1915, se bode
vršila pri podpisnem mestnem magistratu v prostorih mestnega stavbnega urada
14. decembra 1912. ob 10. dop. javna pismena razprava.

Pogoji in vsi drugi dražbinski pripomočki so razgrnjeni v navadnih
uradnih urah pri navedenem uradu vsakemu interesentu na vpogled.

Ponudbe, v katerih je staviti pavšalne zneske za izvrševanje dimni-
karskih del v mestnih poslopih, vstevši mestno pehotno in topničarsko voja-
šnico ločeno od ponudbe za snaženje pečij, ognjišč in dimnih cevij v navedenih
mestnih vojašnicah, v številkah in bosedah izročiti je do določenega časa
kolekovane, opremljene z vadijem 200 K in zapečatene dražbeni komisiji.

Glede kolekovanja se vse ponudnike opozarja, da je isto izvršiti v
smislu navodil za oodajo državnih dobav in del izdanih izvrševalnih predpisih
k odredbi celokupnega ministrstva z dne 3. aprila 1909 d. z. št. 61.

Dotična navodila se dobivajo pri mest. magistratu po 4 v za 1 komad.
Izrecno se določa, da se na ponudbe, katere ne bodo povsem odgo-
sarjale razpisnim določbam in pogojem ter na ponudbe, katere bi bile pogojno
vtavljene, prepozno ali naknadno izročene, ne bode oziralo.

Mestna občina si pridržuje oddati razpisana dela po lastnem preudarku,
tudi drugemu nego najnižjemu ponudniku.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 18. novembra 1912.

Župan:
dr. Ivan Tavčar l. r.

Jeseniške novice.

Častno svetinjo za 40letno službovanje je podelil deželni predsednik tovarniškemu delavcu Janezu Rozmanu.

Poparjeni so klerikalci radi tega, ker je upravo sodišče na Dunaju razsodilo, da so njih zastopniki v občinskem zastopu nepostavno izvoljeni. Po domače povedano se to pravi: Klerikalci so se v občinski zastop spravili z goljufijami in sleparijami, z nepoštenimi in nečastnimi čini. Na čelu vseh sleparij in goljufij je pa stal župnik Skubic, to je oni Skubic, ki je baje poklican v to, da pase in čuva svoje ovce v Njegovem duhu, v duhu resnice in pravice. O sveta ironija!

Ker je »Veleturist« pri premieri 1. t. m. tako dobro uspel in izzval salve smeha, zato se igra jutri v nedeljo 8. t. m. ob 3. popoldne ponovi, nakar posebno še opozarjamo vnanje udeležnike. Igra se v dvorani pri »Jeleni« na Savi.

Jutri v nedeljo, 8. t. m. je Miklavžev večer C. M. otroškega vrta pri »Ratečanu« na Jesenicah z zelo zanimivim sporedom. Ker je začetek ob 7. zvečer, se udeležniki »Veleturista« posebej opozarjajo na to!

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Javornik, Savo, Kor. Belo priredi kakor običajno vsako leto Božičnico dne 22. decembra v gostilni pri »Jeleni« na Savi. Deklamirali bodo dečki na gledališkem odru. Vsi prijatelji naše mladine se v ljudno vabiljo, da se udeležijo tega otroškega veselja, katero obeta iznenaditi vsakega, ki se bode udeležil te prireditve. Ker bode obdaritev otrok mnogo stala, je upati na obilni obisk slavnega občinstva. Vstopnina I. sedež 70 v, II. sedež 50 v, III. sedež 30 v, IV. stojišče 20 v. — Anton Ravnik, t. č. predsednik. Ig. Koritnik, t. č. tajnik.

Za kratek čas.

Več sto turških vojakov je pred Črnogorci zbežalo na avstrijska tla, kjer so jih prijeli in jih odpeljali v nemške Leberce na Češkem. Tam so jih avstrijski oficirji radovedno ogledovali.

Eden oficirjev: Kako se vam pa kaj dopade pri nas? Turek: Izvrstno — zdi se nam, kakor da bi bili doma.

— A psa ste kupili — za stražo? No, kako ga boste pa klicali? — Sultan! — Nikar! Tega se dandanes nihče več ne boji.

Nevesta: Ali mi boš vedno zvest? Ženin: Kaj sem mar prorok, da bi to vedel?

— Zda sem uganil, kaj bom začel. Z novim letom otvorim pisarno za ženitovanjska posredovanja. — Ali imaš pa tudi dovolj kapitala za tako stvar? — Seveda — šest neomoznih hčera.

— Vi ljubite mojo Vero? — Da, ljubim jo in snubim jo! Prosim, dajte mi jo! Za doto ne vprašam mnogo, samo manj, kakor 40.000 ne sme znašati.

— O, gospod profesor, vi ste prišli sami — a zadnjič ste obljubili, da pripeljete gospo soprogo seboj. — Ah, raca na vodi — zato se mi je ves čas zdelo, da sem nekaj doma pozabil!

Mati: Kaj, Jožica, ti čitaš knjigo o pravilni vzgoji otrok. Kaj pa te to zanima? Hči: Videti hočem, če si ti mene pravilno vzgojila.

Prvi gost: Da, konec gostije nam bo pa domača hči zapela nekaj pesmi.

Drugi gost: Saj sem si koj mislil, da se zgodi kaka nesreča, ker sem prevrnil solnico.

Pozno ponoči sloni ob uličnem vogalu mož in gleda v temo, od druge strani pa se priguga moška postava.

— Ha — kaj ti tukaj prijatelj? Kaj pa čakaš?

— Čakam, da bo Balkanska zveza sklenila mir s Turčijo.

Sinko: Ata, kaj pa je to: ofenziva in defenziva?

Oče: Vidiš, sinko, — hm — kako bi ti to najbolje razložil — no, to je tako: Kadar me mama nabijejo in moram pod mizo, takrat sem jaz v defenzivi, če pa jaz mam premagam, sem pa v ofenzivi.

Tat je bil obsojen na osem mesecev težke ječe.

Sodnik (obtožencu): No, sedaj ste slišali, kaka kazen vam je prisojena: ali jo sprejmete ali se boste pritožili.

Obsojenec: Ne, gospod sodnik — pritožil se bom potlej, če bo košta preslaba.

Pobalinček stopi kar najbližje k blagajnični lopi cirkusa. Blagajničarka: Želite mlađi gospodi vstopnico?

Pobalinček: O ne.

Blagajničarka: Potem se pa poberi stran, smrčavec ušivi (ga brčne izpred blagajne) lump zani-kni.

Namesto ribjega olja

Koliko otrok silijo, naj pijo ribje olje; seveda imajo starši dober namen, otroci pa jim bodo hvaležni ako smejo namesto ribjega olja uživati Scottovo emulzijo. Zakaj v tem preparatu ni več zaznati duha in okusa ribjega olja, otrokom pa smetana zmes prija največkrat tako, da pri pogledu na steklenico prično vpiti in brcati z nogami. Uspeh Scottove emulzije je — kakor nas uči izkušnja — pogosto presenetljiv, da slabotni otroci svoje vrstnike pogosto telesno in duševno prekosijo. Pa vedno samo pristna Scottova emulzija, nikoli ponaredb.

Cena originalne steklenice 3 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpolnitvi 50 v. v plemenitih znamkah dobite od tvrdice SCOTT & BOWNE, d. s. o. s. na Dunaju VII. sklicujejo se na naš list enkratno vpolnjenje poiskajte od katere lekarnice.

Proti 18 zobobolu in gnjilobi zob izbrano delanje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rešnjeva cesta št. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravljeni tudi člani bolniških blagin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blaginje v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908. Blag. gospod lekarnar! Prosim vljudo, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izbrano delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za preganje peg ter za pridobitev in ohranitev nežne, mehke polti ni boljšega mila nego svetovnoznano **Milijško milo** s konjčkem, znamka konjiček tvrdke Bergmann & Co., Dečin n. L. — Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — Istotako se Bergmannova lilijska krema „**Manosa**“ čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V puščah po 70 vin. se dobiva povsod.

Z bošča dospela brzojavka ne zbujajo toliko razburjenja, kakor cenost mojih spodnjih krl. :: „Rosa“ la klotovo krljo, učinkovitost sezije, azunirano, samo . . . K 2-75 „Erna“ la klotovo krljo, z visokim volantovim plisjem, samo . . . K 3-90 „Lola“ la klotovo krljo, dvojni volant s stranskim vstavkom, tremi zametasti trakovi samo . . . K 5-90 „Henriette“ la klotovo krljo po vzorcu, dvojni volant, svil. azura samo K 6-50

A. Margulise, izdelovanje jopic, Donaj II., Herminengas. 19.

Gramofonske plošče Triglav-Rekord in Sava-Rekord z najnovejšimi slovenskimi posnetki so izšle in se dobe v ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana Sodna ulica št. 5.

Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cenj. gg. gostilničarjem posojujem godbene avtomate brez vsakega plačila in dajem še od nabranega denarja odstotke. — Kdor rabi tedaj avtomat, naj se zgasi — tudi pisмено Ako imate gramofon, pišite po seznam naj-novejših plošč. ::

5. L. exir. 15. januarjem sprejem v mešano trgovino dobro izurjeno

prodajalko učenca staro nad 20 let — kakor tudi kateri ima veselje do trgovine in je dober računar. — Ponudbe pod „št. 120“ na upravništvo »Sl. Naroda«.

Več ličnih vil

v Ljubljani in na Stajerskem je na razpolago 4253 po jako nizkih cenah.

Prodajo se radi družinskih razmer. — Pogoji ugodni. Več se izve v pisarni Peter Matelič Ljubljana, Skofja ulica št. 10, telefon št. 155.

Redka prilika za sigurno bodočnost.

Proda se hiša na Hrvaškem,

obstoječa že nad 50 let z gostilno, kavarno, čitalnico, kegljiščem, mesnico ter sobami za tuje itd. Na leto se potoči 200 hekt. vina, 120 hekt. piva, liker in in žganje, aboniranih je 25 uradnikov na hrano. Hiša stoji tik cerkve, pred hišo in za hišo sejmišče, prasiči semenj vsak teden. K hiši pripada 7 oralov vinograde, njive in travniki za hišo 15 oralov velik vrt, na katerem je klavnica in ledenica. 4350 Proda se radi smrti po jako nizki ceni za 80 tisoč kron. Potreba je le 15—20 tisoč kron, ostalo na odplačilo. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

48 urah ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolovil, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatli za 4267 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Lekarna Marihill, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje naprej.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Panonia iz Trsta dne 5. decembra 1912. Franconia iz Trsta dne 18. dec. 1912. Panonia iz Trsta dne 20. januarja 1913. Iz Liverpoola: Najhitrejši in najlepši parnik sveta, Lusitania dne 14. decembra 1912, 4. 25. januarja 1913. Manxania 7. decembra 1912, 11. januarja 1913, 1. februarja 1913.

Pojasnila, vozne karte: Dunaj I., Kärntnering 4, Trst Schröder & Co., pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatie. III. razred. Cena: Trst-New York 180 K več 20 kron pristojbine na glavo.

Gospodična išče hrano in stanovanje

pri boljši rodbini. — Ponudbe pod „št. 120“ na upravništvo »Sl. Naroda«.

Kdor želi kupiti 3881

polhovke in podloge za suknje,

naj se obrne do Franjo Laha, trgovec, Lež pri Raketu. ::

Cene nizke, postrežba točna, blago lepo in solidno, izvrši se najmanjše naročilo.

Skoro nova enonadstropna

HIŠA

v Spodnji Šiški, z vrtom in praznim svetom, pripravna za večje podjetje, se prodaja. 4315

Več pove upravitelj, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40, I. nadstropje.

Samoborska gorčica

Poznano sploh kakor najboljša domačega proizvoda, z jamčeno pristno, najboljšega okusa, se dobi na veliko in malo pri podpisaneu proizvajatelju.

Ravno tam se dobi izbornega

VINA

na malo in veliko iz lastnih vinogradov na Dolenjskem. 4279

€ Presečky, Samobor, Krvaško.

Odlikovan na razstavah v Krškem, Pragi in Zagrebu.

Resna ženitna ponudba.

Mlad gospod, 29 let star, s večletno trgovsko prakso v stalni službi, želi znanja s gospo s dežele ne pod 20 let staro s nekaj premoženjem. Cenj. ponudbe s sliko do 15. t. m. na upr. »Sl. Nar.« pod naslovom: »Sumi Marica« Za tajnost se jamči!

G. Flux

Gosposka ulica 4, I nadstropje, levo. 4342

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb išče nujno:

2 finejši hišni v gosposke hiše, vzgojiteljico k 3 otrokom, z znanjem jezikov ima prednost; mlada kavarniška blagajničarka, privatni sluga za Ljubljano, gospodinja in kočijaž za graščino itd. — Priporočila se spretna gospodinja ali opora gospodinj, fina varčna kuharica, letna izpričevala, preprosta, zanesljiva in z vsem zadovoljna. Pri vnanjih vprašanjih se prosi za namaka odgovor.

apneno železnati sirup

Že 43 let zdravniško preizkušeno in priporočan prni sirup. Razkroja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti, posebno pri slabotnih otrocih. — Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glavno razpečevališče: **Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“** na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73—75.

(HERBANNY-JEV naslednik). Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

aromatiška esenca

Že 45 let uvedeno in vrlo preizkušeno bolečino tolažeče sredstvo za vžiganje. Lažja in odstranja bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine. Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

Z najvišjim dovoljenjem Nj. c. in kr. apostol. Velikanstva.

XXIX. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija odina v Avstriji zak. dovoljena, ima 21.146 dobikov v polovini in skupno zneska 625.000 K.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron.

Zrebanje bo javno dne 19. decembra 1912. — Srečka stane 4 krole.

Srečke se dobivajo pri oddelku za drž. loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železničnih uradih, v menialnicah itd., igralni načrti za kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopošljejo poštne prosto. 4009

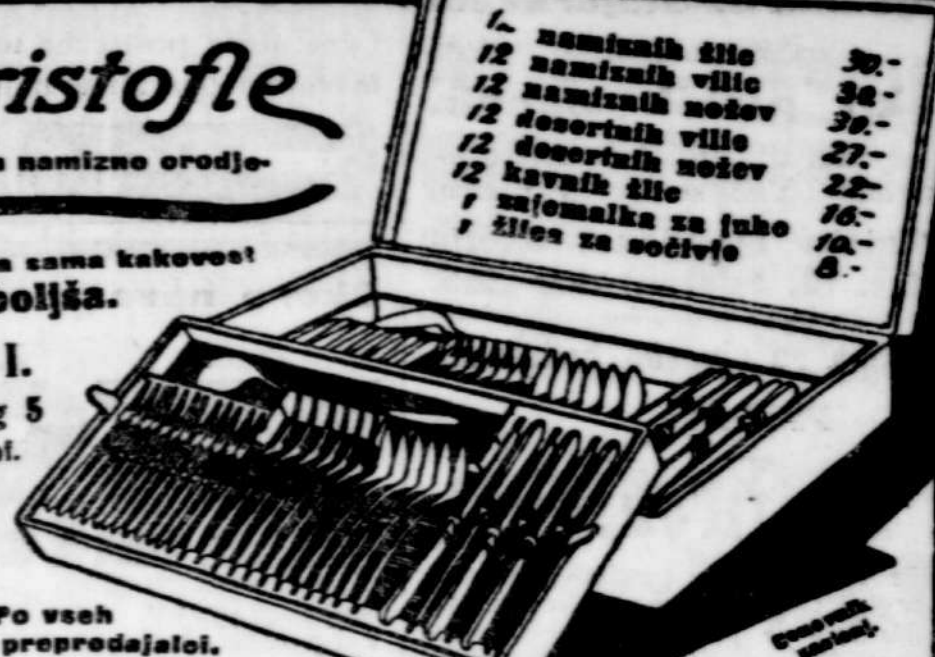
C. kr. loterijako dohodarstveno ravnateljstvo. (Oddelek drž. loterij).

Christofle
Jedilno in namizno orodje.

Samo ona sama kakovost
najboljša.

Dunaj I.
Opernring 5
Heinrichshof.

Po vseh
mestih preprodajalci.

12 namiznih stilo	30.-
12 namiznih vilice	30.-
12 namiznih nožev	30.-
12 desertnih vilice	27.-
12 desertnih nožev	27.-
12 kavskih stilo	16.-
12 majornika za juho	16.-
12 stilo za soljenje	8.-

Najboljši češki nakupni vir!

Dobro in ceno posteljino perje

1 kg novega sivca, puljenega posteljinega perja K 2—, boljšega K 2-40, polbelega K 2-80, belega K 4—, boljšega K 6, gosposkega K 10—, prsni puh K 12—, carski puh K 14— od 5 kilogramov naprej franco.

pullenja, snežnobelega K 8—, puh, siv K 6—, 7—, 8—, puh, bel K 10—, prsni puh K 12—, carski puh K 14— od 5 kilogramov naprej franco.

Zgotovljene postelje iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega nankinga, pernica okoli 180 x 120 cm vel. z dvema zglavnikoma okoli 80 x 60 cm vel., zadosti novim, sivim, stanovitnim perjem K 16—, napol puh K 20—, puh K 24—, pernica sama K 12—, 14—, 16—, zglavnik sam K 3—, 3-50 in 4—. Pernica okoli 180 x 116 cm vel. K 15—, 18—, 20—, zglavnik okoli 90 x 70 cm vel. K 4-50, 5— in 5-50, spodnja blazina okoli 180 x 116 cm vel. K 13—, 15—, 18—. Otroške postelje, posteljine preobleke, rjuhe, flanelaste odeje, kovri, modroci itd. najceneje razpošilja po povzetju, za vojnilna zastoj, od K 10— naprej franco. 4063

JOZEF BLAHUT, Dešenice št. 38 (Sumava).

Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj. Zahtevajte natančen ilustrirani cenik gratis in franco.

Potniki v Severno in Južno Ameriko
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni. Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Štajerske fužine litega jekla

Fužine: Judenburg (Štajersko) Centrala: Dunaj VI., Wallgasse 39

Danner & Co.

Izdeluje najboljša elektr. jekla za
:: orodje, konstrukcijska jekla, ::
jekla za vrtanje kamenja,
jeklo za sekire, nože in
različno domače orodje,
:: pille, kladva l. t. d. ::
:: najboljše kakovosti. ::

Dopisuje: slovensko, hrvaško, srbsko, rusko,
:: francosko, angleško, italijansko itd. ::

Avtomobilske vzmeti.

Naročila za
visitnice
sprejema

Narodna tiskarna
in
Narodna knjigarna

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjšee

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.

Kamotni naročnik se
prijavi s povzetjem.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami
glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kesmetiški predmeti
za olepšanje polti in telesa so:

Ada mila po 80 h,
:: cream po 1 K;
Ada Menthol
:: ustna voda po 1 K;
solni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
Ada lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmar
v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
Prva kranjska
tvornica klavirjev
Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBIŃEK

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene pianine, klavirje in
harmonije tudi samogralne
za gotov denar, na dolga odplačila ali naposled.

Poprave in ugleševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2307

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.**Prva kranjska mizarska zadruga v St. Vidu nad Ljubljano.**

vpis. z. z. om. jamstvom — nasproti železniške postaje Vičmarje v lastni hiši

Mizarska delavnica s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po najnižjih cenah, brez konkurence! Izdeluje vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele in sanatorije in druge javne zgradbe. — Zaloga v St. Vidu nad Ljubljano. — Prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18, hiša Kmetške posojilnice. Ceniki na razpolago. Preračuni in načrti brezplačno.

Triumph
Štedilnike, peči,
trajnoogoreče vloge
(za uzidat v lončene peči)

vacstvena **TRIUMPH** znamka

ceniki zastorj!
Do bavnih nastavi se vsakemu razprni jo.

Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels
Gorenje Avstrijsko.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon številka 154.

Brata EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.

Delavnica: Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Opr. št. Nc V 989/12-1 4298

Prestovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Mariboru sta po prošnji lastnika dr. Radoslava Pipuša, odvetnika v Mariboru kot oskrbnika zapuščine dne 16. avgusta 1910 umrle **Marije Drechsler** na prodaj po javni dražbi sledeči nepremičnini, za kateri se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer: **za parcelo št. 108/1 stavbišče z 2 hišama in gospodarskimi poslopji s pritliklino vred 34.000 K, to je h. št. 24 v Mariboru, Mühlgasse, 2. št. 48/3 vrt, mera: 32 a 91 qum 18.000 K.**

Pritiklina (Wäscherrolle) se je cenila na 10 K in je v ceni hiše 34.900 K zapopadena. Parceli se imata posamezno dražbati.

Dražba se bo vršila

dne 13. decembra 1912

ob 10. uri v Mariboru v pisarni c. kr. notarja dr. Franceta Firbas, Viktringhofgasse.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.
Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je razen zneska 4000 K, ki se ima pri sodnji položiti kot varščina za zapuščinske pristojbine, plačati v roke dr. Rad. Pipuša. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. okrajni sodnji v Mariboru št. 6 in pri c. kr. notarju dr. Fr. Firbas.

C. kr. okrajna sodnja v Mariboru odd. V.

dne 21. novembra 1912.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 237

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimski modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Gradišče 7

oblastv. konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos
sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strokovno napravlja
Popravlja v stroke spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pre-
računi na razpelo. Opremljen sem z najboljšimi in najno-
vojšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in dela solidne!

Pozor! Na obroke! Berite!

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na
jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij

ALFONZ BREZNIK

odno zapriseženi strokovnjak c. kr. drž. sodnijske in učiteljske glasbene matice.
»Zvezda« nasproti : nunske cerkve : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti : nunske cerkve :

Na obroke od 10—15 K naprej
klavirji, pianini in harmoniji
: prvovrstnih svetovnih tvrdk :
Bösendorfer, Stelzhammer,
(najboljši klavirji sedanosti)
Möhl & Heitzmann (nepreko-
sljivi pianini), Lamb & Gless
(koncertni harmoniji) in Höpfer
(amer. harmoniji od 90 K naprej).
Opozorjam, da imam klavirje
gor. omenj. najboljših dvornih
tvrdk izključno le jaz (nikdo
drugi), edini generalni zastopnik
izbiri (vedno 30 do 40 klavirjev). 10letna postavnoobvezna
garancija. Tudi preigrani klavirji v zalogi. Ugodna zamenjava. Najomnik postane lastn.
klavirja, dočim je dosegel najemnino višino kupnine. Uglasevanje in popravila točno in ceno.
Velikanska zaloga violon, oter, tamburic, kitar, strun itd.
Najnižje cene! Najboljše harmonike (zahtevajte cenik). Najnižje cene!

Mihael Kastner

Najcenejši nakup za:

špecerijsko blago, kuhinjsko in živinjsko sol. Petrolej,
tudi v originalnih pločevinastih kangljah, obdavčeni in
neobdavčeni bencin (za motorje in avtomobile). Gaso-
lin, ligrolin (za razsvetljavo). Kurilno olje za Dieslove
motorje. Vseh vrst strojna olja. Parafin. Vse mineralne
vođe in vsi proizvodi izvirkov vedno sveži v zalogi.

Ljubljana, Kongresni trg 10.

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Delniška glavica. K 6.000.000

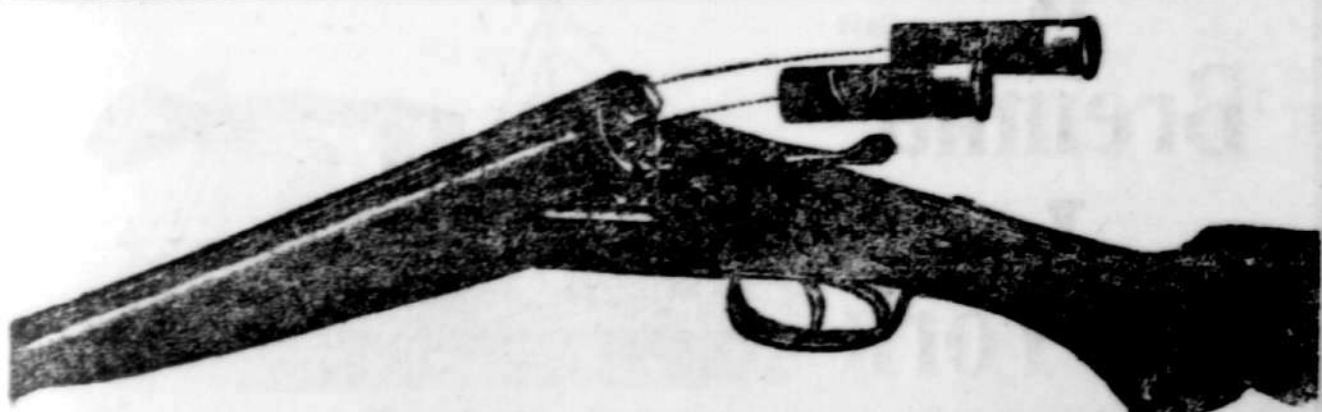
- Družba zavaruje:
- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali
plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam
vsled gašenja, podiranja poslopij in proti
škodam vsled odnašanja premičnih stvari, na-
dalje proti požarnim škodam živine, zalogo
vsakršnega blaga, kmetijskega orodja, pri-
delke itd.;
 - proti požarnim škodam poljske pridele in
kijao v poslopijih in kopicah;
 - proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega
stekla;
 - raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri
prevažanju po suhem in po vodi;
 - proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled
tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
 - proti vsakršnim telesnim nezgodam, na-
dalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih
podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov,
voznikov, lovcev itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica šte. 1.

Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

Ljubljana Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke trocevke in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in narežbe se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastopj in poštno prosto.

Stampilije
vseh vrst na urade,
društva, trgovce itd.

Anton Cerne
gravir in izdelovatelj
kavinskih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Cenik franko. 235

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastopj in poštno prosto.

Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Najcenejši

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si
mojo bogato zalogo pravih, najfiniših
švicarskih ur iz
zlata in srebra, ure
za dame z diamanti
in briljanti, zapest-
nice, uhane, vratne
veržice, poročne
in druge prstane,
krasne nastavke iz
kine srebra, na-
mizna orodja itd.

Zahtevajte cenik,
pošljem ga zastopj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni
delavnici točno in solidno.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
strelodvodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se si občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrlilom z

asbest-cementnim škrlilom (Človit) potniš Hartschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.
Hitro in kakovostno oprava. Poskušljiva posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Za nabavo vsakršne železnine se priporoča

veletrgov. z železnino Merkur

Peter Majdič :: Celje

Združeni čevljarji
v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14

04 likovani na mednarodni raz-
stavi na Dunaju leta 1900.

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo.
Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev
lastnega in tujega izdelka.

Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd.
vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave gorske in lovške čevlje.

Izdelujejo se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenike.

Najcenejši in najpopolnejši
pesnemaalni stroj za mleko je

MAYFARTH „DIABOLO“.

Izdelek prve vrste. Preprosto opravljanje. Zajemeno posnema na uro 120 litrov.
Stroji za priprav-
ljanje krme,
slamorenice, krhainike
za repo, drobilnike, pa-
rilnike za krmo, črp-
alnice za gnojnice, stis-
kalnice za seno in vse
poljedelske stroje izdelu-
jo in dobavljajo 700 krat odlikovani
tvorničarji 3701

Ph. Mayfarth & Co., Dunaj II/1
Frankfurt a. M. Berlin. Paris.
Katalog šte. 541 a gratis in franko.
Zastopniki se žele.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zealand, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost,
izborna hrana, vudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc Anversa
v Ljubljani, New York

Kolodvorska ulica odslej **stev. 35,**
od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežem nove sestave, ki od desne
in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje
brizgalnic nepotrebno.

Na Kranskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva
Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela
Bratica, Zgornja Siska, Dravilje, Spodnja Idrija, Predosije, Sora, Stob
Trzin, Zablata, Novič, Velika Loka, Kamna gorica, Šiočice, Valia vas
št. Peter na Dolenjskem.

R. A. SMEKAL
v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic,
cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih stro-
jev ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke.
129 odlikovanj!

Zehnična pisarna.**Stavbno Valentin Accetto podjetje.**

zapriseženi sodni izvedenec 3936

Ljubljana — Kolodvorska ulica šte. 8.

Naprava vseh v stavbno stroko spadajočih načrtov. — Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo posestev in zemljišč. — Sploh se sprejemajo vsa v to stroko spadajoča naročila.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremišljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg šte. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manu. trgovine

priporoča

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovrtnike itd. itd. Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

V CELJU! Slovenska tiskarna. V CELJU!

260

Izdeluje velike mostne tehnice za tehtanje živine in vozove vseh sistemov in velikosti.

Prevzame jih tudi v prenovljenje.

Stavbni in umetni tiskar Ivan REBEK Celje, Poljanska ulica št. 14.

!! Blagovolite pisati po vzorce !!**Božična prodaja** po znatno znižanih cenah!!**Barhenti — Flanele — Zimsko, plesno blago.**

Preproge, zastori, garniture, namizne in kavne garniture, brisače, žepne rute. Oprave za neveste. Havičkove tkanine. — Ostanki sukna in modnega blaga.

Dobre znani izvozniki, ustanovljeni l. 1887.

V. J. Havlicek in brat, Kopalište Poděbrady (Česko).

Obdržite najboljši!

Vzorci franco!

30 m ostankov 18 K, 40 m ostankov 24 K

Božična tkanina kos 23 m K 15-50 in 17-50

1 preproga za na steno s sliko 5 K 60 v.

Za izdelovalno ceno

1058

prodajamo večjo kakovost preizkušenega dobrega češkega blaga n. pr.

6 rjuh izvrstne kakovosti 150/200	K 16—
6 rjuh izvrstne kakovosti 150/220	17-80
20 m rumbarške tkanine, močnejša vrsta	11—
20 m Krejcarjeve tkanine, velečina, izvrstna kakovost	18—
20 m šifona, primissima, velečina	16—
20 m krizeta beljenega, močna, dobra vrsta, 120 cm šir.	26—
popolnoma platnena garnitura za 6 oseb 145/145, 65/65 cm	7-50
Tucat batistastih žepnih robcev	2-60
Tucat čisto platnenih finih z robom	6-50
3 pristno na roko vezene, damske srajce	10-50
30 m najrazličnejših kolekcijstih ostankov za perilo, bluže in obleke, vse pristnih barv	18—
30 m velečin	24—

Neugajajoče brez ugovora sprejememo nazaj. Vzorci različnih barhentov, flanel, platnine, damasta, kanafasa, rjuh, itd. ter prekr. ilustr. katalog gratis in franko.

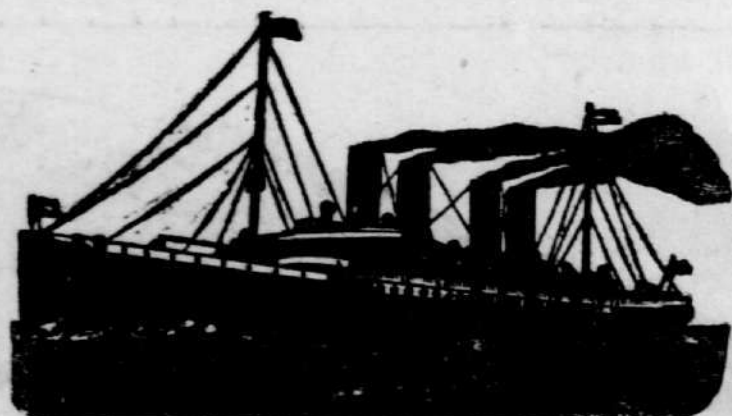
Bratje Krejcar, tkalnica za opremno perilo.

Dobruška, Česko.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz 3411

Bremna**New York**

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35

nasproti obvezni gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Atlantski ocean. Odhod na tej progi iz Bremne enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapur in Avstralijo itd.

Pozor!! Bertelli

„BLAUGAS“

je dosedaj najlepša luč na svetu,

gori navzdol kakor električna, ne zamrzne nikoli, ni potreba nikoli snaziti kakor pri acetienu (karbid), nobene eksplozije, nobenega smrada, in je aparat dober za zmeraj. Pripravno za cerkve, gradove, vile, hotele, gostilne, šole, trge in mesta.

Pripraven za laboratorije za zobozdravnike in za avtoveno varjenje.

Generalno zastopstvo Blaugas Celje, Zavodna 49

Proračuni in načrti franko.

3884

Razsvetljavo z Blaugasom ima g. Jos. Jebačin v Ljubljani, Dolenjska cesta.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi
vljudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2—60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

FR. IGLIČ Ljubljana, Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

**ELEKTROTEHNIŠKA
DELNIŠKA DRUŽBA**
PREJE
**KOLBEN IN DR.
PRAGA-VYSOCANY**

Dinamo stroji in električni motorji. :
Naprave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. : Električni
obrat vseh vrst. : Ventilatorji. : Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. : Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. : Vodne
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
: Točna, cena in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih tvež. : Vse
potrebe za instaliranje. : : : :

Božična razstava

od 11. do 21. decembra 1912 v prostorih zavoda za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.
Istotam se sprejemajo tudi naročila.

Prva gorenska košariška obrt v Radovljici.

Izdelki državnih učnih delavnic. 4346
Moderno pleteno pohištvo, vrtna zaslonila, popotne in kupejske košare, cvetlična in stojala za dela, obsežni senčni stoli, zaklopni stoli, vlaknaste preproge, kopalni čevlji. — Vse porabnosti in luksusno košarištvo. — Ilustrovani cenovnik zastoni.

Razglas.

Pri podpisani c. kr. upravi se prodaja ca. 720 m³ hrastovega lesa

izdelanega v hrastovem gozdu Krakovo in

ca. 1020 m³ bukovega lesa in 6150 m³ bukovih drv

na kraju posekanja v Opatovi gori.

Termin za samo pismene ponudbe je 21. decembra 1912 opoldne.

Natančnejši oglasi, ponudbeni vzorci in natančnejša pojasnila se dajo brezplačno pri podpisani upravi, kjer se morajo tudi vlagati ponudbe.

C. kr. gozdna in dom. uprava, Kostanjevica (Dolenjsko).

Za Božič.

Spisi za mladino.

	broš.	vez.
Amicis E. Miklavčič, Srce	1-60	2-—
Andersenove pravljice za mladino	—	1-—
Brezovnik Anton, Zakaj? — Zato!	—	—60
Brezovnik Anton, Zvonček	—	1-50
Brinar Jos., Medvedji lov. Čukova gostija	—	—80
Burnett, Mali lord. (Lord Fauntleroy)	1-60	2-60
Campe - Majar Hr., Odkritje Amerike	—	2-—
Dimnik J., Avstrijski junaki	1-50	1-80
Gangl, Zbrani spisi za mladino I. zvezek	—	1-50
Gangl, Zbrani spisi za mladino II. zvezek	—	1-50
Gregorčičeva Marica, »Otroški oder«. Igrice za mladino otroških vrtcev in ljudske šole	1-50	—
Hauß Viljem, Pravljice za mladino	—	1-20
Hoffmann - Funtek, Bog pomaga. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kar Bog stori vse prav stori. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kako vzgaja vsoda. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Peter Prostak. Povest	—	—80
Kapitan Žar ali Kleč v Tihem morju. Povest	—	1-20
Kipling R., Džungla, (The jungle book). S slikami	2-—	3-—
Kosi Anton, Sto narodnih legend	—	1-20
Malavašič, Oče naš. Povest	1-50	1-70
Marryat, kapitan Frederick, Morski razbojnik	2-50	3-70
Milčinski Fr., Pravljice. S 40 slikami	—	4-—
Mišjakov Julček, Spisi. I. zvezek. S slikami	—	1-50
Mišjakov Julček, Spisi. II. zvezek. S slikami	—	1-50
Mišjakov Julček, Spisi. III. zvezek. S slikami	—	1-50
Na divjem zapadu. Tri povesti iz življenja Indijancev.	—	1-20
Rapé A., Dane. Povest za mladino	—	1-—
Rapé A., Mladini I. zvezek. S slikami	—	1-50
Rapé A., Mladini II. zvezek. S slikami	—	1-50
Rapé A., Mladini III. zvezek. S slikami	—	1-50
Ribičič, Kraljestvo čebel	—	—80
Šmid Kristof, Spisi I.—XV. zv.	8-70	11-70
Šmid Kristof, Roza Jelodvorska	—	2-—
Spillmannove povesti I.—XIX. zv.	9-60	13-40
Trošt Ivo, Na rakovo nogo. Povest	—	—80
Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu	—	3-80

Slikanice.

A—B—C v podobah s pesmicami	—	1-60
Blažek in Tomažek	—	1-60
Hitra voznja po železnici	1-60	—
Hrošči in žuželke v podobah	—80	—
Kaj pripoveduje čarovnica	1-20	2-40
Knjiga za slikanje dopisnic:		
1. Mladi umetniki	1-—	—
2. Otroški vrtci	1-—	—
3. Za kratek čas	1-—	—
4. Zaklad za otroke	1-—	—
Lahkih nog naokrog. (Najnovejša.)	—	2-80
Metulji v podobah	—80	—
Modri Janko. Vesela knjiga s podobami	—	2-40
Našim malim. Vzgojne slike iz sv. pisma	—90	—
Noetova barka. Živalstvo v podobah	1-50	—
Palčki Poljanci	—	3-60
Pavluša in Nuša — dva škrtata	—	1-60
Pepelka. Pravljica s podobami	—60	—
Planinske cvetke v podobah	—80	—
Podobe iz živalstva	—80	1-50
Radost malih	—40	—
Robinson starši. Povest s podobami za otroke	1-40	—
Slovenski A—B—C v podobah	—80	1-20
Snegulčica. Pravljica	1-20	2-40
Trajulčica. Pravljica	1-20	—
Vesela družbica	—70	—
Vesela mladina	—80	1-50
V zverinjaku	—90	1-50
Zlata radost	—40	1-50
Zoološki atlant	—	6-—
Živali naše prijateljice	—70	—

Narodna knjigarna v Ljubljani

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC
preje F. Niti
Pred Skofijo šteč. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Kot prvi edini slovenski oblastveno konce sion. optik in strokovnjak priporoča svo

optični zavod

kakor vsakovrstna očala in ščipalnice, toplovere, zrakomere, hygrome, daljnogleda vseh vrst, kakor »Zeiss, Busch, Goerz« itd., ter vse v to stroko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujemo točno in solidno v svoji z električnim obdelovalnim aparatom urejeni delavnici.
Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoni.

Ustanovljeno 1846.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

Ljubljana,

Dunajska cesta 13

Izborna zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilk

najnovejše

vrste

po nizkih cenah

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastoni in poštne prosto.

Pozor! Od jutri naprej se prodaja Trgovci!
galanterijsko blago in pletenine

iz konkurzne mase Ludovika Dolenc v
Prešernovi ulici pod tvorniški cenami.

Zahvala.

Meseca novembra t. l. mi je požar uničil gospodarsko poslopje, zavarovano pri banki »Slaviji«. Škoda se je cenila nemudoma in v mojo največjo zadovoljnost.

Zato se čutim dolžnega izreči

banki »Slaviji«

za nje vestnost in točnost ter prebl. ravn. g. Ivanu Hribarju za hitro in nad vse kulturno cenitev najiskrenejšo zahvalo. Obenem pa banko »Slavijo« kot slovenski in najkulantnejši zavod vsakomur priporočam najtopleje.

Strazišče pri Kranju, 7. decembra 1912.

Janez Rozman,
posestnik.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.	lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.
Odhod.	
6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.	
7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.	
9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]	
11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.	
1-31 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.	
3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Celovec.	
6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.	
7-44 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.	
10-09 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.	
Prihod.	
7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-	

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

St. 39.153/12.

4359

Razglas.

Radi razširjenega nastopa kolere v Carigradu in evropski Turčiji, odredilo je c. kr. ministrstvo za notranje zadeve z razpisom z dne 18. novembra t. l., št. 6845/S.

petdnevno zdravstveno nadzorovanje vseh iz evropske Turčije dohajajočih oseb.

Da se zamore to nadzorovanje točno izvrševati, odreja mestni magistrat, da vsi hotelirji, gostilničarji in sploh vsi, ki oddajajo prenočišča in stanovanja, ravnatako tudi poglavarji družin glede družinskih udov, naznanijo takoj vsako iz evropske Turčije došlo osebo pri mestnem zglasovalnem uradu, v slučaju sumljivega obolenja pa to nemudoma prijavijo.

Zdravstveno nadzorovanje se vrši za čas petih dni brez osebnega nadlegovanja in brez omejitve prostega prometa.

Prestopki proti tej odredbi se bodejo v smislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198 kaznovali.

Pri tej priliki opozarja mestni magistrat, da je še vedno v veljavi ministrska naredba z dne 10. septembra 1911, drž. zak. št. 183, ki prepoveduje oziroma omejuje uvoz in prevoz naslednjega blaga oziroma predmetov iz evropske Turčije:

1.) rabljenega osebnega perila, stare in nošene obleke (rabljenih efektov), rabljenega posteljnega perila (rabljenega posteljnega puha).

Ce se odpošljejo taki predmeti kot potna prtljaga ali v slučaju preselitve, podveči jih je glede zdravstveno-policijske revizije in zdravstveno-policijskega postopanja od slučaja do slučaja javnim posebnim določbam.

2.) Prepovedan je nadalje uvoz in prevoz cap in cunj.

Izvede so pa:

a) cape in cunje, ki se odpošljejo kot veletržno blago, stisnjene in v balah zvezane z obroči;

b) sveži odpadki iz predilnic in tkalnic, iz konfekcijskih zavodov in iz belilnic; umetna voda, shoddy in odpadki novega papirja.

Prevoz sub 1.) in 2.) označenega blaga in predmetov pa je dovoljen, če so tako spravljani, da je vsaka manipulacija z njimi med potom nemogoča.

Razkužbi podveči sme se le ono blago in one predmete, ki jih krajna zdravstvena oblast smatra za okužene.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 30. novembra 1912.

Zupan: dr. Ivan Tavčar l. r.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

3331 **Krasne novosti zimskih oblek in površnikov**

domačega izdelke.

Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence.

Najnižje cene.

Solidna postrežba.

NEIGE DE FLEURS

(Cvetlični sneg)

nova znanstveno izdelana

krema za roke in obraz

higiensko najboljšo toaletno sredstvo sedanjosti. Dobiva se povsod! Lonček 80 h., škatlja K 1-60.

Zaloga: „Adria“, B. Cvančara v Ljubljani. Zaloga

PATENTE

vseh dežela izposljuje inženir
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Pozor! Trgovci! Pozor!

Ker je sedaj zadnji čas za naročilo

reklamnih koledarjev za l. 1913

si dovoljujem jih ponuditi vsem cenj. trgovcem in obrtnikom

najcenejše z blokom in tiskom.

CENE BREZ KONKURENCE.

Z velespoštovanjem se priporočam

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11-13,

trgovina s papirjem in galanterijo na drobno in debelo.

Največja izbira. — Vzorec na razpolago.

Na debelo in drobno. — Pri večjem naročilu velik popust.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne trdnosti

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Velika izbira najmodernejših

kostumov, oblek, jop, plaščev, kril in pelerin

v vsaki velikosti in fazoni, tudi po meri.

Bluze, nočne halje, predpasnike, perilo, modno in športno blago,

nanovo vpeljana kožuhošina po najnižjih cenah.

Otroške obleke, plaščke, pelerince, čepice in klobučke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Lepa družinska najemniška hiša

davka prosta, 6% čistega donosa, se ceno proda v Mariboru, imenovanem štajerski Meran. Vprašanja ustmeno ali pismeno na hišnega posestnika v Mariboru, Nagyova cesta šte. 19.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro vibriruje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovaní oeniki zastoni.

KLOBUKI

moderno nakitjeni, 3375

oblike, kakor vse potrebščine za modistke

prodaja najceneje

M. Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Popravila točna in cena.

Najcenejši nakup božičnih in novoletnih daril.

Juveli, zlatnina, srebrnina in razne ure.

Vsakovrstna nova dela in popravila izvršujem v lastni delavnici. — Blago samo prve vrste. — Najnižje cene.

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zaprišeni sodni cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. Ceniki zastoni. Ceniki zastoni.

Revmatizem, protin, nevralgije in ozeblin

večkrat povzročajo neznosne bolečine. Za njih hitro pomirjenje in potlačanje, za oplahenje oteklin in obnovo premičnosti členkov ter odstranjenje občutka mrgolenja učinkuje presenetljivo zanesljivo

CONTRHEUMAN

besedna znamka (mentolosolilol-iziran kostanjev izvleček).

pri vteranju, masiranju ter v obkladkih, 1 lonček 1 k. Ako pošljete naprej K 1-50 dobite 1 lonček

K 1-50 — 5 lončkov

K 1-50 — 10

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerja lekarni,

c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga-III,

št. 203.

Pazite na ime izdelka in izdelovalca.

zaloge v lekarnah

V Ljubljani: lekarnar Jos. Mayr,

dr. G. Piccoli, Jos. Čičmajr.

Igrače in lepa darila za Božič

prodaja po solidnih cenah

Vaso Petričiča nasl. J. Samec

Ljubljana

Mestni trg

Ljubljana

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Olnate barve

Suhe barve

Emajlne barve

Fasadne barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
firnežev,
čopičev,
lakov,

Mavec (Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoni!

Ceniki zastoni!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.